

Udskriftsdato: 15. december 2025

2010/1 LSF 48 (Gældende)

Forslag til Forslag til lov om private fællesveje

Ministerium: Transportministeriet

Journalnummer: Transportmin. j.nr. 2010-3526

Forslag

til

Forslag til lov om private fællesveje

Afsnit I

Formål, anvendelsesområde og definitioner

Kapitel 1

Formål

§ 1. Loven skal medvirke til at sikre, at private fællesveje er indrettet teknisk forsvarligt, at vejene er i god og forsvarlig stand i forhold til færdslen på vejene, og at privates dispositioner i forbindelse med vejene ikke er i strid med den offentlige planlægning. Loven skal desuden medvirke til at sikre, at almene, offentlige hensyn i øvrigt tilgodeses i forbindelse med private fællesveje i byer.

Kapitel 2

Anvendelsesområde

Veje omfattet af loven

§ 2. Loven finder anvendelse på

- 1) private fællesveje, jf. § 10, nr. 3,
- 2) udlagte private fællesveje, jf. § 10, nr. 8, i det omfang det fremgår af lovens regler, og
- 3) private veje, jf. § 10, nr. 9, i det omfang det fremgår af §§ 6-9.

Stk. 2. Lovens regler om private fællesveje og udlagte private fællesveje finder tilsvarende anvendelse på private fællestier, jf. § 10, nr. 4, og udlagte private fællestier.

Stk. 3. Lovens regler om private veje finder tilsvarende anvendelse på private stier, jf. § 10, nr. 10.

Byreglerne

§ 3. Reglerne i afsnit III (byreglerne) finder anvendelse i områder, der er byzone eller sommerhusområde, jf. lov om planlægning, og i Københavns Kommune, jf. dog stk. 3 og § 4, stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at byreglerne også skal finde anvendelse i afgrænsede områder i landzone, jf. lov om planlægning, når disse områder har bymæssig karakter, eller der i disse områder forventes en byudvikling, som gør det hensigtsmæssigt, at byreglerne finder anvendelse.

Stk. 3. For private fællesveje i områder, der administreres efter byreglerne, jf. stk. 1, men som udelukkende bruges som driftsveje i forbindelse med landbrug, skovbrug og fiskeri, gælder dog reglerne i § 12 om omlægning og nedlæggelse og §§ 13-22 om istandsættelse og vedligeholdelse, medmindre kommunalbestyrelsen bestemmer andet.

Landreglerne

§ 4. Reglerne i afsnit II (landreglerne) finder anvendelse i områder, der ikke er omfattet af § 3, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at landreglerne skal finde anvendelse i områder, der er sommerhusområder, jf. lov om planlægning.

Offentliggørelse

§ 5. Beslutninger efter § 3, stk. 2 og 3, samt § 4, stk. 2, skal offentliggøres for at være gyldige.

Kapitel 3

Private veje og stier

Istandsættelse og vedligeholdelse

§ 6. I områder, der er omfattet af byreglerne, jf. § 3, stk. 1 og 2, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at ejeren af en privat vej, jf. § 10, nr. 9, skal istandsætte og vedligeholde vejen efter reglerne i denne lovs kapitel 9, hvis vejen

- 1) indgår i det almindelige vejnet,
- 2) er mindst 40 meter lang og
- 3) tjener som færdselsareal for mere end 7 erhvervsvirksomheder, 7 parcel- eller sommerhuse eller 12 beboelseslejligheder.

Vejbelysning

§ 7. I områder, der er omfattet af byreglerne, jf. § 3, stk. 1 og 2, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at ejeren af private arealer, der benyttes som offentligt tilgængelige færdselsarealer, herunder parkerings- og gårdarealer, skal holde arealerne belyst.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at kommunen sørger for belysningen på ejerens vegne og for ejerens regning.

Stk. 3. Hvis der er flere forpligtede ejere, fordeler kommunalbestyrelsen udgifterne mellem disse.

Vintervedligeholdelse og renholdelse

§ 8. I områder, der er omfattet af byreglerne, jf. § 3, stk. 1 og 2, kan kommunalbestyrelsen efter forhandling med politiet bestemme, at ejeren af en privat vej, jf. § 10, nr. 9, skal rydde den for sne, bekæmpe glat føre og renholde vejen efter reglerne i §§ 80-82, hvis vejen

- 1) indgår i det almindelige vejnet,
- 2) er mindst 40 meter lang og
- 3) tjener som færdselsareal for mere end 7 erhvervsvirksomheder, 7 parcel- eller sommerhuse eller 12 beboelseslejligheder.

Stk. 2. Reglerne i stk. 1 gælder tilsvarende for skov- og klitveje samt veje på havneområder o. lign., der er åbne for offentlig færdsel og af væsentlig betydning for denne, selvom de ligger i områder omfattet af landreglerne, jf. § 4, stk. 1 og 2.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan dog ikke bestemme, at veje i private skove skal vintervedligeholdes og renholdes af hensyn til offentlighedens færdsel og ophold, jf. § 23 i lov om naturbeskyttelse.

Stk. 4. Reglerne i §§ 84-86 om overdragelse af grundejernes pligter, om tilsyn og om henkastning af affald m.v. finder tilsvarende anvendelse.

§ 9. Kommunalbestyrelsen kan om nødvendigt bestemme, at kommunen helt eller delvis sørger for at udføre de pligter, der er pålagt grundejere efter § 8, stk. 1 og 2, for grundejernes regning.

Stk. 2. Hvis der er flere forpligtede grundejere, fordeler kommunalbestyrelsen udgifterne mellem disse.

Kapitel 4

Definitioner

§ 10. I denne lov forstås ved:

1. *Offentlig vej:*

Vej, gade, bro eller plads, der er åben for almindelig færdsel, og som staten eller en kommune administrerer efter lov om offentlige veje.

2. Offentlig sti:

Færdselsareal, der fortrinsvis er forbeholdt gående, cyklende eller ridende færdsel, og som er åbent for almindelig færdsel, og som staten eller en kommune administrerer efter lov om offentlige veje.

3. Privat fællesvej:

Vej, gade, bro eller plads, der ikke er en offentlig vej, jf. nr. 1, og som fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommene ikke har samme ejer.

4. Privat fællessti:

Færdselsareal, der fortrinsvis er forbeholdt gående, cyklende eller ridende færdsel, og som fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommene ikke har samme ejer.

5. Vejret:

Den ret, som den til enhver tid værende ejer af en ejendom har over en privat fællesvej eller privat fællessti, til at benytte den pågældende private fællesvej eller fællessti som færdselsareal for ejendommen.

6. Vejberettiget:

En indehaver af en vejret.

7. Vejudlæg:

En reservation af et bestemt areal til fremtidig anvendelse som privat fællesvej eller privat fællessti.

8. Udlagt privat fællesvej eller fællessti:

Areal, der er bestemt til fremtidig anvendelse som privat fællesvej eller privat fællessti ved

- 1) vejudlæg efter § 11 eller §§ 26-27,
- 2) vejudlæg efter § 14 eller §§ 23-27 i den hidtidige privatvejslov
- 3) byplan eller lokalplan,
- 4) beslutning truffet af en ekspropriationskommission efter lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom,
- 5) beslutning truffet af kommunalbestyrelsen efter § 72, stk. 3, eller efter kapitel 5 i lov om offentlige veje,
- 6) retningsplan, reguleringsplan eller udredningsplan efter byggeloven, eller
- 7) som en kommunal myndighed før 1. januar 1973 har godkendt til anvendelse som privat fællesvej eller privat fællessti.

9. Privat vej:

Vej, gade, bro eller plads, der ikke opfylder betingelserne for at være offentlig vej, jf. nr. 1, eller privat fællesvej, jf. nr. 3.

10. Privat sti:

Sti, der ikke opfylder betingelserne for at være offentlig sti, jf. nr. 2, eller privat fællessti, jf. nr. 4.

11. Overkørsel:

Adgang til en privat fællesvej for kørende færdsel fra en tilgrænsende ejendom eller fra en anden privat fællesvej.

12. Overgang:

Adgang til en privat fællesvej for gående færdsel fra en tilgrænsende ejendom, fra en privat fællessti eller fra en anden privat fællesvej.

13. Nedlæggelse af privat fællesvej:

En beslutning om at et areal, der er privat fællesvej, ikke længere skal være færdselsareal for anden ejendom.

14. Omlægning af privat fællesvej:

En beslutning om at en privat fællesvej nedlægges, jf. nr. 13, og at et andet areal i stedet udlægges og anlægges som privat fællesvej, samt at de vejberettigede til den nedlagte vej opnår eller tildeles vejret til det nye vejareal.

15. Samlet arbejde:

Et arbejde, der udføres ved kommunens foranstaltning for de vedligeholdelsesforpligtedes regning, og som omfatter én vej, en strækning af en vej eller flere veje under ét, der udgør en færdselsmæssig enhed.

16. Vejsyn:

En besigtigelse af en privat fællesvej eller privat fællessti med henblik på at få fastlagt behovet for istandsættelse og eventuel fremtidig vedligeholdelse af den pågældende vej eller sti samt fordelingen af arbejdet eller udgifterne hertil.

Afsnit II

Private fællesveje på landet

Kapitel 5

Vejudlæg m.v., nedlæggelse og omlægning

Vejudlæg m.v.

§ 11. Vejudlæg og tildeling af vejrettigheder foretages af ejerne af de ejendomme, som vejen skal ligge på.

Stk. 2. Udlagte private fællesveje må ikke anlægges eller tages i brug som privat fællesvej, før kommunalbestyrelsen har godkendt vejudlægget. Kommunalbestyrelsen kan kræve udarbejdet skitseprojekt til godkendelse.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 gælder dog ikke private fællesveje, der

- 1) udelukkende skal bruges som driftsveje i forbindelse med landbrug, skovbrug eller fiskeri,
- 2) er udlagt ved lokalplan, hvorved vejens præcise beliggenhed og bredde er fastlagt,
- 3) er udlagt ved beslutning truffet af en ekspropriationskommission efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom,
- 4) er udlagt ved beslutning truffet af kommunalbestyrelsen efter § 72, stk. 3, eller efter kapitel 5 i lov om offentlige veje eller
- 5) er udlagt ved retningsplan i henhold til den hidtidige byggelovgivning.

Stk. 4. Ved godkendelse af vejudlæg efter stk. 2 skal kommunalbestyrelsen tage hensyn til, om udlægget er teknisk og færdselsmæssigt forsvarligt og ikke strider mod planlægningen i området.

Stk. 5. Private fællesveje, der i overensstemmelse med stk. 3, nr. 1, er udlagt uden godkendelse, må ikke overgå til anden færdselsmæssig brug uden kommunalbestyrelsens godkendelse. Kommunalbestyrelsen kan som betingelse for en sådan godkendelse kræve ændring af vejens længde- og tværprofil.

Nedlæggelse og omlægning

§ 12. Private fællesveje kan nedlægges af grundejerne uden kommunalbestyrelsens godkendelse.

Stk. 2. Før en privat fællesvej omlægges, skal kommunalbestyrelsen have godkendt det nye vejudlæg, jf. § 11, stk. 2 og 3.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tage stilling til nedlæggelse og omlægning af private fællesveje efter reglerne i §§ 72-78 og skal gøre det, hvis en grundejer med den fornødne interesse i spørgsmålet anmoder kommunen om det.

Kapitel 6

Istandsættelse og vedligeholdelse

De vedligeholdelsesforpligtede

§ 13. De, der er forpligtet hertil i henhold til aftale eller anden privatretlig bestemmelse, skal holde en privat fællesvej i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang.

Stk. 2. Hvis der ikke findes aftaler m.v. om vedligeholdelsen, skal de vejberettigede brugere vedligeholde vejen i forhold til deres brug af vejen.

Kommunens stillingtagen

§ 14. Hvis en vejberettiget gør gældende, at en vej ikke er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang, og at eksisterende bestemmelser om vejens vedligeholdelse er utilstrækkelige til at sikre dette, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til, om der skal fastsættes bestemmelser om istandsættelse og vedligeholdelse af vejen.

Stk. 2. Hvis en vejberettiget gør gældende, at tidligere fastsatte bestemmelser om fordeling af arbejdet mellem de vejberettigede efter brug af vejen, jf. § 18, stk. 2, eller § 17 i den hidtil gældende privatvejslov, skal ændres, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til spørgsmålet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan til enhver tid af egen drift tage stilling til det i stk. 1 nævnte spørgsmål.

Konkret, aktuel istandsættelse

§ 15. Hvis de vedligeholdelsesforpligtede ikke opfylder forpligtelsen efter § 13, bestemmer kommunalbestyrelsen under iagttagelse af proceduren i § 17, i hvilket omfang og på hvilken måde en privat fællesvej skal istandsættes for at være i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme,

- 1) at de enkelte vedligeholdelsesforpligtede skal udføre en nærmere bestemt del af arbejdet, svarende til deres del af byrden,
- 2) hvornår arbejdet skal være afsluttet, og
- 3) hvordan udgifterne ved et eventuelt vejsyn, som kommunen har afholdt i henhold til anmodning fra en vejberettiget, jf. § 17, skal fordeles.

Stk. 3. Hvis istandsættelsen har en sådan karakter eller et sådant omfang, at det ikke kan anses for hensigtsmæssigt at lade en eller flere af de vedligeholdelsesforpligtede udføre arbejdet, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at kommunen skal udføre arbejdet som et samlet arbejde, jf. § 21, stk. 1.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at flere private fællesveje, der udgør en færdselsmæssig enhed, skal istandsættes som et samlet arbejde, jf. § 21, stk. 1, så udgifterne ved arbejdet fordeles mellem samtlige bidragspligtige under ét.

Fremtidig vedligeholdelse

§ 16. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, på hvilken måde en privat fællesvej fremtidig skal vedligeholdes for at være i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at de enkelte vedligeholdelsesforpligtede skal udføre en nærmere bestemt del af arbejdet svarende til deres del af byrden,

Procedure

§ 17. Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at en privat fællesvej skal istandsættes eller vedligeholdes eller om at ændre en tidligere fastlagt byrdefordeling, skal kommunen enten afholde vejsyn eller møde, jf. stk. 2 - 4, eller gennemføre en skriftlig procedure, jf. stk. 5. Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om istandsættelse eller vedligeholdelse af vejen, skal kommunen holde vejsyn, hvis en

vejberettiget har fremsat anmodning herom. Det gælder dog ikke, hvis der inden for de sidste 2 år er truffet beslutning om vejens istandsættelse eller vedligeholdelse.

Stk. 2. Til et vejsyn eller møde skal kommunen med mindst 2 ugers varsel individuelt indkalde

- 1) de vejberettigede og
- 2) de, som i henhold til aftale eller anden bestemmelse skønnes at være forpligtet til at deltage i vedligeholdelsen m.v.

Stk. 3. Indkaldelsen skal endvidere offentliggøres mindst 2 uger før vejsynet eller mødet.

Stk. 4. Ved et vejsyn eller møde skal de fremmødte have adgang til at udtale sig. Der skal gøres notat om indholdet af de oplysninger, der fremkommer ved vejsynet eller mødet, som har betydning for kommunalbestyrelsens afgørelse, og som ikke i øvrigt fremgår af sagens dokumenter. Kommunen skal endvidere på vejsynet eller mødet eller efterfølgende skriftligt overfor de fremmødte redegøre for den påtænkte beslutning, herunder om fordelingen af arbejdet eller udgifterne, og fastsætte en frist på mindst 3 uger til at komme med indsigelser mod og ændringsforslag til den påtænkte beslutning.

Stk. 5. I forbindelse med en skriftlig procedure skal kommunalbestyrelsen gøre enhver, som vil blive berørt af den påtænkte beslutning, bekendt med indholdet heraf. Kommunalbestyrelsen fastsætter en frist på mindst 3 uger til at fremkomme med indsigelser mod og ændringsforslag til den påtænkte beslutning.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan først træffe afgørelse, når fristerne i stk. 4 eller 5 er udløbet. Afgørelsen skal meddeles til enhver, der berøres af den.

Fordeling af arbejdet

§ 18. Påbudte arbejder, jf. §§ 15 og 16, eller udgifterne hertil skal fordeles efter aftaler eller andre privatretlige bestemmelser, hvis sådanne findes.

Stk. 2. Hvis der ikke foreligger aftaler m.v., jf. stk. 1, fordeler kommunalbestyrelsen arbejderne eller udgifterne mellem de vejberettigede i forhold til deres brug af vejen.

Udsættelse

§ 19. Hvis en vedligeholdelsespligtig under gennemførelsen af en af de procedurer, der er nævnt i § 17, gør gældende, at mangler ved vejen i overvejende grad skyldes uvedkommende færdsel, og fremsætter krav om, at der gennemføres helt eller delvis forbud mod sådan færdsel, kan den pågældende forlange, at beslutningen om istandsættelse udsættes i indtil 6 måneder.

Stk. 2. Hvis der herefter lovligt er gennemført helt eller delvis forbud mod uvedkommende færdsel, kan kommunalbestyrelsens beslutning ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at bringe vejen i en stand, der er forsvarlig under hensyn til den nu tilladte færdsel.

Stk. 3. Er et sådant forbud ikke gennemført, træffes beslutning på grundlag af den faktiske færdsel på vejen.

§ 20. Hvis der under gennemførelsen af en af de procedurer, der er nævnt i § 17, ikke er enighed mellem grundejerne om gyldigheden eller forståelsen af aftaler eller andre privatretlige bestemmelser om fordelingen af vedligeholdelsesbyrden og heller ikke er enighed mellem grundejerne om at lade kommunalbestyrelsen afgøre disse spørgsmål, skal kommunen opfordre de grundejere, der påstår sig helt eller delvist fritaget for vedligeholdelsespligten efter disse bestemmelser, til at indbringe spørgsmålet for domstolene eller for taksationsmyndighederne, jf. § 94. Samtidig udsættes den endelige afgørelse, indtil taksationsmyndighedernes afgørelse foreligger, endelig dom er afsagt, eller retssagen på anden måde er afsluttet, jf. dog § 21, stk. 3.

Stk. 2. Hvis retssag ikke er anlagt, eller sagen ikke er indbragt for taksationsmyndighederne inden 6 uger efter udsættelsen, genoptager kommunalbestyrelsen sagen og fordeler arbejdet eller udgifterne efter § 18, stk. 2.

Kommunens udførelse af arbejdet

§ 21. Hvis kommunalbestyrelsen bestemmer, at en istandsættelse af en eller flere private fællesveje skal udføres som et samlet arbejde, jf. § 15, stk. 3 og 4, sørger kommunalbestyrelsen for udførelsen af arbejdet for de vedligeholdelsesforpligtedes regning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan påtage sig at udføre et istandsættelses- eller vedligeholdelsesarbejde mod vederlag fra samtlige vedligeholdelsespligtige, hvis vedligeholdelsespligtige grundejere, der efter § 18 er eller vil kunne blive pålagt at afholde mindst to tredjedele af de samlede udgifter til vejens istandsættelse og vedligeholdelse, anmoder kommunen om det.

Stk. 3. Hvis en beslutning om istandsættelse udsættes efter § 20, og retssag anlægges eller sagen indbringes for taksationsmyndighederne inden 6 uger herefter, kan kommunalbestyrelsen genoptage sagen og træffe beslutning om, hvordan vejen skal istandsættes, og om at kommunen foreløbigt helt eller delvis sørger for, at arbejdet udføres mod vederlag fra de vedligeholdelsesforpligtede. Fordelingen af udgifterne udsættes indtil taksationsmyndighedens afgørelse foreligger, til endelig dom er afsagt, eller retssagen på anden måde er afsluttet.

Stk. 4. Hvis de arbejder, der er påbudt efter §§ 15 og 16, ikke udføres rettidigt eller ikke udføres på en tilfredsstillende måde efter kommunalbestyrelsens vurdering, skal den sørge for, at det manglende arbejde udføres for de vedligeholdelsesforpligtedes regning.

§ 22. Hvis et istandsættelses- eller vedligeholdelsesarbejde udføres af kommunen, jf. § 21, finder reglerne om administrationstillæg i § 53 og om afdragsvis betaling i § 54 tilsvarende anvendelse.

Kapitel 7

Vintervedligeholdelse og renholdelse

§ 23. Kommunalbestyrelsen kan efter forhandling med politiet bestemme,

- 1) at private fællesveje skal ryddes for sne,
- 2) at der skal træffes foranstaltninger mod glat føre på vejene, og
- 3) at vejene skal renholdes.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at arbejdet helt eller delvist skal udføres i overensstemmelse med reglerne i §§ 80-82.

Stk. 3. Reglerne i § 16, stk. 2, § 17 og § 18 finder tilsvarende anvendelse. Dog skal et påbudt vintervedligeholdelsesarbejde, der fordeles efter § 18, stk. 2, fordeles mellem de vejberettigede efter deres brug af vejen om vinteren.

Stk. 4. Reglerne i §§ 84 og 85 om overdragelse af grundejerns pligter og om tilsyn finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Reglerne i § 86 om fjernelse af henkastet affald m.v. finder tilsvarende anvendelse på private fællesveje, der er åbne for almindelig færdsel.

§ 24. Kommunalbestyrelsen kan om nødvendigt bestemme, at kommunen helt eller delvis sørger for at udføre de pligter, der er pålagt grundejere efter § 23 for grundejerns regning.

Afsnit III

Private fællesveje i byer og bymæssige områder

Kapitel 8

Vejudlæg, vejanlæg og tildeling af vejrettigheder

Vejfortegnelse

§ 25. Kommunalbestyrelsen udarbejder en fortegnelse over private fællesveje og udlagte private fællesveje.

Stk. 2. Transportministeren kan fastsætte regler for udarbejdelse og offentliggørelse af fortegnelser efter stk. 1.

Vejudlæg m.v.

§ 26. Vejudlæg og tildeling af vejrettigheder foretages af ejerne af de ejendomme, som vejarealet ligger på, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan

- 1) i forbindelse med vejudlæg efter stk. 1 foretage vejudlæg på tilgrænsende eller nærliggende ejendomme, udlægge allerede udlagte private fællesveje i større bredde og med ændret retning og tværprofil samt tildele vejrettigheder til de udlagte vejarealer,
- 2) i øvrigt i særlige tilfælde foretage vejudlæg, herunder ændre tidligere udlagte private fællesveje, og tildele vejrettigheder til udlagte private fællesveje og private fællesveje.

Stk. 3. Som vilkår for efter ansøgning at tildele vejret efter stk. 2 til et areal, der allerede er privat fællesvej, jf. § 10, nr. 3, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at de grundejere, der opnår vejret, skal afholde en forholdsmæssig andel af ikke afskrevne udgifter til vejens anlæg og større istandsættelser.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen efter ansøgning tildeler vejret efter stk. 2 til et areal, der allerede er privat fællesvej til en grundejer, der ikke ejer en ejendom, der grænser til den pågældende vej, skal kommunalbestyrelsen bestemme, at vedkommende grundejer skal afholde en forholdsmæssig del af udgifterne til vejens fremtidige vedligeholdelse og istandsættelse.

Stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen efter ansøgning tildeler vejret efter stk. 2 til et areal, der alene er udlagt privat fællesvej, jf. § 10, nr. 8, til en grundejer, der ikke ejer en ejendom, der grænser til den pågældende vej, skal kommunalbestyrelsen bestemme, at vedkommende grundejer skal afholde en forholdsmæssig del af udgifterne til vejens fremtidige anlæg, vedligeholdelse og istandsættelse.

§ 27. Nye vejudlæg skal godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. dog § 43. Ved udlæg af nye private fællesveje skal kommunalbestyrelsen godkende skitseprojekt, der angiver vejens linjeføring og bredde samt dens tilslutning til andre veje.

Stk. 2. Ved godkendelsen skal kommunalbestyrelsen navnlig sikre,

- 1) at udlægget er i overensstemmelse med foreliggende planmæssige dispositioner,
- 2) at vejen på hensigtsmæssig måde indgår i det øvrige system af offentlige veje og private fællesveje, idet skitseprojektet udformes under hensyntagen til vejens type, så der i nødvendigt omfang sondres mellem gennemfartsveje og lokale veje,
- 3) at der tilvejebringes hensigtsmæssige vejforhold, og at der skabes mulighed for en hensigtsmæssig udnyttelse af den pågældende ejendom og omliggende arealer,
- 4) at der sikres de nødvendige arealer til holdende og parkerede motorkøretøjer,
- 5) at antallet af sidevejsindmundinger i veje med gennemgående færdsel begrænses mest muligt,
- 6) at direkte adgang fra udstykkede parceller til veje med gennemgående færdsel begrænses mest muligt,
- 7) at vandaflledning og fremføring af forsyningsledninger kan foregå på hensigtsmæssig måde, og
- 8) at der sikres oversigt over vejsving og vejkryds på den udlagte vej eller ved vejens overkørsel eller tilslutning til bestående veje, om nødvendigt ved servitut.

Stk. 3. Transportministeren kan fastsætte regler om anlæg, udvidelse og ombygning af private fællesveje, herunder om vejenes forhold til omgivelserne og om sådanne forhold, som i øvrigt er af betydning for vejenes ensartethed og trafiksikkerhed.

§ 28. Kommunalbestyrelsen kan højst kræve nye veje udlagt med en bredde på 18 m. Københavns og Frederiksberg kommunalbestyrelser kan dog kræve nye veje udlagt med en bredde på indtil 20 m.

Stk. 2. Hvis eksisterende bebyggelse langs en vej eller en strækning af en vej, der udlægges, bevirker, at der ikke efter byggelovgivningen kan sikres nødvendige holde- og parkeringsarealer på de tilgrænsende

grunde, kan kommunalbestyrelsen ud over de vejbredder, der er nævnt i stk. 1, kræve holdearealer udlagt med en bredde på indtil 6 m eller et hertil svarende areal til parkeringsplads.

Stk. 3. Ved blinde veje, og hvor forholdene i øvrigt gør det ønskeligt, kan kommunalbestyrelsen kræve areal udlagt til passende vende- og vigepladser.

§ 29. I forbindelse med vejudlæg kan kommunalbestyrelsen ved ekspropriation pålægge ejendomme, som ikke ejes af den eller de grundejere, der foretager vejudlægget, servitut om fri oversigt, jf. § 27, stk. 2, nr. 8. Kommunalbestyrelsen kan også ved ekspropriation pålægge sådan servitut, hvis kommunalbestyrelsen selv foretager vejudlægget.

Stk. 2. I forbindelse med udstykning m.v., jf. § 32, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen ved ekspropriation pålægge ejendomme, der ikke ejes af den eller de grundejere, som foretager udstykningen m.v., servitut om fri oversigt med henblik på at sikre oversigtsforholdene som nævnt i § 32, stk. 2 og 3.

Stk. 3. Ekspropriation efter stk. 1 og 2 skal ske i overensstemmelse med reglerne i kapitel 5 i lov om offentlige veje.

Stk. 4. Foranstaltninger i henhold til servitutter, der pålægges ved ekspropriation, må ikke iværksættes før klagefristen, jf. § 87, stk. 4, er udløbet, medmindre de berørte ejere og brugere har tiltrådt dette.

§ 30. I forbindelse med godkendelse af et skitseprojekt, jf. § 27, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen efter forhandling med politiet bestemme, at der skal etableres færdselsregulering eller færdselsindskrænkning ved vejens anlæg.

§ 31. I forbindelse med vejudlæg udlægges

- 1) hjørnearealer efter reglerne i lov om offentlige veje kapitel 4 om hjørneafskæring og
- 2) de skråningsarealer, der er nødvendige til vejens anlæg, jf. § 36, stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at skråningsarealerne skal forblive under de tilgrænsende ejendomme.

Udstykning m.v.

§ 32. Udstykning, matrikulering, arealoverførsel eller sammenlægning må kun foretages, hvis alle de parceller, der dermed opstår, har lovlig adgang til offentlig vej, enten direkte eller med kommunalbestyrelsens godkendelse ad privat fællesvej eller udlagt privat fællesvej.

Stk. 2. Hvis de nye parceller får adgang ad en udlagt privat fællesvej, hvis udlæg ikke er godkendt af kommunalbestyrelsen, kan kommunalbestyrelsen som betingelse for sin godkendelse efter stk. 1 stille sådanne krav til vejudlægget og til oversigtsforholdene ved vejens tilslutning til andre veje, som arten og omfanget af den forventede færdsel ad vejen begrunder.

Stk. 3. Hvis de nye parceller får adgang ad en udlagt privat fællesvej, hvis udlæg er godkendt af kommunalbestyrelsen, kan kommunalbestyrelsen, hvis der ved godkendelsen af vejudlægget er forudsat en mere begrænset færdsel, stille krav om sådanne ændringer ved vejudlægget og ved oversigtsforholdene ved vejens tilslutning til andre veje, som arten og omfanget af den nu forventede færdsel ad vejen begrunder.

Stk. 4. Hvis de nye parceller får adgang ad en privat fællesvej, kan kommunalbestyrelsen som betingelse for sin godkendelse efter stk. 1 ud over de i stk. 3 nævnte krav forlange, at der foretages sådanne anlægsmæssige forbedringer, herunder forbedringer af vejens udstyr m.v., som arten og omfanget af den forventede færdsel ad vejen begrunder.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan som betingelse for sin godkendelse efter stk. 1 også forlange, at der udlægges og anlægges nye private fællesveje både på den ejendom, der agtes udstykket m.v., og på tilgrænsende eller nærliggende ejendomme.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal ved afgørelser om udstykning m.v. med adgang til private fællesveje eller fællestier sikre, at der foreligger de fornødne tilladelser efter kapitel 6 i lov om offentlige veje til benyttelse af bestående adgange til offentlig vej. Sker udstykning m.v. med adgang til udlagte private

fællesveje eller fællesstier, skal kommunalbestyrelsen sikre, at der foreligger de fornødne tilladelser efter kapitel 6 i lov om offentlige veje til etablering af nye adgange til offentlig vej.

Procedure for vejudlæg

§ 33. Før kommunalbestyrelsen efter § 27, stk. 1, godkender et vejudlæg, jf. § 26, stk. 1, eller træffer beslutning om vejudlæg eller tildeling af vejrettigheder efter § 26, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen offentliggøre projektet og fastsætte en frist på mindst 6 uger til at komme med indsigelser og ændringsforslag. Samtidig skal kommunalbestyrelsen sende den offentliggjorte tekst til samtlige grundejere, der berøres af projektet, og hvis rettigheder fremgår af tingbogen.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis kommunalbestyrelsen skønner, at vejudlægget eller tildelingen af vejret udelukkende har betydning for de ejendomme, der er omfattet af udlægget eller tildelingen.

Stk. 3. I tilfælde omfattet af stk. 2 skal kommunalbestyrelsen, før den træffer beslutning om vejudlæg eller tildeling af vejrettigheder efter § 26, stk. 2, gøre sagens parter bekendt med den påtænkte beslutning og fastsætte en frist på mindst 3 uger til at fremkomme med indsigelser og ændringsforslag. Afgørelse kan først træffes, når denne frist er udløbet. Afgørelsen skal meddeles til enhver, der berøres af den.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen beslutter at foretage væsentlige ændringer i et tidligere offentliggjort projekt, skal det nye projekt offentliggøres, jf. stk. 1.

Virkning af offentliggørelse

§ 34. Arealer, der er omfattet af et offentliggjort projekt, jf. § 33, stk. 1 eller stk. 4, må ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse bebygges eller på anden måde anvendes i strid med projektet, jf. § 36.

Offentliggørelse, tinglysning m.v.

§ 35. Når kommunalbestyrelsen har

- 1) udfærdiget vejfortegnelse, jf. § 25, eller
 - 2) godkendt eller foretaget vejudlæg eller tildelt vejrettigheder, jf. §§ 26, 27 og 31,
- skal kommunalbestyrelsen offentliggøre dette.

Stk. 2. Offentliggjorte vejudlæg skal respekteres både af ejendommenes ejere, brugere, panthavere og andre indehavere af rettigheder over ejendommene, uanset hvornår deres rettigheder er stiftet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at kommunalbestyrelsens beslutninger om arealreservation ved vejudlæg og om offentligretlige servitutpålæg m.v., herunder om vejrettigheder, som kommunalbestyrelsen har tildelt, tinglyses, når klagefristen, jf. § 87, stk. 4, er udløbet, og eventuelle klager er afgjort.

Stk. 4. Udgifterne til tinglysning, offentliggørelse m.v. afholdes af kommunen. Udgifter foranlediget af vejudlæg efter § 26, stk. 1 kan dog kræves refunderet af vedkommende grundejere. Hvis udgifterne skal fordeles mellem ejerne af flere ejendomme, der grænser til vejen, finder reglerne i §§ 49-51 tilsvarende anvendelse.

Retsvirkninger af vejudlæg

§ 36. På arealer, der er optaget på vejfortegnelsen som udlagte vejarealer, herunder hjørnearealer, må der ikke

- 1) opføres ny bebyggelse, heller ikke ved tilbygning eller ved genopførelse af nedbrændt eller nedreven bebyggelse,
- 2) foretages væsentlige forandringer i eksisterende bebyggelse, eller
- 3) indrettes anlæg af blivende art, herunder sportspladser, kirkegårde, tankanlæg og grusgrave.

Stk. 2. En bebyggelse m.v., der ikke opføres med jordlinjen i den fremtidige højde på nærmeste belægningskant, må ikke uden kommunens tilladelse opføres i vejlinjen, men skal rykkes så langt tilbage,

at det svarer til 2 gange højdeforskellen plus den nødvendige bredde til passage, mindst 1 meter, således at der opstår et skråningsareal.

Stk. 3. På arealer omfattet af stk. 1 samt på fremtidige skråningsarealer for udlagte veje må der ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse foretages foranstaltninger af varig karakter, herunder anbringes beplantning og hegn.

§ 37. Kommunalbestyrelsen skal efter anmodning oplyse en grundejer om beliggenheden af udlagte vejarealer på den pågældendes ejendom samt om den fremtidige vejhøjde.

Stk. 2. Den, som på en ejendom, der er omfattet af § 35, stk. 1, vil påbegynde et byggearbejde, som ikke kræver byggetilladelse efter byggelovgivningen, skal forinden indhente oplysning hos kommunen om, hvorvidt arbejdet vil være i strid med vejudlægget.

Overtagelse som følge af vejudlæg

§ 38. Hvis et vejudlæg efter § 26, stk. 2, bevirker, at ejeren af et areal afskæres fra at udnytte arealet på en måde, der er økonomisk rimelig og forsvarlig under hensyn til ejendommens beliggenhed og øvrige beskaffenhed, og som svarer til den udnyttelse, der finder sted af andre tilgrænsende eller omliggende arealer, kan ejeren anmode kommunen om helt eller delvis at overtage arealet mod erstatning.

Stk. 2. En anmodning om overtagelse skal fremsættes inden 6 måneder efter, at ejeren har fået underretning om vejudlægget, eller hvis dette er påklaget, inden 6 måneder efter, at ejeren har modtaget afgørelse i klagesagen. Kommunalbestyrelsen kan tillade, at anmodning om overtagelse fremsættes efter udløbet af de nævnte frister, når særlige grunde foreligger.

Stk. 3. Afslår kommunalbestyrelsen ejerens anmodning, eller opnås der ikke enighed om erstatningens størrelse, skal kommunalbestyrelsen indbringe sagen for de taksationsmyndigheder, der er nævnt i § 91. Taksationsmyndighederne afgør, om ejerens anmodning skal imødekommes og fastsætter erstatning for arealets overtagelse.

Vejanlæg efter krav fra kommunen

§ 39. Kommunalbestyrelsen bestemmer i hvilket omfang og hvornår en udlagt privat fællesvej, hvortil en eller flere grundejere har vejret, og som er optaget på vejfortegnelsen, skal anlægges som privat fællesvej af hensyn til udbygning af det samlede vejnet inden for et område.

Stk. 2. Ved gennemførelse af et vejanlæg efter stk. 1 og fordeling af udgifterne hertil finder reglerne i kapitel 9 tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Reglerne i lov om offentlige veje § 45 om forarbejder og undersøgelser finder tilsvarende anvendelse forud for anlæg af private fællesveje, jf. stk. 1.

Erstatning ved vejanlæg efter krav fra kommunen

§ 40. Arealer, der er udlagt som privat fællesvej efter § 26, stk. 1, efter § 23, stk. 1, i den hidtidige privatvejslov, ved retningsplan efter den hidtidige byggelovgivning eller i henhold til deklaration herom pålagt med kommunalbestyrelsens godkendelse, kan kræves stillet til rådighed for vejanlægget uden erstatning.

Stk. 2. Ejeren kan dog forlange erstatning for nedrivning af bygninger, fjernelse af anlæg af blivende art, tab af hegn, beplantning, afgrøder, der er lovligt anbragt samt for ulemper i øvrigt.

Stk. 3. Arealer, der er udlagt som privat fællesvej efter § 26, stk. 2, efter § 23, stk. 2 og 3 i den hidtidige privatvejslov eller alene ved byplan eller lokalplan er fastlagt som vej, kan kun kræves afgivet til vejanlægget mod erstatning.

Stk. 4. Ved fastsættelse af erstatningen skal den værdiforøgelse, som den tilbageblivende ejendom skønnes at opnå, fratrækkes. Erstatningen kan som følge heraf helt bortfalde, når det af kommunen påtænkte vejanlæg m.v. skønnes at ville medføre større fordel for ejeren end det tab, der påføres ham ved anlægget.

Stk. 5. Hvis der ikke kan opnås enighed om erstatningen, jf. stk. 2 og 3, fastsættes denne af taksationsmyndighederne, jf. § 91.

Vejanlæg i øvrigt og ibrugtagning af vej

§ 41. En udlagt privat fællesvej eller en strækning heraf må ikke anlægges eller tages i brug som privat fællesvej, før

- 1) vejudlægget er godkendt efter § 27 eller efter de i § 43 nævnte regler, og
- 2) kommunalbestyrelsen har godkendt detailprojekt for vejanlægget, herunder længde- og tværprofil, befæstelse og afvanding m.v.

Stk. 2. I forbindelse med godkendelse af et detailprojekt, jf. stk. 1, nr. 2, kan kommunalbestyrelsen efter forhandling med politiet bestemme, at der skal etableres færdselsregulering eller færdselsindskrænkning på vejen.

Stk. 3. Når forholdene taler for det, kan kommunalbestyrelsen tillade, at vejen anlægges midlertidig efter et foreløbigt detailprojekt.

Fordeling af anlægsudgifter til grundejeres vejanlæg

§ 42. Kommunalbestyrelsen skal fordele udgifterne til anlæg af en privat fællesvej, hvis en grundejer med den fornødne interesse i spørgsmålet anmoder kommunen om det, før arbejdet påbegyndes.

Stk. 2. Ved en fordeling efter stk. 1 finder reglerne i § 45, stk. 6, §§ 48-51 og §§ 53-54 tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Anlægsarbejdet må først påbegyndes, når kommunalbestyrelsen har truffet endelig beslutning om fordelingen.

Stk. 4. Stk. 1 og 2 gælder ikke udgifter til anlæg, som kommunalbestyrelsen har krævet udført efter § 32, stk. 4 og 5.

Vejudlæg efter anden lovgivning

§ 43. Reglerne i §§ 26-32, jf. §§ 33 og 35, finder ikke anvendelse, i det omfang private fællesveje er udlagt ved lokalplan, ved beslutning truffet af en ekspropriationskommission efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom eller ved beslutning truffet af kommunalbestyrelsen efter § 72, stk. 3, eller efter kapitel 5 i lov om offentlige veje, hvorved vejens præcise beliggenhed og bredde er fastlagt og der er opnået vejrettigheder til vejene.

Stk. 2. I de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, skal vejudlægget optages på vejfortegnelsen, jf. § 25.

Kapitel 9

Istandsættelse og vedligeholdelse

Grundejernens forpligtelser

§ 44. Ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, skal holde vejen i god og forsvarlig stand i forhold til færdselsens art og omfang, herunder holde vejen forsynet med forsvarligt afløb. Undtaget fra denne forpligtelse er dog ejere, der kan dokumentere, at de ikke har vejret til vejen.

Kommunens stillingtagen

§ 45. Hvis en vejberettiget gør gældende, at en privat fællesvej ikke er i god og forsvarlig stand i forhold til færdselsens art og omfang, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til spørgsmålet. Kommunalbestyrelsen kan til enhver tid tage stilling til spørgsmålet af egen drift.

Stk. 2. Hvis de vedligeholdelsesforpligtede ikke opfylder forpligtelsen efter § 44, bestemmer kommunalbestyrelsen, i hvilket omfang og på hvilken måde en privat fællesvej med tilhørende afløb konkret skal istandsættes for at være i god og forsvarlig stand i forhold til færdselsens art og omfang.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at de enkelte vedligeholdelsesforpligtede skal udføre en nærmere bestemt del af arbejdet som enkeltstående arbejder, jf. § 47, stk. 1, og hvornår arbejdet skal være afsluttet.

Stk. 4. Hvis istandsættelsen har en sådan karakter eller et sådant omfang, at det ikke kan anses for hensigtsmæssigt at lade de vedligeholdelsesforpligtede udføre arbejdet som enkeltstående arbejder, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at arbejdet skal udføres som et samlet arbejde, jf. § 55, stk. 1.

Stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen efter § 46, § 49, stk. 3, eller § 52 vil pålægge andre end ejerne af de ejendomme, der grænser til og har vejret til vejen, at deltage i udgifterne ved arbejdet, eller kommunen efter § 49, stk. 5 eller 6 skal deltage i udgifterne, skal kommunalbestyrelsen samtidig bestemme, at arbejdet skal udføres som et samlet arbejde, jf. § 55, stk. 1.

Stk. 6. Kommunen kan bestemme, at flere private fællesveje, der udgør en færdselsmæssig enhed, skal istandsættes ved et samlet arbejde, jf. § 55, stk. 1, så udgifterne ved arbejdet fordeles mellem samtlige bidragspligtige under ét.

Servitutforpligtede

§ 46. I det omfang det efter tinglyste servitutter påhviler andre end de grundejere, der er nævnt i § 44, at vedligeholde eller istandsætte en privat fællesvej, kan kommunalbestyrelsen forlange, at de pågældende opfylder deres forpligtelser, før kommunalbestyrelsen kræver vejen istandsat efter § 45, jf. §§ 47-52.

Enkeltstående arbejder

§ 47. Kommunalbestyrelsen kan påbyde de vedligeholdelsesforpligtede at istandsætte den del af vejen, der ligger nærmest ved den pågældendes ejendom, og bestemme, hvornår arbejdet skal være afsluttet.

Stk. 2. Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om at påbyde de vedligeholdelsesforpligtede at istandsætte en del af vejen, skal den gøre de pågældende bekendt med den påtænkte beslutning og fastsætte en frist på mindst 3 uger til at fremkomme med bemærkninger til den påtænkte beslutning.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan først træffe afgørelse, når fristen i stk. 2 er udløbet.

Stk. 4. Hvis en påbudt istandsættelse af en bestemt del af vejen omfatter særlige elementer, der har væsentlig betydning for andre vedligeholdelsesforpligtede, f.eks. brønde, trafikregulerende eller hastighedsregulerende foranstaltninger, kan vedkommende grundejer forlange, at arbejdet skal udføres som et samlet arbejde, jf. § 55, stk. 1.

Samlede arbejder

Procedure

§ 48. Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at en privat fællesvej, en strækning af en privat fællesvej eller flere private fællesveje, jf. § 45, stk. 4-6, skal istandsættes som et samlet arbejde, skal kommunalbestyrelsen enten afholde vejsyn eller møde, jf. stk. 2, eller gennemføre en skriftlig procedure, jf. stk. 4.

Stk. 2. Til et vejsyn eller møde skal kommunalbestyrelsen med mindst 2 ugers varsel indkalde enhver, som vil blive berørt af den påtænkte beslutning.

Stk. 3. På vejsynet eller mødet skal kommunalbestyrelsen redegøre for den påtænkte beslutning, herunder om fordelingen af udgifterne ved arbejdet. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte en frist på mindst 3 uger til at fremkomme med indsigelser mod og ændringsforslag til den påtænkte beslutning. Der skal gøres notat om indholdet af de oplysninger, der fremkommer på vejsynet eller mødet af betydning for kommunens afgørelse, og som ikke i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

Stk. 4. I forbindelse med en skriftlig procedure skal kommunalbestyrelsen gøre enhver, som vil blive berørt af den påtænkte beslutning, bekendt med indholdet af beslutningen. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte en frist på mindst 3 uger til at fremkomme med indsigelser mod og ændringsforslag til den påtænkte beslutning.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan først træffe afgørelse, når fristerne i stk. 3 eller 4 er udløbet. Afgørelsen skal meddeles til enhver, der berøres af den.

Fordeling af udgifter

§ 49. Kommunalbestyrelsen fordeler udgifterne til et samlet arbejde mellem ejerne af tilgrænsende ejendomme med vejret efter reglerne i § 51.

Stk. 2. Hvis der er andre regler om fordeling af udgifterne i aftaler efter § 55, stk. 2 og 3, skal kommunalbestyrelsen dog fordele udgifterne efter disse.

Stk. 3. Hvis der er grundejere, som i forbindelse med tildeling af vejret er pålagt at afholde en forholdsmæssig del af udgifterne, jf. § 26, stk. 4 og 5, skal kommunalbestyrelsen forlods opkræve denne andel af udgifterne, før de øvrige udgifter fordeles.

Stk. 4. Hvis der i øvrigt er fastsat særlige regler om fordelingen af udgifterne i servitutter, vedtægter for grundejerforeninger eller lignende, kan kommunen fordele udgifterne efter disse regler.

Stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen efter § 45, stk. 2, af hensyn til den almene færdsel på en privat fællesvej bestemmer, at vejen skal istandsættes i en højere standard end den hidtidige, skal kommunen afholde udgifterne hertil.

Stk. 6. Hvis kommunalbestyrelsen efter § 45, stk. 2, i øvrigt bestemmer, at en privat fællesvej skal istandsættes hovedsagelig af hensyn til den almene færdsel på vejen, kan kommunen helt eller delvist afholde udgifterne hertil.

Begrænsninger vand- og vejarealer

§ 50. Ved fordeling af udgifter til samlede arbejder ses der bort fra vandarealer, der ikke er ansat til ejendomsværdi, samt offentlige veje og private fællesveje.

Stk. 2. En kort privat fællesvej, der alene munder ud i den private fællesvej, som skal istandsættes, kan dog ved fordeling af udgifter til et samlet arbejde behandles som en ejendom, der grænser til den private fællesvej, således at det bidrag, der vedrører den korte private fællesvej, fordeles efter reglerne i § 51.

§ 51. Kommunalbestyrelsen fordeler udgifterne mellem de bidragspligtige grundejere på grundlag af

- 1) ejendommenes facadelængde mod vejen,
- 2) størrelsen af ejendommenes arealer og
- 3) måden, hvorpå ejendommene benyttes eller må forventes benyttet, eller den offentlige ejendomsværdi.

Stk. 2. For ejendomme, der ikke er ansat til ejendomsværdi, skal benyttelsesmåden anvendes.

Stk. 3. Ved fordelingen skal det i stk. 1, nr. 1 nævnte kriterium indgå med en vægt af mindst 10 pct., mens kriteriet under nr. 2 og det af kriterierne under nr. 3, som kommunalbestyrelsen vælger, hvert skal indgå med en vægt af mindst 25 pct., jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Indgår ejendomsværdien som kriterium ved fordelingen, skal der i tilfælde, hvor arbejdets udførelse skyldes betydelig eller tung færdsel til eller fra enkelte ejendomme ved vejen, forlods pålægges ejerne af disse et passende særligt bidrag, før de øvrige udgifter fordeles mellem grundejerne.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan fordele udgifterne alene efter størrelsen af ejendommenes arealer eller med ensartede beløb, hvis der i henhold til byplanvedtægt, kommuneplan eller lokalplan kun vil blive tilladt en ganske ensartet benyttelse af de ejendomme, der er omfattet af kommunalbestyrelsens afgørelse, og ingen af ejendommene faktisk benyttes mere intensivt end forudsat i plangrundlaget.

Stk. 6. For ejendomme, der også grænser til anden privat fællesvej eller offentlig vej, skal kommunalbestyrelsen beregne et passende reduceret bidrag. Det gælder dog ikke, hvis den anden vej er offentlig, og ejendommen er fritaget for vejbidrag til denne, fordi der ikke kan opnås direkte adgang til den fra ejendommen på grund af adgangsbestemmelser fastsat efter lov om offentlige veje §§ 72 og 73.

Stk. 7. For ejendomme, der benyttes til landbrug, skovbrug eller frilandsgartneri, herunder frugtplantage, og som ikke er udstykket i parceller, kan kommunalbestyrelsen ved fordelingen alene medtage den

del af arealet, der ligger højst 40 m fra vejen. Kommunalbestyrelsen kan fravige denne grænse, hvis bestemmelser i lokalplan eller byplanvedtægt om ejendommens fremtidige anvendelse taler for det.

Stk. 8. Reglerne i stk. 1-7 kan fraviges ved aftale mellem kommunalbestyrelsen og de grundejere, der er omfattet af fordelingen.

§ 52. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at ejere af andre ejendomme end de tilgrænsende skal deltage i udgifterne til en konkret istandsættelse, som kommunalbestyrelsen har krævet udført som et samlet arbejde efter § 45, stk. 5, hvis de bruger eller har brugt vejen på en måde, som efter kommunalbestyrelsens vurdering har medført et særligt slid på vejen.

Stk. 2. I de i stk. 1 nævnte tilfælde pålægger kommunen forlods den pågældende et passende særligt bidrag, før de øvrige udgifter fordeles mellem grundejerne, jf. §§ 49 og 51.

Administrationstillæg

§ 53. Hvis kommunalbestyrelsen sørger for at udføre et istandsættelses- eller vedligeholdelsesarbejde, jf. § 55, stk. 1, 3, eller 4, kan kommunalbestyrelsen ved opgørelsen af udgifterne medregne et administrationstillæg på højst 9 pct. af udgifterne. Kommunalbestyrelsen kan ikke medregne renter.

Stk. 2. Endvidere kan kommunalbestyrelsen medtage eventuelle udgifter til anden sagkyndig bistand efter regning.

Afdragsvis betaling

§ 54. Kommunalbestyrelsen kan tillade, at grundejerne betaler udgifter til arbejder, som kommunen sørger for at udføre, over et tidsrum på op til 15 år. Perioden fastsættes under hensyn til beløbets størrelse. Det samme gælder udgifter ved arbejder, der udføres af grundejerne, hvis kommunen efter grundejernes anmodning stiller de nødvendige beløb til rådighed eller garanterer for lån optaget af grundejerne. Det beløb, der til enhver tid skyldes, forrentes af grundejerne med en årlig rente, der svarer til den på tidspunktet for beslutningen om afdragsordningen, af Danmarks Nationalbank fastsatte, gældende, udlånsrente med tillæg af 2 pct.

Kommunens udførelse af arbejdet

§ 55. Hvis kommunalbestyrelsen bestemmer, at en istandsættelse af en eller flere private fællesveje skal udføres som et samlet arbejde, jf. § 45, stk. 4-6, sørger kommunalbestyrelsen for udførelsen af arbejdet for de vedligeholdelsesforpligtedes regning.

Stk. 2. Efter aftale med de vedligeholdelsesforpligtede grundejere kan kommunalbestyrelsen helt eller delvis påtage sig den fremtidige istandsættelse og vedligeholdelse af en privat fællesvej for grundejernes regning.

Stk. 3. Hvis vedligeholdelsespligtige grundejere, der ved en fordeling efter reglerne i § 49 er eller vil kunne blive pålagt at afholde mindst to tredjedele af de samlede udgifter til vejens istandsættelse anmoder om det, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at en ordning som nævnt i stk. 2, hvor kommunalbestyrelsen helt eller delvis påtager sig den fremtidige istandsættelse og vedligeholdelse af vejen for grundejernes regning, skal gælde for samtlige grundejere.

Stk. 4. Hvis arbejder, der er påbudt efter §§ 45 eller 46, ikke udføres rettidigt eller tilfredsstillende, skal kommunalbestyrelsen snarest muligt sørge for, at det manglende arbejde udføres for de vedligeholdelsesforpligtedes regning.

Kapitel 10

Forskellig råden over private fællesveje m.v.

Tilladelser

§ 56. En godkendelse eller en tilladelse efter § 57, stk. 1, § 60, jf. § 103, stk. 1, §§ 104, 108 og 111 i lov om offentlige veje, § 61, stk. 1, § 62, stk. 1 og 2, § 63, stk. 1-3 og 5, § 66, stk. 1, § 67, jf. § 101 i lov om offentlige veje, § 68, stk. 1, og § 69, stk. 1, er udtryk for, at almene offentlige hensyn ikke er til hinder for det ansøgte og indebærer ikke rettigheder i forhold til vejens ejer og de vejberettigede.

Stk. 2. En godkendelse eller tilladelse efter de i stk. 1 nævnte bestemmelser bortfalder, hvis det arbejde, som tilladelsen vedrører, ikke er påbegyndt inden 2 år fra tilladelsens dato.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde forlænge fristen i stk. 2.

Forandringer og færdselsregulering

§ 57. Grundejerne må ikke foretage ændringer ved en privat fællesvejs indretning eller anlæg, afspærre vejen eller etablere eller ændre foranstaltninger med henblik på regulering af færdslen uden kommunalbestyrelsens og politiets godkendelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan med politiets samtykke, jf. færdselslovens §§ 92, 92 a og 100, bestemme, at der på en privat fællesvej skal foretages ændringer og foranstaltninger som nævnt i stk. 1. Kommunen afholder udgifterne hertil.

Stk. 3. Hvis foranstaltningerne i det væsentlige sker for at forbedre det trafikale miljø på vejen, f.eks. ved etablering af opholds- og legeområder eller områder med fartdæmpning, finder reglerne i §§ 48-51 og §§ 53-55 om afholdelse af udgifterne og arbejdets gennemførelse m.m. tilsvarende anvendelse, medmindre andet er aftalt.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan fjerne foranstaltninger, der er etableret uden kommunalbestyrelsens og politiets godkendelse, for den pågældendes regning, hvis den pågældende ikke efterkommer et påbud om at fjerne foranstaltningen. Før påbud om fjernelse skal det vurderes, om forholdet retligt kan lovliggøres ved, at kommunalbestyrelsen og politiet giver den manglende godkendelse.

Stk. 5. Er foranstaltningen til ulempe for færdslen, kan kommunalbestyrelsen eller om nødvendigt politiet fjerne foranstaltningen for den pågældendes regning uden forudgående påbud.

Stk. 6. Reglerne i stk. 4 og 5 gælder tilsvarende for ændringer, der er foretaget uden kommunalbestyrelsens og politiet godkendelse.

Optagelse af vejen som offentlig

§ 58. Kommunalbestyrelsen skal af egen drift jævnligt vurdere, om en privat fællesvej har en sådan betydning for den almene færdsel, at vejen bør optages som offentlig, jf. § 23 i lov om offentlige veje.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen afslår grundejernes anmodning om godkendelse af afspærring af en privat fællesvej, jf. § 57, stk. 1, fordi vejen er af væsentlig betydning for den almene færdsel, kan grundejerne anmode kommunalbestyrelsen om at optage vejen som offentlig. Kommunalbestyrelsen skal optage vejen som offentlig, hvis den gennemgående motorkørende færdsel på vejen udgør mere end 50 pct. af den samlede motorkørende færdsel.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan som betingelse for at behandle en anmodning om optagelse af en privat fællesvej som offentlig efter stk. 2 stille krav om, at ansøgeren dokumenterer, at der er enighed mellem de berørte grundejere om at ønske vejen afspærret. Kommunalbestyrelsen kan endvidere stille krav om, at ansøgeren afholder udgifter til trafiktællinger, hvis disse viser, at den gennemgående motorkørende færdsel udgør mindre end 25 pct. af den samlede motorkørende færdsel.

Belysning

§ 59. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at private fællesveje skal holdes belyst, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at dette er nødvendigt af hensyn til færdslen på vejen eller for at tilgodese andre almene, offentlige hensyn.

Stk. 2. Anlæg, forbedring og drift af vejbelysning på private fællesveje udføres som samlede arbejder, jf. § 55, stk. 1.

Stk. 3. Reglerne i §§ 48-51 og §§ 53-55 om fordeling af udgifterne og om proceduren m.m. finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen kræver en privat fællesvej belyst af hensyn til den almene færdsel på vejen, skal kommunen dog afholde en forholdsmæssig del af udgifterne hertil.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at kommunen afholder udgifter til anlæg, forbedring og drift af vejbelysning, hvis almene, offentlige hensyn taler derfor.

Fremspringende bygningsdele, tankanlæg, vejskilte og færdselstavler

§ 60. Reglerne i § 103, stk. 1, og § 104 i lov om offentlige veje om fremspringende bygningsdele og om tankanlæg, samt bestemmelserne i § 108 og § 111 i lov om offentlige veje om vejskilte og færdselstavler m.v. samt om hegn mod vej finder tilsvarende anvendelse på private fællesveje.

Beplantning

§ 61. Træer og anden beplantning må kun plantes på arealer, der er private fællesveje, med kommunens godkendelse.

Stk. 2. Når det er nødvendigt af hensyn til vejens istandsættelse eller til færdslen, kan kommunalbestyrelsen kræve træer og anden beplantning på, i eller over en privat fællesvej fjernet, nedskåret, opstammet eller studset.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan påbyde den enkelte grundejer, ud for hvis ejendom beplantningen er placeret eller fra hvis ejendom beplantningen stammer, at udføre et arbejde, jf. stk. 2. Hvis et sådant påbud ikke efterkommes inden for den fastsatte frist, kan kommunalbestyrelsen lade arbejdet udføre for den pågældendes regning.

Stk. 4. Hvis arbejdet omfatter ejere af flere tilgrænsende ejendomme, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at kommunen skal udføre arbejdet som et samlet arbejde, jf. § 55, stk. 1. Reglerne i §§ 48-51 og § 53 om fordeling af udgifterne og om proceduren m.m. finder tilsvarende anvendelse.

Overkørsler og overgange

Anlæg af nye adgange

§ 62. Overkørsler og overgange fra tilgrænsende ejendomme eller fra andre private fællesveje og private fællestier til en privat fællesvej må ikke etableres uden kommunalbestyrelsens godkendelse.

Stk. 2. Ved etablering af adgang som nævnt i stk. 1 til en privat fællesvej nærmere end 50 m fra en hovedlandevej skal godkendelse også indhentes fra Vejdirektoratet som vejbestyrelse for hovedlandevejen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen og Vejdirektoratet kan som betingelse for godkendelse efter stk. 1 og 2 stille krav med hensyn til den nærmere placering, udformning og anvendelse af de adgange, der er nævnt i stk. 1, hvis det skønnes påkrævet af vejtekniske eller færdselsmæssige grunde. Kommunalbestyrelsen og Vejdirektoratet kan i den forbindelse stille krav om fri oversigt.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan kræve selv at forestå udførelsen af de arbejder, der er nævnt i stk. 3, mod godtgørelse af udgifterne herved.

Benyttelse af bestående adgange

§ 63. Overkørsler og overgange til en privat fællesvej må ikke uden kommunalbestyrelsens godkendelse benyttes til adgang for andre ejendomme end dem, de er anlagt til brug for.

Stk. 2. En overkørsel, der alene er anlagt til brug for den færdsel, der er nødvendig for jordens landbrugsmæssige drift (markoverkørsel), må ikke benyttes til anden færdsel uden kommunalbestyrelsens godkendelse.

Stk. 3. En bestående overkørsel eller overgang må ikke benyttes for ejendomme, der fremkommer eller ændres ved udstykning, matrikulering, arealoverførsel eller sammenlægning uden kommunalbestyrelsens godkendelse.

Stk. 4. Ind- og udkørsel uden for de tilladte overkørsler må ikke finde sted uden kommunalbestyrelsens godkendelse.

Stk. 5. For at benytte en adgang, som nævnt i stk. 1-4 til en privat fællesvej nærmere end 50 m fra en hovedlandevej, skal godkendelse også indhentes fra Vejdirektoratet som vejbestyrelse for hovedlande-vejen.

Stk. 6. En godkendelse efter stk. 1-5 kan betinges som nævnt i § 62, stk. 3 og 4.

§ 64. Før kommunalbestyrelsen giver godkendelse efter § 62 eller § 63, skal den sikre, at også de nødvendige tilladelser efter § 71 i lov om offentlige veje til benyttelse af bestående overkørsler og overgange og vej- og stitilslutninger til offentlig vej foreligger.

§ 65. Hvis kommunalbestyrelsen efter § 62 eller § 63 over for ejeren af et areal afslår at godkende etablering af ny adgang eller ændret benyttelse af en bestående adgang til en privat fællesvej, og ejeren derved afskæres fra at udnytte arealet på en måde, der er økonomisk rimelig og forsvarlig under hensyn til arealets beliggenhed og øvrige beskaffenhed, og som svarer til den udnyttelse, der finder sted af andre tilgrænsende eller omliggende arealer, kan ejeren anmode kommunen om helt eller delvist at overtage arealet mod erstatning, medmindre kommunen kan anvise anden fornøden adgang til arealet.

Stk. 2. En anmodning om overtagelse skal fremsættes inden 6 måneder efter, at ejeren har modtaget meddelelse om afslaget. Hvis afslaget er påklaget, jf. § 87, stk. 2, skal anmodning fremsættes inden 6 måneder efter at ejeren har modtaget afgørelse i klagesagen. Når særlige grunde foreligger, kan kommunalbestyrelsen tillade, at anmodning om overtagelse fremsættes efter udløbet af de nævnte frister.

Stk. 3. Afslår kommunalbestyrelsen ejerens anmodning, eller opnås der ikke enighed om erstatningens størrelse, skal kommunalbestyrelsen indbringe sagen for de taksationsmyndigheder, der er nævnt i § 91. Taksationsmyndighederne afgør, om ejerens anmodning skal imødekommes, og fastsætter erstatning for arealets overtagelse.

Anden brug af vejareal

§ 66. På arealer, der er privat fællesvej, kræver det kommunalbestyrelsens godkendelse

- 1) varigt eller midlertidigt at anbringe affald, materiel, materialer, løsøre, genstande, ikke-indregistrerede køretøjer, skure, skurvogne, containere, boder, automater, skilte, hegn eller lignende,
- 2) at anbringe køretøjer med henblik på salg eller udlejning uden fører og
- 3) som led i erhvervsvirksomhed at anbringe køretøjer i forbindelse med reparation, påfyldning af drivmidler, rengøring eller lignende.

Stk. 2. Før godkendelse efter stk. 1, skal kommunalbestyrelsen forhandle med politiet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan for den pågældendes regning fjerne genstande m.v., jf. stk. 1, der er anbragt på en privat fællesvej uden kommunalbestyrelsens godkendelse, hvis den pågældende ikke efterkommer et påbud om at fjerne disse.

Stk. 4. Er det anbragte til ulempe for færdslen, kan kommunalbestyrelsen eller i påtrængende tilfælde politiet fjerne det anbragte for den pågældendes regning uden forudgående påbud.

Opgravning og ledninger

§ 67. Reglerne i § 101 i lov om offentlige veje om opgravning m.v. af vejareal finder tilsvarende anvendelse ved byggeri, udgravning og opfyldning på og ved private fællesveje.

§ 68. Medmindre andet følger af særlig lovgivning, kræver det kommunalbestyrelsens tilladelse i og på private fællesveje

- 1) at nedlægge eller omlægge underjordiske ledninger med tilbehør og
- 2) at anbringe eller flytte masterækker, lysstandere og lignende med tilbehør.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal betinge en tilladelse efter stk. 1 af, at ledningsejeren

- 1) yder vedkommende grundejere erstatning for eventuel skade ved ledningsanlæggets anbringelse eller tilstedeværelse samt ved eftersyn og istandsættelse af dette,
- 2) retablerer vejareal og arbejdsareal efter endt arbejde, og
- 3) skriftligt underretter kommunen om, at retableringsarbejderne er gennemført.

Stk. 3. Uanset reglerne i stk. 1 og § 67 kan ledningsejeren udføre uopsættelige reparationer af ledninger m.v., men skal snarest underrette kommunen herom.

Stk. 4. Grundejerne kan ikke modsætte sig udførelsen af arbejder, som kommunalbestyrelsen har tilladt efter stk. 1, eller som kommunen har godkendt eller krævet udført efter § 67.

§ 69. Kommunalbestyrelsen kan tillade, at ledninger, kabler og lignende anlæg med tilbehør anbringes i eller over udlagte private fællesveje.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal betinge en tilladelse efter stk. 1 af de vilkår, der er nævnt i § 68, stk. 2.

Stk. 3. Grundejerne har pligt til at give fornøden adgang til anbringelse, eftersyn og istandsættelse af anlæggene.

§ 70. Udgifterne til arbejder på ledninger m.v. i eller over private fællesveje og udlagte private fællesveje, herunder nødvendig flytning af ledninger m.v. i forbindelse med anlæg, regulering, istandsættelse og vedligeholdelse eller omlægning af vejen, afholdes af ledningsejeren, medmindre andet er bestemt ved

- 1) aftale,
- 2) afgørelse truffet af en ekspropriationskommission nedsat i henhold til lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom eller
- 3) ved afgørelse truffet af en kommunalbestyrelse efter vandforsyningslovens §§ 37 og 38, jf. § 40.

Stk. 2. Arbejder på ledninger i eller over private fællesveje udføres af ledningsejeren, medmindre andet er bestemt, jf. stk. 1, nr. 1-3. Kommunalbestyrelsen kan dog kræve selv at udføre vejarbejder i forbindelse med ledningsarbejder,

- 1) hvis der er behov for at koordinere ledningsarbejdet med andre arbejder på vejarealet,
- 2) hvis ledningsejeren ikke overholder vilkår stillet efter § 68 eller § 69, eller
- 3) hvis hensyn af tilsvarende vægt gør sig gældende.

Stk. 3. Tvister mellem en kommune og et forsyningsselskab vedrørende ledninger i og over vejarealet, jf. stk. 1 og §§ 67-69, afgøres af transportministeren.

Kapitel 11

Nedlæggelse og omlægning

Tilladelse fra kommunen

§ 71. Private fællesveje må ikke nedlægges eller omlægges uden kommunalbestyrelsens tilladelse.

Kommunens stillingtagen

§ 72. Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om en privat fællesvej skal nedlægges eller omlægges, hvis en grundejer med den fornødne interesse i spørgsmålet anmoder kommunen om det. Kommunalbestyrelsen kan af egen drift tage stilling til spørgsmålet.

Stk. 2. Vejen skal helt eller delvis opretholdes som privat fællesvej, hvis

- 1) den efter matrikelkortet er eneste adgangsvej til en ejendom eller nogen af dens lodder, og der ikke samtidig etableres anden vejadgang, eller
- 2) hvis vejen i øvrigt er af vigtighed for en ejendom med vejret til vejen.

Stk. 3. En beslutning om at omlægge en privat fællesvej eller om at fremskaffe anden vejadgang i forbindelse med nedlæggelse af en privat fællesvej kan gennemføres ved ekspropriation i overensstemmelse med reglerne i kapitel 5 i lov om offentlige veje. Anden vejadgang kan også fremskaffes ved, at kommunalbestyrelsen foretager vejudlæg og tildeler vejret til det udlagte vejareal eller tildeler vejret til en anden privat fællesvej efter reglerne i kapitel 8.

Stk. 4. Foranstaltninger, der gennemføres ved ekspropriation, må ikke iværksættes før klagefristens udløb, jf. § 87, stk. 4, medmindre de berørte ejere og brugere har tiltrådt dette.

Procedure

§ 73. Kommunalbestyrelsen skal offentliggøre en påtænkt beslutning om nedlæggelse eller omlægning af vejen eller dele af den. Beslutningen skal samtidig meddeles til

- 1) ejere af ejendomme, der grænser til vejen,
- 2) ejere af ejendomme, hvis adkomst eller rettigheder til vejen er tinglyst, og
- 3) ejere af andre ejendomme, som må antages at have vejret til vejen.

Stk. 2. I meddelelserne skal kommunalbestyrelsen give en frist på mindst 8 uger til at fremkomme med indsigelser og ændringsforslag. Meddelelserne skal indeholde oplysning om indholdet af § 72, stk. 2, og § 75. Hvis kommunen ikke selv har rejst spørgsmålet om vejens nedlæggelse eller omlægning, skal meddelelserne også indeholde oplysning om indholdet af § 76.

Stk. 3. Afgørelse kan først træffes, når fristen i stk. 2 er udløbet.

§ 74. Hvis en påtænkt beslutning om nedlæggelse eller omlægning af en vej eller dele af en vej efter kommunens vurdering kun kan have betydning for ejerne af de tilgrænsende ejendomme, finder § 73 ikke anvendelse.

Stk. 2. I de i stk. 1 nævnte tilfælde, skal kommunalbestyrelsen meddele den påtænkte beslutning til de berørte grundejere. I meddelelserne skal kommunalbestyrelsen give en frist på mindst 3 uger til at fremkomme med indsigelser og ændringsforslag. Meddelelserne skal indeholde oplysning om indholdet af § 72, stk. 2, og § 75. Hvis kommunen ikke selv har rejst spørgsmålet om vejens nedlæggelse eller omlægning, skal meddelelserne også indeholde oplysning om indholdet af § 76.

Stk. 3. Afgørelse kan først træffes, når fristen i stk. 2 er udløbet.

Indbringelse for taksationsmyndighederne

§ 75. Hvis kommunalbestyrelsen afviser en indsigelse efter § 73, stk. 2, eller § 74, stk. 2, fra en grundejer med vejret om, at vejen skal opretholdes i medfør af § 72, stk. 2, kan grundejeren kræve, at kommunen indbringer spørgsmålet om vejens opretholdelse for de taksationsmyndigheder, der er nævnt i § 91. Et sådant krav skal være fremsat inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Udgifter ved sagens behandling

§ 76. Hvis kommunalbestyrelsen ikke selv har rejst spørgsmålet om vejens nedlæggelse eller omlægning, kan den fordele udgifterne ved sagens behandling, herunder udgifterne til notering i matriklen

og berigtigelse af tingbogen, jf. § 78, mellem de grundejere, der har interesse i nedlæggelsen eller omlægningen.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen ikke selv har rejst spørgsmålet om vejens nedlæggelse eller omlægning og sagen indbringes for taksationsmyndighederne, jf. § 75, skal disse fordele de udgifter ved taksationsforretningerne, som kommunalbestyrelsen skal afholde efter § 62, stk. 2, i lov om offentlige veje. Udgifterne kan pålægges både de grundejere, der har interesse i sagen, og kommunen. Taksationsmyndighederne skal ved fordelingen særligt lægge vægt på, om det har været rimeligt at kræve sagen forelagt for taksationsmyndighederne.

Nedlagte vejarealer

§ 77. Hvis kommunalbestyrelsen beslutter, at vejen skal nedlægges, og ingen kan dokumentere sin ret til vejarealet, kan kommunen frit råde over arealet.

Berigtigelse af matrikel og tingbog

§ 78. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at omlægning, udlæg eller nedlæggelse af private fællesveje i henhold til en beslutning efter § 72, stk. 1, noteres i matriklen og berigtiges i tingbogen.

Kapitel 12

Vintervedligeholdelse og renholdelse

§ 79. Kommunalbestyrelsen kan efter forhandling med politiet bestemme, at ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej og som har vejret, skal rydde vejen for sne, træffe foranstaltninger mod glat føre på vejen og renholde vejen ud for ejendommene i overensstemmelse med reglerne i §§ 80-82.

Stk. 2. Bestemmelserne fastsættes for et nærmere angivet område.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal offentliggøre om beslutninger truffet efter stk. 1.

Grundejernes pligter

Snerydning

§ 80. Grundejerne skal rydde færdselsarealer for sne snarest muligt efter snefald. Pladsen omkring brandhaner og installationer til trafikregulering skal altid holdes ryddet for sne.

Stk. 2. Uanset om grundejerne har pligt til at rydde sne på fortov og kørebane, jf. § 79, skal grundejerne rydde trapper til deres ejendomme for sne.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan efter forhandling med politiet fastsætte nærmere bestemmelser om snerydningens udførelse, herunder om tidspunkter for snerydningen og om placering af snebunker.

Glatførebekæmpelse

§ 81. Grundejerne skal snarest muligt efter førets indtræden strø grus, sand eller lignende på færdselsarealet.

Stk. 2. Uanset om grundejerne har pligt til at træffe foranstaltninger mod glat føre på fortov og kørebane, jf. § 79, skal grundejerne glatførebekæmpe på trapper til deres ejendomme.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan efter forhandling med politiet fastsætte nærmere bestemmelser om glatførebekæmpelsens udførelse, herunder om tidspunkter for glatførebekæmpelsen, og om med hvilke midler glatførebekæmpelsen må udføres.

Renholdelse

§ 82. Grundejerne skal

1) fjerne ukrudt,

- 2) feje eller på anden måde renholde færdselsarealer, der er asfalteret, brolagt, flisebelagt eller i øvrigt overfladebehandlet,
- 3) fjerne affald og andet, der er særligt forurenende eller til ulempe for færdslen, og
- 4) renholde grøfter, rendestene, nedløbsriste, rørgennemløb og udløbsrender for alt, der kan hindre vandets frie løb.

Stk. 2. Uanset om grundejerne har pligt til at renholde fortov og kørebane, jf. § 79, skal grundejerne renholde trapper til deres ejendomme.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan efter forhandling med politiet fastsætte nærmere bestemmelser om renholdelsens udførelse, herunder om tidspunkter for renholdelsen og om, hvilke midler der må anvendes samt om placering eller fjernelse af affald.

Kommunens udførelse af grundejernes pligter

§ 83. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at kommunen helt eller delvis sørger for at udføre de pligter, der er pålagt grundejerne efter § 79, for grundejernes regning. Kommunalbestyrelsen fastsætter fordelingen af udgifterne mellem grundejerne.

Grundejernes overdragelse af pligternes udførelse

§ 84. En grundejer kan overdrage udførelsen af de pligter, som grundejeren i henhold til bestemmelserne i dette kapitel skal udføre, til en anden fysisk eller juridisk person, herunder virksomhed eller grundejerforening.

Stk. 2. Grundejeren skal overdrage udførelsen af sine pligter i overensstemmelse med stk. 1, hvis grundejeren ikke bor på eller i nærheden af ejendommen.

Stk. 3. Aftaler om overdragelse skal være skriftlige og skal skriftligt anmeldes til kommunen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan nægte at godkende en aftale, hvis den vurderer, at den fysiske eller juridiske person, herunder virksomhed eller grundejerforening, som overtager udførelsen af pligterne, ikke er egnet til at sørge for at opfylde disse.

Tilsyn

§ 85. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at grundejerne overholder deres pligter efter reglerne i dette kapitel.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan om nødvendigt udføre arbejder, der ikke er udført rettidigt eller tilfredsstillende, for den forpligtedes regning.

Henkastning af affald m.v.

§ 86. Hvis nogen på en privat fællesvej henkaster eller efterlader affald eller genstande, der kan være til ulempe for færdslen eller er særligt forurenende, kan kommunalbestyrelsen eller om nødvendigt politiet fjerne det henkastede eller efterladte for den pågældendes regning uden forudgående påbud.

Afsnit IV

Administrative bestemmelser, straf m.v.

Kapitel 13

Klager og søgsmål m.v.

Klager

§ 87. Kommunalbestyrelsens afgørelser om ekspropriation efter § 29 og § 72, stk. 3, kan påklages til transportministeren.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens øvrige afgørelser efter denne lov kan påklages til transportministeren for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 3. Transportministeren kan fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet efter denne lov, herunder om at afgørelserne ikke skal kunne indbringes for ministeren.

Stk. 4. Klagefristen er 4 uger, der regnes fra den dag, afgørelsen er meddelt. Klagefristen regnes dog fra offentliggørelsen, hvor en beslutning efter loven skal bekendtgøres offentligt.

Stk. 5. Klagemyndigheden kan efter høring af kommunen se bort fra overskridelse af klagefristen, hvis der er særlige grunde til det.

Stk. 6. Afgørelser, som kan påklages, og som ikke fuldt ud giver den pågældende medhold, skal indeholde oplysning om klagemyndighed og klagefrist, jf. stk. 1 – 3.

Stk. 7. Klage over en afgørelse fritager ikke klageren for at efterkomme denne. Klagemyndigheden kan dog tillægge klagen opsættende virkning.

Søgsmål

§ 88. Adgangen til at klage over en afgørelse, jf. § 87, skal være udnyttet, før afgørelsen kan indbringes for domstolene. Søgsmål skal være anlagt inden 6 måneder efter, at klagemyndighedens afgørelser er meddelt.

Gebyrer

§ 89. Transportministeren kan fastsætte regler om gebyrer til dækning af omkostningerne ved varetagelse af opgaverne i forbindelse med behandling af klager over kommunalbestyrelsernes afgørelser. Transportministeren kan herunder fastsætte regler om, at gebyrer, der ikke erlægges rettidigt, skal tillægges renter i overensstemmelse med renteloven, samt regler om betaling for erindringsskrivelser.

Stk. 2. Transportministeren kan fastsætte regler om gebyrer til hel eller delvis dækning af kommunernes omkostninger ved behandling af ansøgninger i henhold til loven.

Delegation

§ 90. Transportministeren kan bemyndige Vejdirektoratet eller en anden statslig myndighed under Transportministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Kapitel 14

Forskellige bestemmelser

Erstatning m.v.

§ 91. Erstatninger efter denne lov fastsættes af taksationsmyndighederne, jf. §§ 57 og 58 i lov om offentlige veje, hvis der ikke opnås enighed om erstatningen.

Stk. 2. Taksationsmyndighederne afgør endvidere spørgsmål om

- 1) overtagelse af ejendomme, jf. § 38, stk. 3, og § 65, stk. 3,
- 2) nedlæggelse eller omlægning af veje, jf. § 75 og
- 3) bortfald af servitutforpligtelser, jf. § 94, stk. 1 og 2.

Stk. 3. §§ 51-56 og §§ 59-66 i lov om offentlige veje finder tilsvarende anvendelse ved taksationsmyndighedernes sagsbehandling m.v. efter stk. 1 og 2.

§ 92. Kommunalbestyrelsen afholder udgiften til erstatning fastsat i medfør af §§ 29, 38, 40, 65 og 72, stk. 3.

Udstykning

§ 93. Kommunalbestyrelsen kan nægte at godkende udstykning m.v., hvis den vil være i strid med en forsvarlig og hensigtsmæssig udformning af vejforholdene.

Bortfald af servitutbestemmelser

§ 94. Den, der efter aftale, servitut eller anden bestemmelse, jf. § 13, stk. 1, og § 46, der er mere end 20 år gammel, er forpligtet til at deltage i vedligeholdelsen eller istandsættelsen af en privat fællesvej eller i betalingen af omkostningerne herved, kan indbringe spørgsmålet om, hvorvidt bestemmelsen skal opretholdes, for de taksationsmyndigheder, der er nævnt i § 91. Den pågældende kan også forlange, at kommunalbestyrelsen indbringer sagen for taksationsmyndighederne.

Stk. 2. Hvis taksationsmyndighederne vurderer, at forpligtelsen væsentligt går ud over, hvad der på baggrund af den almindelige samfundsudvikling kunne forventes, da bestemmelsen blev oprettet, kan de bestemme, at forpligtelsen helt eller delvis skal bortfalde, eventuelt mod erstatning.

Stk. 3. Taksationsmyndighederne skal pålægge de parter, der har interesse i sagen, at afholde de udgifter ved taksationsforretningerne, som det påhviler kommunalbestyrelsen at afholde efter § 62, stk. 2, i lov om offentlige veje. Ved fordelingen af udgifterne mellem parterne skal taksationsmyndighederne tage hensyn til, om det har været rimeligt at kræve sagen forelagt for taksationsmyndighederne.

Betingelser

§ 95. Betingelser, der knyttes til tilladelser eller godkendelser efter loven, er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen, uanset hvornår retten er stiftet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en betingelse tinglyses på modtagerens ejendom for dennes regning.

Politiets bistand

§ 96. Politiet yder i nødvendigt omfang kommunerne bistand i forbindelse med kommunernes udførelse af deres opgaver i henhold til denne lov.

Gennemførelse af internationale konventioner og EU-regler

§ 97. Transportministeren fastsætter regler om gennemførelse eller anvendelse af internationale konventioner og EU-regler om forhold vedrørende veje, der er omfattet af denne lov. Transportministeren kan herunder fastsætte regler om meddelelse af påbud og forbud og om oplysningspligter.

Kapitel 15

Straf m.v.

Bøder

§ 98. Med bøde straffes den, der

- 1) overtræder § 11, stk. 2 og 5, § 27, stk. 1, §§ 34 og 36, § 41, stk. 1, § 57, stk. 1, § 61, stk. 1, § 62, stk. 1 og 2, § 63, stk. 1-3 og stk. 5, § 66, stk. 1, § 67, jf. § 101 i lov om offentlige veje, § 68, stk. 1, § 69, stk. 3, og § 84, stk. 2,
- 2) ikke overholder sine pligter i henhold til § 8, stk. 1 og 2, § 23, stk. 1, og § 79, stk. 1, jf. §§ 80-82,
- 3) tilsidesætter vilkår, der er fastsat i tilladelse eller godkendelse efter loven eller efter regler fastsat i medfør af loven,
- 4) undlader at efterkomme et påbud eller forbud, der udstedt efter loven, eller efter regler fastsat i medfør af loven.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Berigtigelse og tvangsbøder

§ 99. Den, der har skabt en ulovlig tilstand ved overtrædelse af loven eller af regler fastsat i medfør af loven, er forpligtet til faktisk at lovliggøre forholdet, hvis den nødvendige tilladelse til at bibeholde tilstanden ikke kan opnås. Det samme er ejeren af en tilgrænsende ejendom, hvis den ulovlige tilstand kan henføres til ejendommen.

Stk. 2. Hvis den, som kommunalbestyrelsen påbyder at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommer påbuddet, kan det ved dom pålægges vedkommende at berigtige forholdet inden en fastsat tidsfrist under tvang af fortløbende bøder.

Stk. 3. Hvis et påbud meddelt ved dom om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes inden for den i dommen fastsatte frist, og inddrivelse af tvangsbøder ikke vurderes at føre til, at den pågældende efterkommer påbuddet, kan kommunalbestyrelsen foretage det nødvendige til faktisk at lovliggøre forholdet for den pågældendes regning.

Fortrinsret

§ 100. Kommunen og politiet har pant og fortrinsret som for kommunale ejendomsskatter for beløb, som myndighederne efter loven eller beslutninger i henhold til loven har betalt forskudsvis, eller betalt i henhold til kommunegaranti efter § 22 eller § 54.

Stk. 2. Betalings- og garantiordninger efter stk. 1 skal fremgå af de kommunale ejendomsskatteopgørelser.

Kapitel 16

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 101. Loven træder i kraft den 1. januar 2012, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 107 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 3. § 105, nr. 1 og 4, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Veje, som kommuner efter § 90, stk. 1, i lov om offentlige veje, i tidsrummet fra lovforslagets fremsættelse til bestemmelserne i § 105, nr. 1 og 4, træder i kraft har besluttet opretholdt som private fællesveje eller private veje i forbindelse med, at de nedlægges som offentlige veje, optages som kommuneveje ved de nævnte bestemmelsers ikrafttræden. Rimelige udgifter, som grundejere i denne periode har afholdt som følge af disse vejes midlertidige status som private, godtgøres af den pågældende kommune ved vejens optagelse som offentlig.

§ 102. Ved lovens ikrafttræden, jf. § 101, stk. 1, ophæves lov om private fællesveje, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Regler, der er fastsat i henhold til hidtil gældende regler i privatvejsloven, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat efter denne lov.

Stk. 3. Sager, der ved lovens ikrafttræden verserer i en kommune eller som er indbragt for Vejdirektoratet eller taksationsmyndighederne, færdigbehandles efter de hidtidige regler.

§ 103. Tilladelser efter § 44, stk. 3, i den gældende privatvejslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 23. maj 2008, efter samme lovs § 46, jf. § 103, stk. 1, §§ 104, 108 og 111 i lov om offentlige veje, § 47, § 48, jf. §§ 70-71 i lov om offentlige veje, § 49, stk. 1, § 49, stk. 4, jf. § 101 i lov om offentlige veje, § 50, stk. 1, samt § 51, stk. 1, der er givet før lovens ikrafttræden, bortfalder, hvis det arbejde, som tilladelsen vedrører, ikke er påbegyndt inden 2 år efter, at loven er trådt i kraft.

§ 104. I lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1103 af 16. september 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 4 ophæves.

2. *Kapitel 3* ophæves.

3. *Kapitel 4* ophæves.

4. *Kapitel 5* ophæves.

5. I § 10 udgår: »vedligeholdelsespligtige efter § 8, stk. 1, vejejere efter § 9, stk. 1, og forpligtelser, som påhviler grundejere efter § 7, stk. 1,«.

6. I § 13, stk. 1, udgår: »grøfter, rendestene,« samt »rørgennemløb og udløbsrender«.

7. I § 14, stk. 3, udgår: »eller for så vidt angår private fællesveje og private veje, vedkommende kommunalbestyrelse«.

8. I § 16 udgår: »eller, for så vidt angår private fællesveje og private veje, vedkommende kommunalbestyrelse«.

9. § 20, stk. 1, affattes således:

»Med bøde straffes den, der overtræder §§ 11, 12, 13 og 14, stk. 2. På samme måde straffes den, der tilsidesætter beslutninger, truffet i henhold til § 2, stk. 4 og 5 og § 5.«

§ 105. I lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 893 af 9. september 2009, som ændret ved lov nr. 553 af 26. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 4, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Vejbestyrelsens afgørelser efter § 49 og vejbestyrelsens tilstandsrapporter efter § 90, stk. 11, kan påklages til transportministeren.«

2. I § 23 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Ved almene veje forstås de veje, gader, broer eller pladser, der er åbne for almenheden, men som ikke administreres af det offentlige i henhold til lov, vedtægt eller deklaration.«

3. I § 90, stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »Vejbestyrelsens«: »påtænkte«.

4. I § 90 indsættes efter stk. 6:

»Stk. 7. Vejbestyrelsen kan tidligst træffe en beslutning om, at en offentlig vej skal nedlægges og overgå til privat fællesvej eller privat vej 4 år efter, at vejbestyrelsen har offentliggjort, at den påtænker at træffe en sådan beslutning, og beslutningen skal træffes senest 6 år efter offentliggørelsen.

Stk. 8. Ved en beslutning om at en offentlig vej skal nedlægges og overgå til privat fællesvej eller privat vej, skal vejbestyrelsen ved udfærdigelse af en tilstandsrapport dokumentere, at vejen med udstyr er i god og forsvarlig stand i forhold til den fremtidige trafik på vejen.

Stk. 9. Transportministeren fastsætter nærmere regler om tilstandsrapporters udformning og indhold m.v., og om gebyrer til dækning af omkostningerne ved varetagelse af opgaverne i forbindelse med behandling af klager over vejbestyrelsens tilstandsrapporter, jf. § 4, stk. 2. Transportministeren kan herunder fastsætte regler om, at gebyrer, der ikke erlægges rettidigt, skal tillægges renter i overensstemmelse med renteloven, samt regler om betaling for erindringsskrivelser.

Stk. 10. I forbindelse med høringen efter stk. 5, 2. pkt., sender vejbestyrelsen sin tilstandsrapport, jf. stk. 8, til de ejere og brugere af ejendomme, der skønnes at blive berørt af beslutningen, med en frist på mindst 12 uger til at fremkomme med indsigelser m.v. mod rapporten. Vejbestyrelsen offentliggør samtidig tilstandsrapporten med en tilsvarende frist.

Stk. 11. Efter udløbet af fristen i stk. 10 udfærdiger vejbestyrelsen en endelig tilstandsrapport, der sendes til de berørte ejere og brugere forsynet med oplysning om klageadgangen, jf. § 4, stk. 2. Vejbestyrelsen offentliggør samtidig tilstandsrapporten.

Stk. 12. Endelig beslutning om, at vejen nedlægges som offentlig og overgår til privat, kan tidligst træffes efter klagefristens udløb, jf. § 4, stk. 3, og såfremt tilstandsrapporten er påklaget, tidligst når der er truffet afgørelse i klagesagen.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 13.

5. I § 90, *stk. 7*, der bliver stk. 13, indsættes efter »ikke« »i øvrigt«.

§ 106. I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 5. oktober 2009 foretages følgende ændringer:

1. I § 92, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres: »Vejmyndigheden for en privat fællesvej omfattet af afsnit I, III og IV i lov om private fællesveje, jf. lovens § 13, stk. 1 og 2, kan« til: »Kommunalbestyrelsen kan som vejmyndighed for en privat fællesvej omfattet af afsnit III i lov om private fællesveje, jf. lovens § 3, stk. 1 og 2,«.

2. I § 92 *a*, *stk. 1 og stk. 2*, og § 97, *stk. 1*, ændres: »afsnit I, III og IV i lov om private fællesveje, jf. lovens § 13, stk. 1 og 2« til »afsnit III i lov om private fællesveje, jf. lovens § 3, stk. 1 og 2«.

3. I § 97, *stk. 3*, ændres »§ 44, stk. 3,« til »§ 57, stk. 1,«.

§ 107. I lov om private fællesveje, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008, foretages følgende ændring:

1. I § 45 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Vejmyndigheden kan bestemme, at kommunen afholder udgifter til anlæg, forbedring og drift af vejbelysning, hvis almene, offentligretlige hensyn taler derfor.«

§ 108. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets baggrund
2. Lovforslagets hovedindhold
 - 2.1. Indsættelse af formålsbestemmelse
 - 2.1.1. Gældende ordning
 - 2.1.2. Lovforslagets udformning
 - 2.2. Anvendelsesområde
 - 2.2.1. Gældende ordning
 - 2.2.2. Lovforslagets udformning
 - 2.3. Sommerhusområder
 - 2.3.1. Gældende ordning
 - 2.3.2. Lovforslagets udformning
 - 2.4. Almene veje
 - 2.4.1. Gældende ordning
 - 2.4.2. Lovforslagets udformning
 - 2.5. Vejudlæg
 - 2.5.1. Gældende ordning
 - 2.5.2. Lovforslagets udformning
 - 2.6. Offentliggørelsesmåder
 - 2.6.1. Gældende ordning
 - 2.6.2. Lovforslagets udformning
 - 2.7. Optagelse af private fællesveje som offentlige
 - 2.7.1. Gældende ordning
 - 2.7.2. Lovforslagets udformning
 - 2.8. Øvrige ændringer
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Høring

1. Lovforslagets baggrund

Lovforslaget er et led i regeringens målsætning om at forenkle og tydeliggøre lovgivningen og gennemføre administrative lettelser.

Vejnettet i Danmark består af ca. 73.800 km offentlige veje og ca. 24.000 km private fællesveje. Hertil kommer en række rent private veje. Af de offentlige veje bestyres ca. 3.800 km af staten og ca. 70.000 km af kommunerne.

Private fællesveje er arealer, som ejerne af andre ejendomme end den eller de ejendomme, som arealet ligger på, har fået ret til at benytte som færdselsareal. Retten er som udgangspunkt af privatretlig karakter, idet retten til at benytte de pågældende veje, hviler på et særligt grundlag, typisk en aftale,

der kan være sikret ved tinglyst servitut. Private fællesveje kan som udgangspunkt lovligt benyttes af andre end de vejberettigede. Vejene indgår således i vidt omfang sammen med de offentlige veje i det almindelige vejnet og er derfor undergivet en offentligretlig regulering gennem reglerne i lov om private fællesveje (privatvejsloven). De offentligretlige interesser, der knytter sig til private fællesveje, varetages af kommunerne.

Den gældende lov om private fællesveje, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008, trådte i kraft den 1. januar 1973. Der er siden vedtagelsen af den oprindelige lov i 1972 (lovforslag nr. L 19, fremsat den 3. november 1971, Folketingstidende 1971-1972, forhandlingerne s. 414, 615 ff., 6445 ff. og 6540 ff. og tillæg A, s. 321) løbende foretaget ændringer i loven, men loven anses på en række punkter ikke længere for tidssvarende. Der er derfor behov for en modernisering, bl.a. sprogligt. Det er vurderet, at en modernisering mest hensigtsmæssigt gennemføres ved at udarbejde en ny lov. Formålet er at få en mere moderne og brugervenlig lov, som bedre kan forstås af borgerne, og som er nemmere at administrere for kommunerne, der er forvaltningsmyndighed for private fællesveje.

Vejlovgivningen består i dag af fire hovedlove: lov om offentlige veje (vejloven), lov om private fællesveje (privatvejsloven), lov om grundejerbidrag til offentlige veje (vejbidragsloven) og lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje (vintervedligeholdelsesloven). Det er hensigten på sigt at reducere antallet af love på området fra de nuværende fire love til to. Reduktionen tænkes gennemført ved at indarbejde vejbidragslovens og vintervedligeholdelseslovens bestemmelser i henholdsvis vejloven og privatvejsloven, således at alle relevante bestemmelser for offentlige veje er samlet i vejloven og alle relevante bestemmelser for private fællesveje er samlet i privatvejsloven. I overensstemmelse hermed er de regler i vejbidragsloven og vintervedligeholdelsesloven, som har betydning i forhold til private fællesveje og private veje, indarbejdet i dette lovforslag. Herved forenkles administrationen for kommunerne samtidig med, at borgerne fremover alene vil skulle orientere sig om reglerne vedrørende private fællesveje ét sted.

Som led i lovforberedelsen har der i november 2009 været afholdt et interessentseminar med deltagelse af repræsentanter fra bl.a. KL, Parcelhusejernes Landsforening, Videntcentret for Landbrug, Den Danske Landinspektørforening og Aalborg Universitet - sektion for Geoinformatik og Arealforvaltning. På interessentseminaret blev interessenterne præsenteret for et første udkast til lovforslag. Dette første lovudkast har endvidere været drøftet med repræsentanter for den danske vejsektor på Vejforum konferencen i december 2009. I forlængelse heraf har Transportministeriet modtaget en række skriftlige indlæg med forslag og ønsker til indholdet af en ny lov. De modtagne forslag er alle blevet vurderet og er således indgået i grundlaget for det foreliggende lovforslag. En stor del af de fremsatte forslag er imødekommet og indarbejdet i lovforslaget, men der er også forslag, som det ikke er fundet hensigtsmæssigt at medtage i lovforslaget.

Blandt de forslag, som ikke er medtaget i lovforslaget, er et forslag fra KL og Parcelhusejernes Landsforening om indførelse af en bestemmelse, der giver kommunerne hjemmel til at stille krav om oprettelse af grundejerforeninger eller særlige vejlav med obligatorisk medlemskab og bidragspligt for de grundejere, der er forpligtet til at vedligeholde private fællesveje. Forslaget er ikke medtaget bl.a. fordi lovforslagets bestemmelser anses for at indeholde tilstrækkelige værktøjer til, at kommunerne kan tilgodese de offentlige interesser, som knytter sig til private fællesveje, først og fremmest interessen i, at vejene holdes i tilstrækkelig stand i forhold til færdslen på vejene. Det er endvidere indgået i vurderingen, at forslaget ikke vurderes at medføre nogen mærkbar administrativ lettelse for kommunerne, at regeringen ikke anser det for hensigtsmæssigt at indføre regler i privatvejsloven, der bygger på foreningstvang og at det ikke kan afvises, at forslaget er i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 11.

Et andet forslag, der ikke er medtaget, er et forslag fra Dansk Energi om, at der skabes hjemmel for kommunerne til som vejmyndighed at give tilladelse til nedlægning af ledninger i private fællesveje i

landzoner. Forslaget, der angiveligt har til formål at lette bl.a. teleselskabernes mulighed for at anbringe højhastighedsnet (bredbånd) i private fællesveje i landdistrikter, er ikke medtaget, da det alene er begrundet i forsyningsmæssige hensyn og ikke i hverken færdselsmæssige eller vejtekniske hensyn, som det er privatvejslovens formål at tilgodese.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Indsættelse af formålsbestemmelse

2.1.1. Gældende ordning

Privatvejsloven indeholder ikke i dag en formålsbestemmelse. Der findes således ikke i loven bestemmelser, der fastslår, hvilke offentlige hensyn kommunerne kan og skal varetage ved lovens administration.

2.1.2. Lovforslagets udformning

Lovforslaget ændrer ikke ved det grundlæggende princip, at private fællesveje og brugen af disse er baseret på privatretlige aftaler m.m., men samtidig er undergivet en offentligretlig regulering. Som noget nyt foreslås indsat en formålsbestemmelse, der præciserer, at lovens formål er at give kommunerne mulighed for at varetage det offentlige interesser, herunder først og fremmest at private fællesveje er i god og forsvarlig stand i forhold til færdslen på vejene, at vejene teknisk er forsvarlige, og at de privates dispositioner over vejene ikke er i strid med planlægningen i det pågældende område.

2.2. Anvendelsesområde

2.2.1. Gældende ordning

Reglerne i privatvejsloven gælder for private fællesveje og på enkelte punkter rent private veje og områder. Loven indeholder to forskellige materielle regelsæt gældende for henholdsvis private fællesveje på landet og private fællesveje i byer. Der er stor forskel på private fællesveje og deres funktion på landet og i byer. I byer indgår private fællesveje i vidt omfang i det almindelige vejnet, mens dette normalt ikke er tilfældet på landet. Der er derfor også forskel på kommunernes behov og muligheder for at tilgodese de almene offentlige interesser i forhold til de privatretlige dispositioner over veje i byer og på landet. Landreglerne giver kun i begrænset omfang kommunerne mulighed for at intervenere i de private forhold. Byreglerne giver i videre omfang kommunerne en sådan mulighed. Endvidere kan kommunerne i landområder kun i begrænset omfang varetage almene offentligretlige hensyn, i almindelighed kun hensyn til, at vejene er forsvarlige i forhold til de vejberettigedes færdsel på vejene. I byområder kan kommunerne derimod i videre omfang varetage almene hensyn, primært hensyn til den almene trafik, men også planmæssige, miljømæssige, tryghedsmæssige og kriminalpræventive hensyn m.m. Det har i enkelte tilfælde givet anledning til tvivl, om det var landreglerne eller byreglerne, der skulle anvendes i forhold til en konkret istandsættelse eller vedligeholdelse af en given privat fællesvej. Tvivlen har knyttet sig til situationer, hvor en vej løber på grænsen mellem land og by, enten fordi zonegrænsen løber på tværs af vejen, således at en del af vejen er beliggende i byzone, mens en anden del er beliggende i landzone, eller fordi zonegrænsen ligger på langs i vejarealet, således at ejendomme på den ene side af vejen er beliggende i byzone, mens ejendomme på den anden side af vejen er beliggende i landzone. Transportministeriet og Vejdirektoratet anvendte frem til 2001 en kombination af de to regelsæt for henholdsvis land og by, men denne kombination blev kritiseret af Folketingets ombudsmand (Ombudsmandens beretning, 2001, s. 495).

2.2.2. Lovforslagets udformning

Lovforslaget opretholder den gældende lovs opdeling med to forskellige regelsæt gældende for henholdsvis private fællesveje på landet og private fællesveje i byer.

For at klargøre lovens anvendelsesområde og de begreber, der anvendes i loven, foreslås en udbygning af bestemmelserne om anvendelsesområdet og af bestemmelserne, der definerer lovens centrale begreber.

Det har været overvejet, om det kunne være hensigtsmæssigt at afskaffe sondringen mellem private fællesveje på landet, hvor kommunens muligheder for at regulere er begrænsede, og private fællesveje i byer og bymæssige områder, og i stedet indføre ét regelsæt gældende for alle private fællesveje. Vurderingen er, at der fortsat er en sådan forskel på funktionen af private fællesveje på landet og i byer, at der bør være to forskellige regelsæt.

Det har endvidere været overvejet, om der er behov for en særlig kombinationsregel, der kan anvendes i de situationer, hvor en privat fællesvej er beliggende på grænsen mellem land og by. Det er vurderingen, at der ikke er behov for en sådan regel. Der er herved henset til, at den manglende mulighed for at bruge den tidligere anvendte kombination af land- og byreglerne, som blev kritiseret af ombudsmanden i 2001, ikke synes at have givet anledning til problemer i praksis. For veje, der forløber fra land til by, vil en istandsættelse af landdelen skulle ske efter landreglerne og bydelen efter byreglerne, eventuelt samtidig på grundlag af to delafgørelser. For veje, hvor grænsen mellem land og by løber på langs af vejene, vil i princippet gælde det samme, men de administrative problemer, som dette kan give anledning til, kan dog løses ved, at kommunen flytter grænsen mellem land og by efter en administrativ beslutning, jf. den gældende lovs § 13 og lovforslagets § 3.

2.3. Sommerhusområder

2.3.1. Gældende ordning

Sommerhusområder administreres efter den gældende lov som udgangspunkt efter landreglerne, men kommunerne kan beslutte, at sådanne områder skal administreres efter byreglerne. I mange sommerhusområder fungerer de private fællesveje på samme måde som i byer. De indgår i et net af veje, der nødvendigvis må stå til rådighed for den almindelige trafikafvikling. Mange kommuner har derfor besluttet, at veje i sommerhusområder skal administreres efter byreglerne.

2.3.2. Lovforslagets udformning

Lovforslaget indebærer, at private fællesveje i sommerhusområder fremover som udgangspunkt vil være omfattet af lovens byregler, idet kommunerne dog vil have mulighed for konkret at beslutte, at vejene i bestemte sommerhusområder skal administreres efter landreglerne. På denne måde vurderes lovens anvendelsesområde at blive tilpasset det behov, der i praksis har vist sig for at sikre kommunernes hensigtsmæssige styring af grundejernes dispositioner over vejene.

2.4. Almene veje

2.4.1. Gældende ordning

Efter den gældende lov finder lovens regler om private fællesveje med de fornødne lempelser også anvendelse på almene veje. En almen vej eller sti er i loven defineret som en vej eller sti, der ikke administreres af staten eller en kommune i henhold til lov, vedtægt eller deklaration, og som er åben for almenheden. En almen vej eller sti er således hverken at betragte som en offentlig vej eller sti eller en privat fællesvej eller fællessti. Det har siden vejbestyrelsesloven af 21. juni 1867 været forudsat i vejlovgivningen, at kommunerne, når de stødte på almene veje, enten skulle optage dem som offentlige veje, gøre dem til private fællesveje eller helt nedlægge dem. Bestemmelserne i privatvejsloven om

administration af almene veje efter denne lov antages derfor kun at blive brugt uhyre sjældent. Om en vej er »almen vej« er grundlæggende et privatretligt spørgsmål. Hvis det ikke kan dokumenteres, at vejen er en almen vej, afhænger spørgsmålet af, om vejejerer anerkender, at almenheden har ret til at færdes på den. Hvis dette ikke er tilfældet, må den, der vil hævde en ret for almenheden til at færdes på vejen, søge retten fastslået ved domstolene. Vejdirektoratet har kun kendskab til meget få tilfælde, hvor vejejerer har anerkendt dette. Det må derfor antages, at domstolene stort set altid skal inddrages, før kommunen kan anse en vej for en almen vej og administrere den efter privatvejslovens bestemmelser. Kommunen vil herefter kunne optage vejen som offentlig vej, gøre den til privat fællesvej eller nedlægge den. I tilfælde af at vejen skal være offentlig vej, kan kommunen forinden kræve den istandsat efter privatvejslovens bestemmelser.

2.4.2. Lovforslagets udformning

Da muligheden for at anvende privatvejslovens bestemmelser i relation til almene veje ikke længere anses for at have nogen praktisk betydning, er der i lovforslaget ikke medtaget bestemmelser om almene veje. Almene veje eksisterer imidlertid fortsat og anvendes som begreb i lov om offentlige veje (§ 23). Det foreslås derfor med lovforslagets § 105, nr. 2, at definitionen af almene veje i den gældende privatvejslovs § 4 flyttes til lov om offentlige veje. Der henvises til lovforslagets § 105.

2.5. Vejudlæg

2.5.1. Gældende ordning

Ved vejudlæg forstås i den gældende privatvejslov dels, at der reserveres et areal til fremtidig brug som privat fællesvej, dels at der tildeles vejrettigheder til at benytte arealet som færdselsareal for en anden ejendom end den, som arealet ligger på. Vejudlægget kan dog gå ud på alene at tildele vejret til en allerede udlagt eller anlagt privat fællesvej, også når der ikke i øvrigt udlægges nyt vejareal. Hvis der ved udlæg af nyt areal til brug som privat fællesvej allerede er opnået vejrettigheder, vil arealudlægget kunne bestå i, at alene arealet reserveres.

2.5.2. Lovforslagets udformning

Med lovforslaget ændres den hidtidige definition af begrebet vejudlæg. For at bringe privatvejslovens definition af vejudlæg i overensstemmelse med forståelsen af det tilsvarende begreb i planloven, foreslås det at ændre definitionen af vejudlæg i privatvejsloven, således at vejudlæg i begge love fremover alene betragtes som reservation af et areal til anvendelse som privat fællesvej. Ændringen er af formel karakter. Den medfører således ikke ændringer med hensyn til, at der skal være opnået vejrettigheder til et areal, før der er tale om en privat fællesvej. Den ændrede definition giver imidlertid anledning til tekniske ændringer af en række bestemmelser, hvor begrebet »vejudlæg« og »udlagt vej«, i overensstemmelse med den hidtidige definition, er anvendt i betydningen, at der både er tale om arealreservation og tildeling af vejrettigheder.

2.6. Offentliggørelsesmåder

2.6.1. Gældende ordning

Privatvejsloven indeholder en række bestemmelser, hvorefter kommunalbestyrelsen skal offentliggøre beslutninger m.m. i henhold til loven i stedlige blade efter kommunalbestyrelsens bestemmelse.

2.6.2. Lovforslagets udformning

Med lovforslaget foreslås, at de gældende formkrav til offentliggørelse af kommunalbestyrelsens beslutninger m.m. i henhold til loven ophæves. Den enkelte kommunalbestyrelse vil herefter få fuld frihed til

at vælge netop den offentliggørelsesmåde, som den finder bedst egnet til at sikre udbredelsen af de beslutninger m.m., der er tale om. Det må forventes, at de fleste kommuner vil beslutte at offentliggøre om beslutninger på kommunens hjemmeside. Ændringen vil betyde en administrativ lettelse for kommunerne, idet offentliggørelse på kommunens hjemmeside er en billig og administrativt nem offentliggørelsesmåde.

Det forhold, at der kan være borgere, som ikke kan eller vil anvende pc og internet, kan imidlertid give kommunerne anledning til at overveje at kombinere offentliggørelsen af beslutninger på hjemmesiden med offentliggørelse på andre måder, f. eks. fremlæggelse i papirform på rådhuset eller i kommunens borgerservicecenter eller ved offentliggørelse i lokale blade som hidtil.

Ophævelsen af formkravet til offentliggørelsen af kommunalbestyrelsens beslutninger m.m. i henhold til loven svarer til den ændring af lov om kommunernes styrelse og regionsloven (Kommunalbestyrelsernes og regionsrådenes arbejdstilrettelæggelse og offentliggørelse af budgetforslag m.v.), som er gennemført ved lov nr. 1515 af 27. december 2009 (lovforslag nr. L 34 fremsat af indenrigs- og socialministeren den 8. oktober 2009).

Borgere, som berøres direkte og individuelt af kommunalbestyrelsens beslutning, og for hvem beslutningen helt eller delvis er et led i en forvaltningsafgørelse, vil som hidtil skulle have særskilt meddelelse om kommunalbestyrelsens beslutning.

Der henvises til lovforslagets § 5, § 17, § 33, § 35, § 73 og § 79

2.7. Optagelse af private fællesveje som offentlige

2.7.1. Gældende ordning

Efter vejlovens § 23 bestemmer kommunen hvilke nye kommuneveje, der skal anlægges, og hvilke bestående kommuneveje, der skal nedlægges. Bestemmelsen giver samtidig hjemmel for kommunen til at beslutte at optage private fællesveje som kommuneveje. Af vejlovens § 90 følger, at kommunen i forbindelse med en beslutning om nedlæggelse af en vej som kommunevej kan beslutte, at vejen skal overgå (nedklassificeres) til privat fællesvej. Der er ikke i vejloven eller privatvejsloven nærmere regler om, hvornår en vej skal være offentlig vej eller privat fællesvej. Spørgsmålet, om en vej skal være kommunevej eller privat fællesvej, beror derfor på kommunens skøn, først og fremmest over vejens betydning for den almindelige færdsel. Det forudsættes, at kommunen i forbindelse med sin administration af vejområdet jævnligt vurderer, om der af hensyn til den almindelige færdsel er grundlag for at optage private fællesveje som kommuneveje.

Privatvejslovens udgangspunkt er, at udgifter til anlæg og drift af private fællesveje afholdes af ejerne af de tilgrænsende ejendomme, der har vejret. Herfra gælder dog enkelte undtagelser. Efter den gældende lovs § 58, stk. 2, gælder således, at hvis kommunen afslår en ansøgning fra ejerne af de tilgrænsende ejendomme (de vejberettigede) om indførelse eller opretholdelse af forbud mod gennemgående færdsel på en privat fællesvej, og denne færdsel i særlig grad medfører slid på vejen, skal kommunen afholde en til dette (særlige) slid svarende del af udgifterne ved vejens vedligeholdelse og istandsættelse.

2.7.2. Lovforslagets udformning

I lovforslagets § 58, stk. 1, foreslås indsat en bestemmelse, der udtrykkeligt fastslår kommunens forpligtelse til jævnligt af egen drift at vurdere, om en privat fællesvej har en sådan betydning for den almene færdsel, at den bør optages som offentlig. Hvis kommunen vurderer, at en privat fællesvej skal optages som offentlig, vil dette som hidtil kunne ske, uden at det kan begrunde et erstatningskrav over for kommunen.

Det er i praksis vanskeligt at afgøre, om den gennemgående færdsel på en privat fællesvej medfører et særligt slid, og i givet fald kvantificere og omsætte dette slid til en andel af udgifterne til vedligeholdelse og istandsættelse af en konkret vej. Det foreslås derfor, at den gældende bestemmelse i § 58, stk. 2,

erstattes af en bestemmelse om, at grundejerne kan anmode kommunen om at optage vejen som offentlig, hvis den afslår grundejernes anmodning om godkendelse af afspærring af en privat fællesvej på grund af vejens betydning for den almene færdsel. Efter forslaget skal kommunen i den nævnte situation optage vejen som offentlig, hvis den gennemgående motorkørende færdsel udgør mere end 50 pct. af den samlede motorkørende færdsel på vejen.

KL har under drøftelserne om lovforslaget udtrykt bekymring for de økonomiske konsekvenser af forslaget. KL's bekymring knytter sig især til den automatik, der ligger i, at kommunerne skal optage en privat fællesvej som offentlig, hvis kommunen afslår en anmodning om tilladelse til afspærring af vejen, og den gennemgående motorkørende trafik overstiger 50 pct. Endvidere har KL udtrykt bekymring for størrelsen af udgifterne til trafiktællinger, som kommunerne vil skulle gennemføre for at fastslå omfanget af den gennemgående motorkørende trafik.

For at imødegå KL's bekymring for de økonomiske konsekvenser af forslaget foreslås det, at en kommune skal kunne stille krav om, at ansøgeren dokumenterer, at der er enighed mellem de berørte grundejere om at ønske vejen afspærret som betingelse for at behandle en anmodning om optagelse af en privat fællesvej som offentlig efter bestemmelsen. Herved undgås det, at kommunen indleder en sagsbehandling og gennemfører trafikanalyser, som efterfølgende viser sig overflødige, fordi ansøgeren ikke har ret til at afspærre den pågældende vej. Endvidere foreslås det, at kommunen skal kunne stille krav om, at ansøgeren afholder udgifterne til trafiktællinger, hvis disse viser, at den gennemgående motorkørende færdsel udgør mindre end 25 pct. af den samlede motorkørende færdsel. Det vurderes, at en sådan bestemmelse vil medvirke til at begrænse antallet af ansøgninger og dermed behovet for trafiktællinger, idet grundejerne ved overvejelserne om, hvorvidt der er grundlag for at anmode kommunen om at optage en privat fællesvej som offentlig, vil skulle tage i betragtning, at de kan komme til at afholde udgifterne til trafiktællinger, hvis det viser sig, at den gennemgående motorkørende færdsel kun har et begrænset omfang.

Der henvises til lovforslagets § 58 og bemærkningerne hertil.

2.8 Øvrige ændringer

Udover en sproglig modernisering og tydeliggørelse af bestemmelser i hele loven foreslås visse procedureregler i lovens afsnit II (landreglerne) udbygget, så de i større omfang svarer til byreglerne. Bl.a. foreslås det, at kommunen i forbindelse med beslutninger om istandsættelse og vedligeholdelse både i byer og på landet fremover som udgangspunkt får mulighed for at vælge, om den vil afholde et vejsyn på stedet, holde møde et andet sted, f.eks. på rådhuset, eller gennemføre en skriftlig procedure forud for en afgørelse. Det vil dog fortsat være muligt for en vejberettiget på landet at forlange, at der holdes vejsyn forud for en sådan afgørelse. Efter de gældende regler er det kun muligt at gennemføre en skriftlig procedure i byer, mens der altid skal holdes vejsyn på landet.

I lovforslagets § 49 foreslås som stk. 5 indsat en ny bestemmelse, der forpligter kommunen til at afholde udgifterne til istandsættelse af en privat fællesvej, hvis kommunen af hensyn til den almene færdsel på vejen kræver den istandsat i en bedre standard end den hidtidige, og som stk. 6 indsat en ny bestemmelse, der giver kommunen hjemmel til at afholde udgifter til også anden istandsættelse, der sker af hensyn til den almene færdsel.

Efter den gældende lovs § 58, stk. 2, skal en kommune afholde en del af udgifterne til istandsættelse i tilfælde, hvor den har afslået en ansøgning fra grundejerne om afspærring af vejen, og den uvedkomne trafik i særlig grad har medført et slid på vejen. Der henvises herom til ovenstående afsnit 2.7.2. og til bemærkningerne til forslaget § 58, stk. 2. Herudover har kommunen ikke efter den gældende lov været forpligtet til at afholde udgifter til istandsættelse af private fællesveje. Det er kommunen, der afgør, om en privat fællesvej, af hensyn til den almene færdsel på vejen, skal istandsættes i en højere standard end den hidtidige. Hvis vejen kræves istandsat i en højere standard end den hidtidige af hensyn til den

almene færdsel, må den pågældende vej antages at have en ikke uvæsentlig betydning for den almene færdsel. Kommunen forudsættes i så fald at overveje, om den har en sådan betydning for den almene færdsel, at den i stedet bør optages som offentlig vej, jf. § 23 i lov om offentlige veje. Kommunerne forudsættes allerede i dag jævnligt at foretage en vurdering af den retlige status af vejene i den pågældende kommune, og forudsættes at optage private fællesveje med væsentlig betydning for den almene trafik som offentlige veje. Der henvises til bemærkningerne til § 58. De udgifter, som kommunen efter forslagens § 49, stk. 5, skal afholde i forbindelse med, at den af hensyn til den almene færdsel på vejen kræver en privat fællesvej istandsat i end højere standard end den hidtidige, ville kommunen derfor alternativt skulle have afholdt ved vejens optagelse som offentlig vej. Det vurderes derfor ikke, at kommunens forpligtelse efter den foreslåede § 49, stk. 5, påfører kommunen nye udgifter.

Det er i Transportministeriets og Vejdirektoratets praksis efter den gældende privatvejslov på baggrund af tilsynsmyndighedernes praksis antaget, at kommunerne ikke lovligt har kunnet afholde udgifter til istandsættelse af private fællesveje, idet det efter den gældende lov har været ejerne af de tilgrænsende ejendomme, der har skullet afholde disse udgifter.

Med hensyn til de foreslåede nye bestemmelser i § 49, stk. 4 og 5, henvises til bemærkningerne til bestemmelserne.

I lovforslagets § 59 foreslås som stk. 4 indsat en ny bestemmelse, der forpligter kommunen til at afholde en forholdsmæssig del af udgifterne til vejbelysning på en privat fællesvej, som kommunen kræver af hensyn til den almene færdsel på vejen, og som stk. 5 indsat en ny bestemmelse, der giver kommunen hjemmel til at afholde udgifter til vejbelysning, hvor almene offentligretlige hensyn taler derfor. Efter den gældende lov skal kommunen ikke afholde nogen del af udgifterne til vejbelysning på private fællesveje. Hvis en privat fællesvej kræves belyst af hensyn til den almene færdsel på vejen, må den pågældende vej antages at have en ikke uvæsentlig betydning for den almene færdsel. Kommunen forudsættes i så fald at overveje, om den har en sådan betydning for den almene færdsel, at den i stedet bør optages som offentlig vej, jf. § 23 i lov om offentlige veje. Kommunerne forudsættes allerede i dag jævnligt at foretage en vurdering af den retlige status af vejene i den pågældende kommune, og forudsættes at optage private fællesveje med væsentlig betydning for den almene trafik som offentlige veje. Der henvises til bemærkningerne til § 58. De udgifter, som kommunen efter forslagens § 59, stk. 4, skal afholde, ville kommunen derfor alternativt skulle have afholdt ved vejens optagelse som offentlig vej. Det vurderes derfor ikke, at kommunens forpligtelse efter den foreslåede § 59, stk. 4 påfører kommunen nye udgifter.

Spørgsmålet om kommunernes hjemmel til at afholde sådanne udgifter har ikke været reguleret i den gældende privatvejslov. Kommunerne har i medfør af kommunalfuldmagtsreglerne haft en vis adgang til at afholde udgifter til vejbelysning på private fællesveje. Efter disse regler har en kommune ikke kunnet afholde udgifter til vejbelysning, som udelukkende er krævet af færdselsmæssige hensyn. Der henvises til bemærkningerne til bestemmelserne.

I lovforslagets § 89 foreslås en ny bestemmelse, der bemyndiger transportministeren til at fastsætte regler om gebyrer til dækning af omkostningerne ved varetagelse af opgaver i forbindelse med behandling af klager over kommunernes afgørelser og til at fastsætte regler om gebyrer til hel eller delvis dækning af kommunernes omkostninger ved behandling af ansøgninger i henhold til loven. De nærmere regler forudsættes fastsat i bekendtgørelse. Der henvises til bemærkningerne til bestemmelsen.

Endvidere foreslås i lovforslagets § 105 ændringer af §§ 4 og 90 i lov om offentlige veje. § 4 foreslås ændret, således at en vejbestyrelses nedennævnte tilstandsrapport i forbindelse med nedklassificering af en offentlig vej til privat kan påklages til transportministeren. § 90 foreslås ændret, så vejbestyrelsen for en offentlig vej forpligtes til at offentliggøre en påtænkt beslutning om, at en vej skal nedlægges som offentlig vej og overgå til privat fællesvej eller privat vej. Vejbestyrelsen vil tidligst 4 år efter offentliggørelsen kunne træffe endelig beslutning herom, og den endelige beslutning skal være truffet senest 6 år efter offentliggørelsen. Endvidere forpligtes vejbestyrelsen til ved udfærdigelse af en tilstandsrapport

at dokumentere, at vejen med udstyr ved nedklassificering til privat fællesvej eller privat vej er i god og forsvarlig stand i forhold til den fremtidige trafik på vejen. Efter forslaget skal vejbestyrelsen som led i beslutningsprocessen omkring nedklassificering sende tilstandsrapporten til ejere og brugere af de ejendomme, der forventes berørt af beslutningen, og samtidig offentliggøre den, således at alle berørte har mulighed for at kommentere den, inden vejbestyrelsen træffer sin endelige beslutning. Endvidere skal vejbestyrelsen efterfølgende sende den endelige tilstandsrapport til de berørte med oplysning om klageadgangen og offentliggøre den. Endelig beslutning om nedklassificeringen kan først træffes efter udløbet af klagefristen, og såfremt tilstandsrapporten er påklaget, først når der er truffet afgørelse i klagesagen. Efter forslaget fastsætter ministeren nærmere regler om tilstandsrapportens udformning og indhold m.v. og om gebyrer til dækning af omkostningerne ved behandling af klager over tilstandsrapporter. De nærmere regler om tilstandsrapportens udformning og indhold m.v. forudsættes fastsat i samarbejde med Vejregelorganisationen under Vejdirektoratet, således at det sikres, at kommunerne inddrages i arbejdet.

Efter det gældende § 90, stk. 1, i lov om offentlige veje har vejbestyrelserne kunnet træffe endelig beslutning nedklassificering af offentlige veje til private fællesveje og privat veje umiddelbart efter at have gennemført offentliggørelse af og individuel høring over en påtænkt beslutning herom, jf. § 90, stk. 5. Efter det gældende § 90, stk. 7, i lov om offentlige veje har de vedligeholdelsespligtige grundejere ikke kunnet kræve, at en vej har en bestemt stand ved nedklassificering til privat fællesvej.

Der henvises til bemærkningerne til bestemmelsen.

Endelig tilpasses tidsfristen for indbringelse af sager for taksationsmyndighederne, således at fristen generelt bliver 4 uger.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for stat og regioner. Lovforslaget forventes at medføre en administrativ lettelse for kommunerne, der er forvaltningsmyndigheder (vejmyndigheder) for private fællesveje og fællesstier, idet forslaget forventes at give anledning til færre henvendelser om forståelsen af loven og en mindre kompliceret sagsbehandling end hidtil. Lovforslaget vurderes samlet set ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser for kommunerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skal bidrage til at klargøre lovgivningen om private fællesveje og dermed gøre det lettere for borgerne at forstå og indrette sig på lovgivningen.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Høring

Første udkast til lovforslaget har – som beskrevet ovenfor i afsnit 1 – i november 2009 været forelagt på et interessentseminar og endvidere i december 2009 været drøftet med repræsentanter for den danske vejsektor på Vejforum. Lovforslaget sendes samtidig med fremsættelsen i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Kommunernes Landsforening, Kommunal Teknisk Chefforening, Kommunal Vejteknisk Forening,

Rigspolitichefen, Parcelhusejernes Landsforening, Grundejeren.dk, Fritidshusejernes Landsforening, Landbrug og Fødevarer, Videncenteret for landbrug, Advokatrådet - Danske Boligadvokater, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Ledningsejerforum, Den danske Landinspektørforening, Københavns Universitet - Institut for geografi og geologi, Aalborg Universitet - sektion for Geoinformatik og Arealforvaltning.

Høringssvarene vil blive fremsendt til Trafikudvalget ledsaget af de kommentarer, som udtalelserne måtte give anledning til

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Lettelse af kommunernes administration som følge af færre og mindre komplicerede sager	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget skaber større klarhed om borgernes forpligtelser og rettigheder og indebærer en række forbedringer af borgernes retsstilling i relation til private fællesveje	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede bestemmelse fremhæver, hvilke formål det særligt er hensigten at tilgodese med loven. Private fællesveje er arealer, som ejerne af andre ejendomme end den eller de ejendomme, som arealet ligger på, har fået ret til at benytte som færdselsareal. Retten er som udgangspunkt af privatretlig karakter, idet retten til at benytte de pågældende veje, hviler på et særligt grundlag, typisk en aftale, der kan være sikret ved tinglyst servitut. Private fællesveje kan som udgangspunkt lovligt benyttes af andre end de vejberettigede, og vejene indgår således i vidt omfang sammen med de offentlige veje i det almindelige vejnet. Vejene er derfor undergivet en offentligretlig regulering gennem reglerne i privatvejsloven. De offentlige interesser, der knytter sig til private fællesveje, varetages af kommunerne, der er forvaltningsmyndigheder for disse veje.

Med forslaget præciseres, at lovens formål er at give kommunerne mulighed for at varetage det offentlige interesser, herunder først og fremmest i at private fællesveje er i god og forsvarlig stand i forhold til færdslen på vejene, at vejene teknisk er forsvarlige, og at de privates dispositioner over vejene ikke er i strid med planlægningen i det pågældende område.

De offentlige interesser, som kommunerne skal og kan varetage, er forskellige på landet og i byområder.

På landet skal og kan kommunerne i alt væsentligt alene sikre, at vejene færdselsmæssigt og vejteknisk er forsvarlige i forhold til færdslen til de vejberettigedes ejendomme.

I byområder skal og kan kommunen færdselsmæssigt og vejteknisk også tage hensyn til, at vejene her i vidt omfang indgår i det almindelige vejnet og dermed sikre, at de er forsvarlige også for den almene færdsel. Herudover kan kommunerne i byområder i videre omfang end på landet tage andre offentlige hensyn, som f.eks. miljømæssige, tryghedsmæssige og kriminalpræventive hensyn.

Til § 2

Med bestemmelsen foreslås det præciseret, at loven gælder for private fællesveje og fællestier, og i det omfang det fremgår af lovens bestemmelser også udlagte private fællesveje og fællestier og private veje og stier.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 4, stk. 2, hvorefter kommunerne har kunnet administrere almene veje efter loven, foreslås ikke videreført, idet bestemmelsen ikke længere anses for at have nogen praktisk betydning. Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.4.

Det bemærkes, at almene veje som hidtil vil kunne optages som offentlige i medfør af § 23 i lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 432 af 22. maj 2008.

Til §§ 3-4

De foreslåede bestemmelser fastlægger, i hvilke områder private fællesveje m.v. skal administreres efter lovens byregler i afsnit III, og i hvilke de skal administreres efter lovens landregler i afsnit II.

Til § 3

Bestemmelsen fastlægger, i hvilke områder private fællesveje mv. skal administreres efter lovens byregler i afsnit III.

Bestemmelsens stk. 1 viderefører den gældende lovs § 13, stk. 1, hvorefter lovens byregler finder anvendelse i byzone, jf. lov om planlægning, samt i Københavns Kommune, idet bestemmelsen samtidig foreslås udbygget, således at også private fællesveje i sommerhusområder, jf. lov om planlægning, fremover som udgangspunkt skal administreres efter lovens byregler.

Sommerhusområder har hidtil som udgangspunkt skullet administreres efter landreglerne i lovens afsnit II. I mange sommerhusområder fungerer de private fællesveje på samme måde som i byer, idet de indgår i et net af veje, der nødvendigvis må stå til rådighed for den almindelige trafikafvikling. Mange kommuner har derfor, som den gældende lov i § 13, stk. 2, giver mulighed for, besluttet at veje i sommerhusområder skal administreres efter byreglerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

§ 3, stk. 2, svarer til den gældende lovs § 13, stk. 2, hvorefter kommunerne kan bestemme, at lovens byregler også skal anvendes »i andre stedligt begrænsede områder«. Dog præciseres det, at områder, som kan inddrages under byreglerne skal have bymæssig karakter eller være områder, hvor der forventes en byudvikling i overensstemmelse med kommuneplanens rammefastlæggelse

I § 3, stk. 3, der viderefører den gældende lovs § 13, stk. 4, om private fællesveje, der udelukkende tjener til brug for landbrug, skovbrug og fiskeri præciseres, at der er tale om driftsveje.

Til § 4

Bestemmelsen erstatter den gældende lovs § 13, stk. 3, som fastlægger i hvilke områder, private fællesveje administreres efter lovens landregler i afsnit II. Efter bestemmelsen skal private fællesveje, der ikke efter forslagets § 3, stk. 1 og 2, er omfattet af lovens byregler, administreres efter landreglerne.

Med § 4, stk. 2, foreslås det, at kommunerne, som en konsekvens af ændringen i § 3, stk. 1, får mulighed for at bestemme, at landreglerne i afsnit II skal anvendes i sommerhusområder, hvor der ikke er behov for at administrere vejene efter byreglerne.

Til § 5

Om baggrunden for forslaget henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.

Efter den gældende privatvejslovs § 13, stk. 5, er kommunalbestyrelsens beslutninger om, at de private fællesveje i stedligt begrænsede områder, f.eks. sommerhusområder, og om, at visse driftsveje i forbindelse med landbrug, skovbrug og fiskeri skal administreres efter byreglerne eller landreglerne først gyldige, når beslutningen har været offentligt bekendtgjort i lokale blade efter kommunalbestyrelsens bestemmelse.

Efter forslaget ophæves formkravet til offentliggørelsesmåde af beslutninger efter forslagets § 3, stk. 2 og 3, og § 4, stk. 2, således at det er op til kommunalbestyrelsen at bestemme, hvordan beslutning om administrationsgrundlaget for de pågældende veje skal offentliggøres. Offentliggørelse på kommunens hjemmeside vil opfylde kravet om offentliggørelse. Kommunen vil dog kunne beslutte også at offentliggøre om administrationsgrundlaget for de pågældende veje i lokale blade som hidtil.

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse vedrører istandsættelse og vedligeholdelse af private veje og stier og svarer til den gældende privatvejslovs § 13, stk. 6.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende privatvejslovs § 45, stk. 1 og 2, for så vidt angår belysning af private færdselsarealer, der ikke er private fællesveje eller fællesstier.

Efter bestemmelsen kan kommunen - i områder omfattet af byreglerne - bestemme, at ejere af private arealer, der er offentligt tilgængelige færdselsarealer, skal holde arealerne belyst. Kommunen kan bestemme, at den sørger for belysningen på ejernes vegne og for ejernes regning, og eventuelt fordeler udgifterne mellem flere ejere.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse viderefører vintervedligeholdelseslovens § 9, stk. 1 og 3, samt §§ 14, 16 og 17 for så vidt angår private veje. Bestemmelserne fastlægger kommunens kompetence med hensyn til at påbyde ejere af private veje at rydde sne, bekæmpe glatføre og renholde de pågældende veje, regulerer grundejernes muligheder for at overdrage de pligter, som pålægges dem efter disse bestemmelser, og regulerer kommunernes tilsyn med overholdelsen af pligterne.

Til § 9

Bestemmelsen viderefører vintervedligeholdelseslovens § 10 for så vidt angår private veje, hvorefter kommunen om nødvendigt kan bestemme, at pligter til vintervedligeholdelse og renholdelse, der er pålagt grundejerne efter forslagets § 8, udføres af kommunen for grundejernes regning. Dog foreslås det ikke, at kommunen som efter vintervedligeholdelseslovens § 10, skal kunne bestemme, at dette sker mod et fast årligt vederlag. Hermed sikres, at grundejerne ikke pålægges udgifter, der overstiger kommunens udgifter ved at udføre det pågældende arbejde.

Til § 10

I den foreslåede bestemmelse defineres de vejtyper og en række øvrige centrale begreber, der anvendes i loven.

Begreberne *offentlige veje og stier*, *private fællesveje og fællesstier*, *vejret og vejberettiget samt private veje og stier* er defineret som i den gældende vejlovgivning, herunder den gældende privatvejslovs §§ 1, 2, og 5.

Private fællesveje og fællesstier skal, som det fremgår af forslagets § 10, nr. 3 og 4, »fungere« som færdselsareal for anden ejendom end den, hvorpå færdselsarealet ligger. Private fællesveje og fællesstier er således, som efter den nugældende lovs § 2, vej- og stiarealer, der er taget i brug som færdselsareal af en eller flere ejere af andre ejendomme med vejret.

Private fællesveje og fællesstier er arealer, som ejerne af andre ejendomme end den eller de ejendomme, som arealet ligger på, har ret til at benytte som færdselsareal. En sådan vejret er som udgangspunkt af privatretlig karakter. Den hviler typisk på en aftale med ejeren af arealet.

Retten kan dog være opstået på offentligretligt grundlag, f.eks. ved ekspropriation, ved nedklassificering af en offentlig vej til privat fællesvej eller (i byområder) ved, at kommunen har tildelt vejretten.

Spørgsmålet om, hvorvidt vejrettigheder eksisterer, og dermed om et areal er privat fællesvej, er således grundlæggende et privatretligt spørgsmål.

Hvis det ikke kan dokumenteres (f.eks. ved en ekspropriationsbeslutning, en kommunal beslutning om nedklassificering eller om tildeling af vejret eller ved tinglyst servitut), at nogen grundejer har vejret til en vej, og at den dermed er privat fællesvej, afhænger spørgsmålet af, om vejejerer anerkender dette. Hvis det ikke er tilfældet, kan kommunen som udgangspunkt ikke administrere vejen som privat fællesvej, og den, der vil hævde at have vejret, må søge retten fastslået ved domstolene. Kommunen kan dog administrere en vej som privat fællesvej, hvis den er eneste eller væsentligste adgang til en ejendom eller nogen af dens lodder, og vejen er angivet på matrikelkortet, hvis udvisende i det væsentlige stemmer med forholdene i marken. Retten til at benytte en sådan vej kan - ifølge § 1 i lov nr. 143 af 13. april 1938 om private vejrettigheder - ikke fortrænges af senere erhververe af rettigheder over den ejendom, hvorpå vejen ligger. Den der vil bestride, at der foreligger en ret til vejen, når disse betingelser er opfyldt, har bevisbyrden. Der er således i disse situationer en formodning for, at vejen er privat fællesvej.

Det er hensigten i en kommende vejledning nærmere at redegøre for praksis med hensyn til, hvornår kommunerne kan administrere en vej som privat fællesvej.

Med den foreslåede bestemmelse i nr. 7 ændres den hidtidige definition af begrebet vejudlæg.

Udlagte private fællesveje (og dermed også begrebet vejudlæg) er defineret i den gældende privatvejslovs § 3. Uanset bestemmelsens ordlyd har begrebet vejudlæg i den gældende privatvejslov været brugt om både det forhold, at et areal blev reserveret til brug som privat fællesvej og det forhold, at en eller flere grundejere opnåede vejret til arealet. For at et vejudlæg er endeligt, skal der således efter den gældende lov være grundejere med vejret til arealet.

Efter den foreslåede nye definition omfatter vejudlæg alene reservation af areal til fremtidig brug som privat fællesvej. Der skal således ikke nødvendigvis være opnået vejrettigheder til arealet, før vejudlægget er endeligt. Udlægget af en privat fællesvej vil være endeligt, når dens præcise beliggenhed og bredde er fastlagt. Herved opnås der overensstemmelse mellem brugen af begrebet i privatvejsloven og planloven.

Den hidtidige forskellige brug af begrebet i privatvejsloven og planloven har givet anledning til mange misforståelser. Det skyldes, at private fællesveje, der er endeligt fastlagt ved lokalplan, i henhold til den gældende lovs § 14, stk. 2, nr. 3, og § 43, stk. 1, nr. 1, ikke har været omfattet af privatvejslovens bestemmelser om udlæg. En privat fællesvej, der er endeligt udlagt i lokalplan, har således ikke også skullet udlægges efter privatvejslovens regler og procedurer.

Begrundelsen for privatvejslovens undtagelsesregler vedrørende vejudlæg er ifølge forarbejderne, at det har været forudsat, at kommunen ved sin godkendelse af en lokalplan (og oprindeligt en byplanvedtægt) ville anlægge den samme bedømmelse, som bestemmelserne i privatvejsloven ville have ført til, ligesom de gældende fremlæggelses-, meddelelses- og offentliggørelsesregler stort set er de samme. Det ville således medføre en åbenbart unødvendig administration, hvis også privatvejslovens regler skulle følges.

Både ved vedtagelsen af den gældende privatvejslovs § 43 og ved ændring af bestemmelsen i 1975 har det været forudsat, at et endeligt vejudlæg efter planlovgivningen var et egentligt alternativ til et vejudlæg efter privatvejsloven, dvs. at begrebet vejudlæg blev brugt i samme betydning i de to love.

Det samme har været tilfældet i praksis frem til 2001, hvor Naturklagenævnet i en afgørelse af 8. august 2001 (offentliggjort i Miljøretlige Afgørelser og Domme (MAD) 2001.1041) udtalte, at der nok kunne udlægges et bestemt areal til vejformål, men ikke stiftes vejrettigheder i en lokalplan.

Der har herefter været forskellige opfattelser af den retlige betydning af et vejudlæg.

Med den ændrede definition af vejudlæg i privatvejsloven opnås der klarhed om begrebets juridiske betydning. En udlagt privat fællesvej er – uanset om vejen udlægges i lokalplan eller efter privatvejslovens bestemmelser – en vej, der er planlagt til brug for grundejere med vejret. Om begrebet vejret og vejberettiget henvises til definitionen heraf i § 10, nr. 5 og 6. Et vejudlæg i lokalplan vil hermed som tilsigtet være et reelt alternativ til et vejudlæg efter privatvejsloven, hvis lokalplanen fastlægger vejens præcise beliggenhed og bredde. Idet der ikke kan tildeles vejrettigheder ved en lokalplan, vil vejrettigheder som hidtil skulle opnås ved aftale eller tildeles af kommunen i henhold til privatvejslovens bestemmelser.

Den foreslåede definition i nr. 8 af *udlagte private fællesveje og fællesstier* viderefører den gældende lovs § 3. Dog foreslås det i nr. 8, pkt. 5, at også arealer, som ved den pågældende kommunes beslutning om ekspropriation efter lovens § 72, stk. 3, eller efter vejlovens kapitel 5, er bestemt til brug som privat fællesvej eller fællessti, skal anses som udlagt privat fællesvej eller sti. Herved opnås, at kommunen ikke efter at have truffet sådanne beslutninger også skal udlægge det pågældende areal efter privatvejslovens bestemmelser (forslagets § 11 eller §§ 26-27).

De foreslåede definitioner af begreberne *privat vej*, *privat sti*, *overkørsel*, *overgang*, *nedlæggelse*, *omlægning*, *samlet arbejde* og *vejsyn* svarer til brugen af disse begreber i den gældende lov.

Til § 11

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 14, stk. 1- 4, idet det dog i stk. 1 præciseres, at vejudlæg foretages af grundejeren, og i stk. 2 om, at udlagte arealer ikke må tages i brug som privat fællesvej, før kommunen har godkendt udlægget, præciseres at kommunen i forbindelse med sin godkendelse af et vejudlæg kan kræve udarbejdet et skitseprojekt. Det er kommunen, der vurderer, om der skal kræves udarbejdet skitseprojekt.

I det foreslåede stk. 3 opregnes de tilfælde, hvor vejudlæg efter anden lovgivning gør kommunens godkendelse af vejudlæg efter bestemmelsens stk. 2 overflødig. Formålet med bestemmelsen er at undgå unødigt dobbeltadministration.

Bestemmelse foreslås udbygget med tilfælde, hvor den pågældende kommune selv har udlagt arealet som privat fællesvej ved ekspropriationsbeslutning efter lovens § 72, stk. 3, eller kapitel 5 i lov om offentlige veje. Også i disse tilfælde vurderes det at ville indebære en unødigt dobbeltadministration, hvis kommunen tillige skulle godkende vejudlægget efter bestemmelsens stk. 2.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 4 præciseres, at kommunen, udover vejtekniske og færdselsmæssige hensyn, kan tage hensyn til, om vejudlægget er i overensstemmelse med planlægningen for området. Præciseringen er i overensstemmelse med gældende praksis.

Til § 12

Det foreslås med stk. 1 og 2 tydeliggjort, at private fællesveje på landet som hidtil kan nedlægges uden kommunens godkendelse, og at kommunen i forbindelse med en omlægning skal godkende det nye vejudlæg, medmindre der er tale om veje omfattet af § 11, stk. 3.

Med stk. 3 foreslås tilsvarende tydeliggjort, at kommunen er forpligtet til at tage stilling til f.eks. en vejers anmodning om nedlæggelse eller omlægning af en privat fællesvej på landet efter reglerne i §§ 72-78, hvis den pågældende ikke kan nå til enighed med de vejberettigede herom.

Til § 13

Den foreslåede bestemmelse er ny, men ændrer ikke den gældende retstilstand. Den præciserer – ligesom § 44 i byreglerne - hvilke grundejere, der som udgangspunkt, dvs. uden kommunens mellemkomst, er forpligtet til at vedligeholde og istandsætte en privat fællesvej.

Til § 14

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 15, stk. 1-4, med hensyn til kommunens hjemmel og efter omstændighederne pligt til at tage stilling til spørgsmålet om vedligeholdelse og istandsættelse af en privat fællesvej. Regler om proceduren forud for en sådan afgørelse fremgår nu af forslaget § 17.

Til § 15

Bestemmelsen viderefører den gældende lovs § 16, stk. 3, for så vidt angår konkret, aktuel istandsættelse. Dog foreslås det i stk. 2, at en kommune alene skal kunne pålægge de enkelte vedligeholdelsesforpligtede at udføre en nærmere bestemt del af arbejdet, svarende til deres del af byrden. Kommunen vil således ikke, som efter praksis i henhold til den gældende lovs § 16, stk. 3, nr. 4, kunne pålægge en af flere vedligeholdelsespligtige grundejere at udføre hele arbejdet, således at den pågældende efterfølgende skal opkræve den del af udgifterne, som vedkommende ikke selv skal afholde, hos andre vedligeholdelsespligtige grundejere i henhold til kommunens fordeling. Denne praksis vurderes ikke rimelig, henset til risikoen for, at den eller de pågældende grundejere ikke får dækket de udlagte udgifter hos de øvrige grundejere uden først at gå til domstolene. Det er ikke med ændringen tilsigtet at forhindre, at én eller flere grundejere ved aftale påtager sig at udføre arbejdet og opkræve udlagte udgifter hos andre vedligeholdelsespligtige grundejere.

I stk. 1 foreslås det præciseret, at kommunen kun træffer bestemmelse om konkret, aktuel istandsættelse af en privat fællesvej, hvis de vedligeholdelsesforpligtede ikke selv sørger for at holde vejen i god og forsvarlig stand i forhold til færdslen på vejen.

Kommunens opgave er først og fremmest at træffe beslutning med henblik på at løse konflikter om istandsættelsen mellem de vejberettigede, f.eks. i tilfælde, hvor nogle af de vejberettigede ønsker en istandsættelse, mens andre af de vejberettigede modsætter sig denne. Kommunen skal sikre, at vejen er i god og forsvarlig stand i forhold til færdslen på vejen.

Ved sin vurdering af, om en vej er i god og forsvarlig stand, kan kommunen - som efter den gældende lovs § 16, stk. 3, - alene tage hensyn til færdslen til de vejberettigedes ejendomme, dvs. de vejberettigedes brug af vejen og kørsel i forbindelse med ærinder til og betjening af de vejberettigedes ejendomme, herunder renovationskørsel, hjemmehjælp, taxikørsel, ambulancekørsel m.v. Kommunen kan således alene kræve arbejder udført, som er nødvendige for at vejen er god og forsvarlig i forhold til denne færdsel.

Kommunen skal tage udgangspunkt i de vejberettigedes oplysninger om, hvilken færdsel, der er tale om, og vurdering af behovet for istandsættelse, idet kommunen dog som anført skal sikre, at vejen er i

god og forsvarlig stand også til færdsel i forbindelse med ærinder til og betjening af de vejberettigedes ejendomme.

I overensstemmelse med praksis efter den gældende lovs § 16, stk. 3, kan kommunen i forbindelse med en beslutning om konkret, aktuel istandsættelse f.eks. træffe bestemmelse om, at en vej skal istandsættes, så der sker en forbedring af den, at den skal istandsættes i en større bredde end den hidtidige inden for udlægsbredden, at den skal forsynes med afvandingsforanstaltninger, at genstande anbragt på vejen skal fjernes, og at træer og anden beplantning på, i eller over vejen skal fjernes, nedskæres, opstammes eller studses, hvis kommunen vurderer, at dette er nødvendigt for, at vejen bliver i god og forsvarlig stand i forhold til færdslen på vejen.

Forslagets stk. 2, nr. 4, giver – som den gældende lovs § 16, stk. 3, nr. 5 - kommunen hjemmel til at fordele og dermed opkræve udgifter ved et vejsyn, som er afholdt i henhold til anmodning fra en vejberettiget, jf. forslagets § 17, stk. 1, det vil sige i tilfælde, hvor kommunen efter loven har været forpligtet til at afholde vejsynet. Kommunen kan således ikke opkræve udgifter ved vejsyn, som afholdes, hvor kommunen efter forslagets § 17 kunne have valgt at gennemføre en skriftlig høringsprocedure i stedet.

De udgifter ved et vejsyn, som kan kræves betalt af de vejberettigede, er, som efter den gældende lov og praksis, udgifter, der direkte kan henføres til vejsynet. Udgifter til løn til kommunens ansatte for den medgåede tid kan ikke medtages.

Efter den gældende lovs § 16, stk. 3, nr. 4, har kommunen kunnet pålægge hver enkelt vejberettiget grundejer at istandsætte en del af vejen, svarende til den pågældendes del af byrden. Dette videreføres i det foreslåede stk. 2.

Som noget nyt foreslås det i stk. 3, at kommunen herudover – ligesom efter byreglerne – skal kunne bestemme, at kommunen sørger for at udføre arbejdet som et samlet arbejde og opkræver udgifterne hos grundejerne, hvis kommunen vurderer, at arbejdet har en sådan karakter eller et sådant omfang, at det ikke er hensigtsmæssigt at lade en eller flere af de vejberettigede udføre arbejdet.

Med stk. 4 foreslås indsat en udtrykkelig hjemmel for kommunen til at bestemme, at flere veje, der udgør en færdselsmæssig enhed, skal istandsættes som ét samlet arbejde ved kommunens foranstaltning. Hermed bringes landreglerne også på dette punkt i overensstemmelse med byreglerne.

Der er ikke i § 15 foreslået indsat en bestemmelse svarende til lovforslagets § 49, stk. 5, der forpligter kommunerne til at afholde en forholdsmæssig del af udgifterne til visse istandsættelser, som kommunerne kræver udført af hensyn til den almene færdsel. Det skyldes, at kommunerne ikke kan kræve private fællesveje omfattet af landreglerne istandsat af hensyn til almen færdsel, men alene af hensyn til de vejberettigede grundejeres færdsel på vejene. Kommunerne kan ikke kræve private fællesveje omfattet af landreglerne holdt åbne som en del af det almindelige vejnet. Grundejerne (vejejere og vejberettigede) kan afspærre private fællesveje omfattet af landreglerne for almen færdsel uden kommunens godkendelse.

Til § 16

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 16, stk. 3, nr. 3, om fremtidig vedligeholdelse. Dog foreslås det i stk. 2, at en kommune alene skal kunne pålægge de enkelte vedligeholdelsesforpligtede at udføre en nærmere bestemt del af arbejdet, svarende til deres del af byrden. Kommunen vil således ikke, som efter praksis i henhold til den gældende lovs § 16, stk. 3, nr. 4, kunne pålægge en af flere vedligeholdelsespligtige grundejere at udføre hele arbejdet, således at den pågældende efterfølgende skal opkræve den del af udgifterne, som vedkommende ikke selv skal afholde, hos andre vedligeholdelsespligtige grundejere i henhold til kommunens fordeling. Denne praksis vurderes ikke rimelig, henset til risikoen for, at den eller de pågældende grundejere ikke får dækket de udlagte udgifter hos de øvrige grundejere uden at gå til domstolene. Det er ikke med ændringen tilsigtet at forhindre, at én

eller flere grundejere ved aftale påtager sig at udføre arbejdet og opkræve udlagte udgifter hos andre vedligeholdelsespligtige grundejere.

Til § 17

Efter den gældende lov har kommunerne ikke kunnet træffe afgørelse om istandsættelse eller vedligeholdelse af private fællesveje på landet uden at afholde vejsyn.

Det foreslås med stk. 1, at kommunen som udgangspunkt – som efter byreglerne - skal kunne vælge mellem at afholde vejsyn/møde eller gennemføre en skriftlig høringsprocedure. Dog skal kommunen afholde vejsyn, hvis en vejberettiget har anmodet om det, medmindre kommunen inden for de sidste 2 år før anmodningen har truffet beslutning om vejens istandsættelse m.v.

Det foreslåede stk. 2 fastlægger, hvem der skal indkaldes til vejsyn eller møde. Efter bestemmelsen skal indkaldelse sendes individuelt til de vejberettigede og til de, som i henhold til aftale eller anden bestemmelse skønnes at være forpligtet til at deltage i vedligeholdelsen m.v. Indkaldelse til vejsyn eller møde skal endvidere efter det foreslåede stk. 3 offentliggøres mindst 2 uger før vejsynet eller mødet. Det foreslåede stk. 2 og 3 viderefører den gældende lovs § 15, stk. 4. Dog foreslås formkravet om, at offentliggørelse skal ske i stedlige blade ophævet. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.

Det foreslåede stk. 4 viderefører den gældende lovs § 16, stk. 1, om grundejernes ret til på et vejsyn at udtale sig og kommunens pligt til at føre protokol. Dog foreslås bestemmelsen udbygget, så kommunen på et vejsyn eller møde skal gøre notat om indholdet af de oplysninger, der fremkommer, og som er af betydning for kommunens afgørelse, og enten på vejsynet/mødet eller efterfølgende skriftligt og med en høringsfrist på mindst 3 uger skal forelægge grundlaget for kommunens afgørelse for grundejerne. Hermed bringes proceduren i overensstemmelse med de forvaltningsretlige regler om notatpligt (offentlighedslovens § 6) og om partshøring (forvaltningslovens § 19).

I det foreslåede stk. 5 fastsættes kravene til den skriftlige procedure, som kommunerne efter omstændighederne kan vælge at gennemføre i stedet for at afholde vejsyn.

Med det foreslåede stk. 6 præciseres det, at kommunerne først kan træffe afgørelse, når høringsfristerne i stk. 4 eller 5 er udløbet.

Til § 18

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende lovs § 17, hvorefter påbudte arbejder eller udgifter hertil fordeles efter aftaler eller andre privatretlige bestemmelser herom. Hvis der ikke findes sådanne aftaler m.v., fordeles kommunalbestyrelsen arbejderne eller udgifterne mellem de vejberettigede i forhold til deres brug af vejen.

Kommunen kan – som hidtil – alene fordele (herunder omfordele) arbejder eller udgifter til arbejder, som kommunen har krævet udført i henhold til lovens eller den hidtil gældende privatvejslovs bestemmelser.

Ved fordeling efter brug af vejen er det kommunen, der skønner, hvilken brug, den enkelte vejberettigede gør af vejen. Kommunen kan i den forbindelse både tage hensyn til den enkelte vejberettigedes slid på vejen, og den enkelte vejberettigedes behov for, at vejen har en bestemt standard. I praksis lægges der vægt på, til hvilket formål benyttelsen finder sted, f.eks. landbrug, erhvervsvirksomhed, beboelse, sommerhus. Herudover kan der lægges vægt f.eks. på ejendommenes størrelse og især ved blinde veje på, hvor lang en strækning af vejen den vejberettigede benytter.

Til § 19

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 18, der vedrører situationer, hvor en vejberettiget under et vejsyn gør gældende, at behovet for istandsættelse af vejen skyldes uvedkommende

færdsel, og fremsætter krav om, at der gennemføres helt eller delvis forbud mod en sådan færdsel på vejen.

Spørgsmålet om, hvorvidt der skal gennemføres et forbud mod uvedkommende færdsel, er et privatretligt spørgsmål, som eventuelt må afgøres af domstolene på grundlag af eksisterende aftaler om vejrettigheder m.v. Kommunen kan således ikke tage stilling til spørgsmålet

Trafikministeriet har i brev af 20. januar 1995 (j.nr. 94-4132-13) udtalt, at den gældende lovs § 18 ikke direkte løser den situation, at der under en sags forberedelse rejses tvivl om, hvorvidt en grundejer har vejret til vejen. Ministeriet udtrykte dog, at kommunen, hvis der rejses tvivl om en grundejers vejret, vil kunne udsætte afgørelsen under henvisning til denne bestemmelse, hvis den tvivlsomme vejberettigedes brug af vejen er af betydning for, om – og i hvilket omfang – der skal udføres arbejder på vejen. Ministeriet udtalte i den forbindelse, at formålet med bestemmelsen ikke kun er at få udsat afgørelsen med henblik på at få gennemført et forbud mod uvedkommende færdsel, men også at få afklaret eventuelle privatretlige tvister i relation til en begrænsning af færdslen, om nødvendigt ved at disse indbringes for domstolene, og at kommunen i de tilfælde, hvor sagen ikke udsættes, må tage udgangspunkt i den faktiske brug af vejen.

Bestemmelsen er således udtryk for, at private fællesveje grundlæggende er reguleret af (privatretlige) aftaler, og at kommunen ikke i almindelighed kan afgøre tvister mellem grundejerne om aftaleretlige forhold.

Også i tilfælde af tvister mellem grundejerne om andre spørgsmål end de, der direkte er omfattet af bestemmelsen, og som er af betydning for en afgørelse, som kommunen står over for at skulle træffe, vil kommunen kunne og efter omstændighederne være nødt til at udsætte afgørelsen for at have det nødvendige grundlag for at kunne træffe en rigtig og lovlig afgørelse.

Til § 20

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 19 og vedrører situationer, hvor der er uenighed om gyldigheden eller forståelsen af aftaler eller andre privatretlige bestemmelser om fordelingen af vedligeholdelsesbyrden.

Spørgsmål om forståelsen af aftaler eller andre privatretlige bestemmelser om fordelingen af vedligeholdelsesbyrden er privatretlige spørgsmål, som må afgøres af domstolene ved fortolkning af de pågældende aftaler, bestemmelser m.v., hvis grundejerne ikke kan nå til enighed herom. Kommunen kan således ikke afgøre sådanne uenigheder.

Bestemmelsen er således udtryk for, at private fællesveje grundlæggende er reguleret af (privatretlige) aftaler, og at kommunen ikke i almindelighed kan afgøre tvister mellem grundejerne om aftaleretlige forhold.

Også i tilfælde af tvister mellem grundejerne om andre spørgsmål end de, der direkte er omfattet af bestemmelsen, og som er af betydning for en afgørelse, som kommunen står over for at skulle træffe, vil kommunen kunne og efter omstændighederne være nødt til at udsætte afgørelsen for at have det nødvendige grundlag for at kunne træffe en rigtig og lovlig afgørelse.

Til § 21

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 er ny. Efter bestemmelsen skal kommunen sørge for udførelse af en istandsættelse af en eller flere private fællesveje, som kommunen bestemmer, skal udføres som et samlet arbejde, jf. de foreslåede nye bestemmelser i § 15 stk. 3 og 4.

Forslagets stk. 2-4 viderefører den gældende lovs § 20.

Kommunerne kan med hjemmel i bestemmelsens stk. 2 som hidtil påtage sig både konkrete, aktuelle istandsættelsesarbejder og fremtidige vedligeholdelsesarbejder.

I stk. 3 præciseres, at en kommune – hvis en beslutning om istandsættelse udsættes efter lovens § 20 - ikke alene kan genoptage sagen og træffe beslutning efter bestemmelsen, når en retssag anlægges inden 6 uger efter udsættelsen, men også når en sag inden for denne frist indbringes for taksationsmyndighederne, jf. lovens § 94.

Til § 22

Den foreslåede bestemmelse er ny. Med bestemmelsen får kommunen hjemmel til at opkræve administrationstillæg, når et istandsættelses- eller vedligeholdelsesarbejde udføres af kommunen, jf. § 21. Endvidere giver bestemmelsen kommunen hjemmel til at give grundejerne mulighed for at betale udgifterne til arbejder, som kommunen sørger for at udføre, over et tidsrum på op til 15 år. På begge punkter bringes landreglerne hermed i overensstemmelse med byreglerne, jf. forslagets §§ 53 og 54.

Til § 23

Den foreslåede bestemmelser fastlægger kommunens kompetence med hensyn til at påbyde ejere af private fællesveje og fællesstier på landet at rydde sne, bekæmpe glatføre og renholde de pågældende veje, regulerer grundejernes muligheder for at overdrage de pligter, som pålægges dem efter disse bestemmelser, og regulerer kommunernes tilsyn med overholdelsen af pligterne.

Bestemmelserne viderefører vintervedligeholdelseslovens § 8 og §§ 14, 16 og 17 for så vidt angår private fællesveje og fællesstier på landet, idet det dog i § 23, stk. 3, præciseres, at reglerne i § forslagets § 16, stk. 2, om hvem kommunen kan påbyde at udføre et påbudt arbejde, § 17, der indeholder procedure-regler, og § 18 om fordelingen af byrden finder tilsvarende anvendelse.

§ 16, stk. 2, indebærer, at kommunen – ligesom ved fastsættelse af bestemmelser om fremtidig vedligeholdelse kan bestemme at de enkelte vedligeholdelsesforpligtede skal udføre en nærmere bestemt del af arbejdet svarende til deres del af byrden.

§ 17 indebærer, at kommunen – ligesom ved fastsættelse af bestemmelser om istandsættelse eller fremtidig vedligeholdelse – enten skal afholde vejsyn eller møde eller gennemføre en skriftlig procedure, før den træffer bestemmelser om vintervedligeholdelse mv.

Efter § 18, stk. 1, skal påbudte arbejder eller udgifterne hertil fordeles efter aftaler eller andre privatretlige bestemmelser, hvis sådanne findes. Ellers fordeles kommunen ifølge § 18, stk. 2, arbejderne eller udgifterne mellem de vejberettigede i forhold til deres brug af vejen.

Som noget nyt foreslås det i § 23, stk. 3, at et påbudt vintervedligeholdelsesarbejde, der fordeles, mellem de vejberettigede i forhold til deres brug af vejen, jf. lovens § 18, stk. 2, skal fordeles efter denne brug om vinteren. Efter vintervedligeholdelseslovens § 8, stk. 1, har et sådant arbejde, skullet fordeles mellem de vejberettigede i forhold til deres brug af vejen hele året, jf. den gældende privatvejslovs § 17.

Som ved vintervedligeholdelseslovens bestemmelser forudsættes det, at kommunen i almindelighed kun træffer bestemmelse om vintervedligeholdelse og renholdelse af private fællesveje (og fællesstier) på landet, hvis der foreligger en væsentlig trafikal interesse i, at den pågældende vej (eller sti) kan befærdes, eller hvor der opstår uoverensstemmelser mellem de vejberettigede. Der henvises til bemærkningerne til vintervedligeholdelseslovens § 8, jf. lov nr. 140 af 25. marts 1970 (lovforslag nr. 10, fremsat den 8. oktober 1969, Tillæg A sp. 431 ff.).

Til § 24

Forslaget viderefører vintervedligeholdelseslovens § 10 for så vidt angår private fællesveje og stier på landet, hvorefter kommunen om nødvendigt kan bestemme, at pligter til vintervedligeholdelse og renholdelse, der er pålagt grundejerne efter forslagets § 23, udføres af kommunen for grundejernes regning.

Dog foreslås det, at kommunen ikke som efter vintervedligeholdelseslovens § 10, skal kunne bestemme,

at dette sker mod et fast årligt vederlag. Hermed sikres, at grundejerne ikke pålægges udgifter, der overstiger kommunens udgifter ved at udføre det pågældende arbejde.

Til § 25

Den foreslåede bestemmelse, hvorefter kommunen skal udarbejde en fortegnelse over private fællesveje og udlagte private fællesveje, svarer til den gældende lovs § 21.

Til § 26

Den foreslåede bestemmelses stk. 1 og 2 viderefører den gældende lovs § 23 om vejudlæg. Den sproglige ændring fra »vejudlæg« til »vejudlæg og tildeling af vejrettigheder« er en konsekvens af den ændrede brug af begrebet, vejudlæg, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 2.5. og bemærkningerne til § 10, nr. 7. Ændringen medfører ikke realitetsændringer.

Med »særlige tilfælde« sigtes i bestemmelsens stk. 2, nr. 2, til tilfælde, hvor et vejudlæg og/eller tildeling af vejrettigheder sker med henblik på at sikre en hensigtsmæssig byggemodning af et område i vej­mæssig henseende eller i øvrigt at tilgodesee almene, offentlige hensyn.

Spørgsmålet om, hvilken udstykning og vejadgang, der i det konkrete tilfælde bedst tilgodeser almene, offentlige hensyn, og som derfor må anses for den mest hensigtsmæssige byggemodning af området i vej­mæssig henseende, beror på et konkret skøn, som det tilkommer kommunen at udøve. Ifølge praksis er et vejudlæg, der er begrundet med, at udlægget mest hensigtsmæssigt tilgodeser et eller flere af de hensyn, der er nævnt i den gældende lovs § 24, stk. 2, lovligt.

Et vejudlæg eller tildeling af vejret efter forslagens § 26, stk. 2, nr. 2, der er begrundet med, at udlægget og/eller tildelingen af vejrettighederne mest hensigtsmæssigt tilgodeser et eller flere af de hensyn, der er nævnt i lovforslagets § 27, stk. 2, vil således være lovligt.

Bestemmelsens stk. 2, skal ses i sammenhæng med forslagens § 39, hvorefter kommunen bestemmer, i hvilket omfang og hvornår en udlagt privat fællesvej skal anlægges. Et vejudlæg efter bestemmelsens stk. 2 og en beslutning om vejanlæg efter forslagens § 39 indebærer en ekspropriation, og spørgsmålet om erstatning er reguleret i forslagens § 40.

Såfremt et vejudlæg efter forslagens stk. 2 forhindrer ejeren af et areal i en rimelig udnyttelse af det resterende areal, kan vedkommende under visse omstændigheder kræve arealet overtaget af kommunen mod erstatning, jf. forslagens § 38.

I begge de nævnte tilfælde skal vedkommende kommune afholde udgifterne ved indgrebet eller overtagelsen.

I bestemmelsens stk. 3 foreslås indsat en udtrykkelig hjemmel for kommunen til - som vilkår for efter ansøgning at tildele vejret til en eksisterende privat fællesvej - at bestemme, at grundejere, der opnår vejret, skal afholde en del af ikke afskrevne udgifter til vejens anlæg og større istandsættelser. Bestemmelsen er alene en præcisering af gældende ret.

I stk. 4 foreslås som noget nyt en bestemmelse, der forpligter kommunen til at betinge tildeling af vejret til en eksisterende privat fællesvej efter ansøgning til en grundejer, der ikke ejer en ejendom, der grænser til den pågældende vej af, at vedkommende afholder en forholdsmæssig andel af udgifterne til vejens fremtidige vedligeholdelse m.v. I forlængelse heraf foreslås endvidere et nyt stk. 5, der forpligter kommunen til at betinge tildeling af vejret til en udlagt privat fællesvej efter ansøgning til en grundejer, der ikke ejer en ejendom, der grænser til den pågældende vej af, at vedkommende afholder en forholdsmæssig andel af udgifterne til vejens fremtidige anlæg og vedligeholdelse m.v. Hvis kommunen i medfør af disse bestemmelser har pålagt en grundejer at afholde en forholdsmæssig del af sådanne udgifter, skal kommunalbestyrelsen, når det bliver aktuelt, forlods opkræve denne andel af udgifterne, før de øvrige udgifter fordeles, jf. § 49, stk. 3.

Det er privatvejslovens ordning, at det er ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej og som har vejret, der skal sørge for vejens vedligeholdelse m.v. Kommunen kan ved afgørelser om istandsættelse pålægge disse grundejere at deltage i udgifterne hertil. Ejere af ejendomme, som har vejret til en vej, men som ikke ejer en ejendom, der grænser til vejen, har således efter loven ingen pligt til at deltage i vedligeholdelsen m.v. Kommunen kan kun inddrage sådanne grundejere i konkrete istandsættelser, hvis deres brug af vejen har medført et særligt slid på den, eller de er forpligtet til at deltage i henhold til en aftale (servitut), eller anden privatretlig bestemmelse. For at der er tale om et særligt slid, kræves efter praksis, at der er tale om færdsel af en anden karakter eller sammensætning end færdslen til de tilgrænsende ejendomme, f.eks. tung trafik på en vej, som af de tilgrænsende grundejere udelukkende bruges til personbiltrafik.

Tilsvarende er det privatvejslovens ordning, at det er ejerne af de ejendomme, der kommer til at grænse til en ny privat fællesvej, som kommunen ved en afgørelse om anlæg af vejen kan inddrage i udgifterne hertil.

Ejere af ikke tilgrænsende ejendomme vil således efter den gældende lov ikke kunne inddrages i udgiftsfordelingen ved anlæg af vejen efter krav fra kommunen, og kun sjældent kunne inddrages ved istandsættelse af en privat fællesvej efter krav fra kommunen, og de vil ikke efter loven være forpligtet til at deltage i udgifterne til et vejanlæg, der gennemføres af grundejerne på eget initiativ eller deltage i den løbende vedligeholdelse, som grundejerne foretager på eget initiativ.

Med det foreslåede nye stk. 4 og 5, samt § 49, stk. 3, sikres det, at en grundejer, som kommunen tildeler vejret til en eksisterende privat fællesvej, altid vil skulle deltage i udgifterne til vejens fremtidige istandsættelse og vedligeholdelse, og hvor der er tale om at tildele vejret til en kun udlagt privat fællesvej, også i udgifterne til vejens anlæg. Det gælder uanset om disse arbejder udføres privatretligt eller i henhold til kommunens afgørelse efter privatvejsloven.

Efter lovforslagets § 95 vil kommunen skulle sørge for at tinglyse et vilkår efter bestemmelsen på den pågældende grundejers ejendom for dennes regning, på samme måde som kommunen skal sørge for at tinglyse vilkår knyttet til andre typer af tilladelser m.v. efter loven.

Til § 27

Forslagets § 27, stk. 1, viderefører den gældende lovs § 24, stk. 1, hvorefter kommunen - medmindre vejudlægget er endeligt fastlagt efter anden lovgivning, jf. forslagets § 43 - skal godkende nye vejudlæg ved godkendelse af et skitseprojekt, der angiver vejens linjeføring og bredde samt dens tilslutning til andre veje. Det er kommunen, der bestemmer, hvilke krav, der konkret skal stilles til skitseprojektets udformning.

Forslagets § 27, stk. 2, viderefører den gældende lovs § 24, stk. 2, der opregner de hensyn, som kommunen navnlig skal varetage ved godkendelsen af et skitseprojekt.

Forslagets § 27, stk. 3, viderefører den gældende lovs § 24, stk. 3, hvorefter transportministeren kan fastsætte regler om anlæg, udvidelse og ombygning af private fælleseje, herunder om vejenes forhold til omgivelserne og om sådanne forhold, som i øvrigt er af betydning for vejenes ensartethed og trafiksikkerhed.

Til § 28

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 25 om de maksimale bredder, en kommune kan kræve private fællesveje udlagt i, om udlæg af holde- og parkeringsarealer, hvis eksisterende bebyggelse langs en vej, der udlægges, bevirker, at der ikke efter byggelovgivningen kan sikres nødvendige holde- og parkeringsarealer på de tilgrænsende grunde, og om udlæg af areal til vende- og vigepladser ved blinde veje og hvor forholdene i øvrigt gør det ønskeligt.

Til § 29

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 26 om pålæg af servitut om fri oversigt ved ekspropriation i overensstemmelse med reglerne i kapitel 5 i lov om offentlige veje.

Til § 30

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 27, hvorefter kommunen i forbindelse med et skitseprojekts godkendelse efter forhandling med politiet kan træffe bestemmelse om færdselsregulering eller færdselsindskrænkning ved vejens anlæg.

Til § 31

Forslaget viderefører den gældende lovs § 28, hvorefter der i forbindelse med vejudlæg udlægges hjørnearealer efter reglerne i kapitel 4 i lov om offentlige veje om hjørneafskæring og udlægges de skråningsarealer, der er nødvendige til vejens anlæg, jf. forslagens § 36, stk. 2.

Til § 32

Forslaget erstatter den gældende lovs § 29 om udstykning m.v.

Den gældende lovs § 29, stk. 1, gentager kravet i udstykningslovens § 18 om, at udstykning, matrikulering og arealoverførsel kun må foretages, hvis alle de derved fremkommende parceller lovligt har adgang enten direkte til offentlig vej eller med kommunens godkendelse har adgang til en anlagt eller udlagt privat fællesvej.

Denne bestemmelse foreslås med § 32, stk. 1, udbygget med tilfælde, hvor der sker sammenlægning. Herved bringes bestemmelsen i overensstemmelse med udstykningslovens § 20, og det tydeliggøres, at bestemmelsen gælder alle situationer, hvor der er tale om adgang for »nye ejendomme«.

Den gældende lovs § 29, stk. 2 og 3, indeholder hjemmel for kommunen til at stille vilkår i forbindelse med en godkendelse efter bestemmelsens stk. 1.

Uanset formuleringen har disse bestemmelser efter Vejdirektoratets og tidligere Transportministeriets praksis alene givet hjemmel for kommunen til at stille udlægsmæssige betingelser. Kommunen kan således ikke stille krav om, at en udstykker m.v. skal afholde udgifter til anlæg af en udlagt privat fællesvej, eller til anlægsmæssige forbedringer af en allerede anlagt privat fællesvej, som godkendes som adgang for den udstykkede ejendom. Kommunen kan i forbindelse med godkendelsen bestemme, at den pågældende vej skal anlægges, istandsættes osv. Men – hvis udstykkeren ikke ønsker at afholde udgifterne til arbejdet, og han ikke kan opnå en aftale med grundejerne om fordeling af udgifterne – skal kommunen fordele udgifterne mellem grundejerne i overensstemmelse med de relevante bestemmelser herom i privatvejsloven, hvis udstykkeren anmoder kommunen om det, jf. for så vidt angår vejanlæg lovens § 42.

Vejlovgivningen bygger på det princip, at en udstykker selv må skaffe adgang fra udstykkede parceller til offentlig vej. Det forhold, at han evt. kan få adgang direkte til en offentlig vej eller via en eksisterende privat fællesvej, anses som en fordel. Og denne fordel vurderes at burde modsvares af, at udstykkeren som vilkår for kommunens godkendelse af, at han kan benytte en udlagt eller allerede anlagt privat fællesvej som adgang, kan pålægges at afholde udgifter også til anlæg og til anlægsmæssige forbedringer.

Det foreslås derfor i stk. 4, at kommunerne får udtrykkelig hjemmel til at stille vilkår over for en udstykker m.v., om for egen regning at foretage sådanne anlægsmæssige forbedringer ved en allerede anlagt vejs udstyr m.m., som kommunen vurderer, er nødvendiggjort af, at vejen fremover også skal benyttes som adgang til de nye parceller.

Tilsvarende foreslås der i stk. 5 indsat en udtrykkelig hjemmel for kommunen til at stille vilkår om

anlæg af nye private fællesveje, hvis dette er nødvendigt for at sikre en hensigtsmæssig vejbetjening af de nye parceller

Det er ikke hensigten med det foreslåede stk. 4, at kommunen også skal kunne pålægge en udstykker m.v. at foretage almindelige istandsættelsesarbejder, som ejerne af de tilgrænsende grunde med vejret under alle omstændigheder skulle have udført.

Til § 33

Den foreslåede bestemmelse vedrører proceduren for vejudlæg. Bestemmelsen viderefører den gældende lovs § 31. Efter det foreslåede stk. 1 skal et udlægsprojekt dog offentliggøres i forbindelse med høringen. Det er således ikke som efter den gældende lovs § 31, stk. 1, et krav, at projektet fremlægges på kommunekontoret eller andet bekvemt sted for borgerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.

Hvis kommunen vælger at fremlægge projektet på kommunekontoret eller andet bekvemt sted for borgerne, bør det sikres, at indsigelsesfristen fremgår.

Den gældende lovs § 31, stk. 2 og 3, der giver kommunen hjemmel til efter omstændighederne at gennemføre en skriftlig høringsprocedure i stedet for at offentliggøre et udlægsprojekt, foreslås med § 33, stk. 2 og 3, ændret, så kredsens af parter, der skal høres, er de grundejere, der berøres af projektet, og hvis rettigheder fremgår af tingbogen.

Hermed bringes kredsens af de, der skal høres, i overensstemmelse med kredsens af de, der skal høres individuelt, jf. bestemmelsens stk. 1, ligesom det vurderes, at kredsens hermed bringes i overensstemmelse med den kreds, der som parter skal høres efter de almindelige forvaltningsretlige regler.

Til § 34

Den foreslåede bestemmelse om virkningerne af, at et areal er omfattet af et offentliggjort projekt, svarer til den gældende lovs § 32.

Til § 35

Forslaget viderefører den gældende lovs § 34, stk. 1, og stk. 3-5, om offentliggørelse om udfærdigelse af vejfortegnelser og om godkendelse eller foretagelse af vejudlæg mv., samt om tinglysning af beslutninger om vejudlæg, servitutpålæg, vejrettigheder mv. Dog ophæves formkravet i den gældende lovs § 34, stk. 1, om kundgørelse i stedlige blade af beslutninger om udfærdigelse af vejfortegnelser og om godkendelse eller foretagelse af vejudlæg m.v. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.

Efter den gældende lovs § 34, stk. 2, skal kommunen som vejmyndighed give meddelelse til kommunens bygningsmyndighed om udfærdigelse af vejfortegnelser og om godkendelse eller vedtagelse af vejudlæg.

Denne bestemmelse foreslås ikke medtaget i den nye lov, idet det vurderes, at det må være op til kommunerne som forvaltningsretlige enheder selv at bestemme, hvordan de forskellige myndighedsområder sikres det nødvendige kendskab til afgørelser truffet af andre områder i kommunen.

Til § 36

Forslaget viderefører den gældende lovs § 35 om retsvirkningerne af vejudlæg for så vidt angår ny bebyggelse, forandringer i eksisterende bebyggelse og indretninger af anlæg af blivende art.

Til § 37

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 36 om kommunens forpligtelse til at oplyse om beliggenheden af udlagte vejarealer mv., og om en grundejers forpligtelse til at indhente

oplysning hos kommunen om, hvorvidt et påtænkt byggearbejde, som ikke kræver byggetilladelse efter byggelovgivningen, vil være i strid med vejudlægget.

Til § 38

Forslaget viderefører den gældende lovs § 37 om kommunens overtagelse af arealer som følge af vejudlæg efter forslagens § 26, stk. 2.

Til § 39

Forslaget viderefører den gældende lovs § 39 om vejanlæg efter krav fra kommunen.

Til § 40

Forslaget viderefører den gældende lovs § 40 om erstatning ved vejanlæg efter krav fra kommunen.

Efter forslagens § 40, stk. 5, der viderefører den gældende lovs § 40, stk. 5, fastsættes erstatningen af taksationsmyndighederne, hvis der ikke kan opnås enighed om herom. Det er vedkommende kommune, der skal afholde udgifterne ved taksationsmyndighedernes behandling af erstatningsspørgsmålet.

Det har været overvejet, om der skulle skabes hjemmel for taksationskommissionen til at pålægge grundejere med særlig interesse i vejanlægget at afholde udgifterne ved taksation.

En sådan hjemmel findes i lovforslagets § 76, stk. 2, der vedrører taksationskommissionens behandling af spørgsmål om nedlæggelse og omlægning af private fællesveje, og i lovforslagets § 94, stk. 3, der vedrører taksationskommissionens behandling af spørgsmål om bortfald af servitutforpligtelser. I begge disse tilfælde er der tale om sager, som er rejst af grundejere på grund af en særlig interesse i sagen.

Uanset at en grundejer, f.eks. en udstykker kan have en væsentlig interesse i et vejanlæg, skal en kommunes afgørelse om anlæg af en privat fællesvej efter § 39 være begrundet i hensynet til udbygning af det samlede vejnet inden for et område, altså almene offentligretlige hensyn.

Endvidere vil den grundejer, som måtte have interesse i et vejanlæg, ikke nødvendigvis være part i taksationssagen.

Der er derfor ikke fundet grundlag for at ændre ved, at det er kommunen, der skal afholde udgiften ved taksation, når vejanlægget sker efter krav fra kommunen.

Til § 41

Forslagets stk. 1 og 3 viderefører den gældende lovs § 41, stk. 1 og 2, vedrørende betingelser for, hvornår en udlagt privat fællesvej lovligt kan tages i brug eller anlægges.

Formålet med bestemmelsen i stk. 1, er at undgå omgåelse af reglerne om vejudlæg, vejbredder m.v.

Bestemmelsen i stk. 3 fastslår, at kommunalbestyrelsen kan tillade, at vejen midlertidigt anlægges efter et foreløbigt detailprojekt. Dette kan f.eks. indebære, at vejen midlertidigt anlægges i nedsat bredde, med mindre udstyr og/eller anden belægning end den endelige vej.

Hverken den gældende privatvejslov eller lovforslaget indeholder bestemmelser om sikkerhedsstillelse. Kommunalbestyrelsen vil som hidtil med hjemmel i byggelovens § 4, stk. 2, jf. stk. 1, a., kunne stille krav om sikkerhedsstillelse for vejanlæggets udførelse i overensstemmelse med et godkendt detailprojekt i forbindelse med udstedelse af byggetilladelse.

Det foreslåede stk. 2, hvorefter kommunen i forbindelse med godkendelse af et detailprojekt efter forhandling med politiet kan bestemme, at der skal etableres færdselsregulering eller færdselsindskrænkning på vejen, er en præcisering af gældende ret.

Til § 42

Den foreslåede bestemmelses stk. 1-3 viderefører den gældende lovs § 42 om kommunens fordeling af anlægsudgifter til grundejeres vejanlæg.

Det foreslåede stk. 4 er nyt og indsat som konsekvens af, at der med forslagets § 32, stk. 4 og 5, gives kommunerne hjemmel til at stille også anlægsmæssige vilkår i forbindelse med sin godkendelse af, at ny-udstykkede m.v. ejendomme får adgang ad en privat fællesvej eller udlagt privat fællesvej. Bestemmelsen har til formål at undgå, at en udstykker m.v., over for hvem kommunen har stillet anlægsmæssige vilkår, kan kræve, at kommunen fordeler udgifterne hertil mellem ejerne af de tilgrænsende ejendomme efter bestemmelserne i lovens kapitel 9.

Til § 43

Med den foreslåede bestemmelse fastslås, i hvilke tilfælde vejudlæg efter anden lovgivning kan erstatte vejudlæg efter reglerne i §§ 26-32, jf. §§ 33 og 35. Baggrunden for bestemmelsen er at undgå unødigt dobbeltadministration.

Bestemmelsen viderefører den gældende lovs § 43.

Bestemmelsens stk. 1 foreslås dog udbygget til også at omfatte tilfælde, hvor den kommune, der er vejmyndighed, har udlagt det pågældende areal som privat fællesvej eller fællessti ved en ekspropriationsbeslutning efter lovens § 72, stk. 3, eller efter kapitel 5 i lov om offentlige veje. Også i sådanne tilfælde vurderes der at være tale om unødigt dobbeltadministration, hvis kommunen efter at have truffet ekspropriationsbeslutning også skulle godkende vejudlægget efter privatvejslovens bestemmelser.

Tilføjelsen i stk. 1 om, at der også skal være opnået vejrettigheder til vejene, er indsat som konsekvens af den ændrede brug af begrebet »vejudlæg«, jf. bemærkningerne til forslagets § 10, nr. 7.

Til § 44

Den foreslåede bestemmelse afløser den gældende lovs § 57, stk. 1, hvorefter det er ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, der skal sørge for at holde vejen i god og forsvarlig stand i forhold til færdsels art og størrelse, herunder at holde vejen forsynet med forsvarligt afløb.

Efter § 57, stk. 1, i den gældende lov er det uden betydning, om den pågældende grundejer har vejret til vejen.

Hvis grundejerne ikke opfylder deres forpligtelser efter bestemmelsen, kan kommunen efter § 57, stk. 2, kræve vejen istandsat. Kommunen kan i den forbindelse enten bestemme, at de enkelte grundejere skal sørge for at udføre en nærmere angiven del af arbejdet, eller at arbejdet skal udføres som et samlet arbejde under kommunens kontrol. Hvis kommunen vælger, at arbejdet skal udføres som et samlet arbejde, skal kommunen i henhold til den gældende lovs § 62, stk. 1, i almindelighed fordele udgifterne til arbejdet mellem ejerne af de tilgrænsende ejendomme med vejret til vejen efter vejbidragslovens § 11-12.

Ejeren af en ejendom, der grænser til en privat fællesvej, er således efter den gældende lov forpligtet til at sørge for at vedligeholde vejen, uanset om han har vejret til den, og kan – hvis han ikke lever op til sin forpligtelse - af kommunen påbydes at sætte en nærmere angiven del af vejen i stand, jf. § 57, stk. 2. Derimod vil den pågældende - hvis han ikke har vejret - ikke kunne pålægges nogen del af udgiften, hvis kommunen bestemmer, at vejen skal istandsættes som et samlet arbejde.

Denne forskel har givet anledning til misforståelser i kommunerne, og har løbende givet anledning til henvendelser, herunder klager fra grundejere, der ikke kan forstå og acceptere, at kommunen kan pålægge dem at istandsætte en del af en privat fællesvej, som de mener eller som de måske endda kan dokumentere ikke at have vejret til.

Kredsen af vedligeholdelsesforpligtede grundejere efter § 57, stk. 1, er fastlagt ud fra en formodning om, at ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, har vejret til den. Den samme

formodning må der imidlertid være tale om ved et samlet arbejde. Det forekommer derfor svært at begrunde den forskellige behandling, som de gældende regler anviser i de to situationer.

Derfor foreslås det i § 44, at det er ejerne af de tilgrænsende ejendomme, der skal holde vejen i god og forsvarlig stand, men at ejere, som kan dokumentere, at de ikke har vejret til vejen, er undtaget fra forpligtelsen. Kommunen vil således ikke kunne påbyde grundejere, der kan dokumentere, at de ikke har vejret, at istandsætte nogen del af vejen som et enkeltstående arbejde.

Spørgsmålet om, hvorvidt en konkret grundejer har vejret til en privat fællesvej, er som udgangspunkt et privatretligt spørgsmål, som afhænger af de indgåede aftaler m.v. Spørgsmålet må derfor som udgangspunkt afgøres ved, at vejejeren og den pågældende må nå til enighed. Ellers må det afgøres af domstolene.

En vejret kan imidlertid være tildelt på offentligretligt grundlag, f.eks. ved nedklassificering af en offentlig vej til privat fællesvej, jf. vejlovens § 23 eller ved ekspropriation. I så fald vil det ved hjælp af oplysningerne i denne sag kunne dokumenteres, hvem der har vejret til vejen.

Med den foreslåede ændring bringes reglerne om enkeltstående arbejder i overensstemmelse med reglerne om fordeling af udgifter til istandsættelsesarbejder, der udføres som samlede arbejder.

Det bemærkes i den forbindelse, at den gældende lovs § 62, stk. 2, ikke foreslås videreført. Efter denne bestemmelse skal kommunen i tilfælde, hvor der ikke er enighed mellem grundejerne om, at en eller flere grundejere ikke har vejret, henvise grundejerne til at få spørgsmålet afklaret ved domstolene, og fordele udgifterne til et samlet arbejde mellem ejerne af samtlige ejendomme, der grænser til vejen.

Til § 45

Med § 45, stk. 1, foreslås det præciseret, at kommunen – ligesom på landet, jf. forslagens § 14, stk. 1, - skal tage stilling til, om en privat fællesvej er i god og forsvarlig stand, hvis en vejberettiget gør gældende, at dette ikke er tilfældet.

Endvidere foreslås det med § 45, stk. 2, præciseret, at kommunen kun, hvis de vedligeholdelsesforpligtede ikke opfylder deres forpligtelse efter forslagens § 44, bestemmer, i hvilket omfang og på hvilken måde en privat fællesvej med tilhørende afløb konkret skal istandsættes. Der er ikke med den ændrede formulering i øvrigt tilsigtet at ændre på kommunens mulighed for at kræve en vej istandsat i en højere standard end den hidtidige, hvis kommunen vurderer, at dette er nødvendigt for at vejen er i god og forsvarlig stand i forhold til færdslen. Med hensyn til kommunens eventuelle deltagelse i udgifterne til en sådan istandsættelse henvises til forslagens § 49, stk. 5 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Efter forslagens § 45, stk. 3, kan kommunen, som efter den gældende lovs § 57, stk. 2, bestemme, at de enkelte vedligeholdelsesforpligtede skal udføre en nærmere bestemt del af arbejdet, og hvornår dette skal være afsluttet.

Med forslagens § 45, stk. 4, der viderefører den gældende lovs § 57, stk. 2, for så vidt angår kommunens hjemmel til at bestemme, at en privat fællesvej skal istandsættes som et samlet arbejde under kommunens kontrol, foreslås det præciseret, at dette kan ske, hvis istandsættelsen har en sådan karakter eller et sådant omfang, at det ikke kan anses for hensigtsmæssigt at lade de vedligeholdelsesforpligtede udføre en nærmere bestemt del af arbejdet. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor kommunen vurderer, at der skal udlægges nyt bærelag eller slidlag på en vej eller en del af en vej, som flere ejendomme grænser til.

Forslagets § 45, stk. 5, viderefører den gældende lovs § 57, stk. 3, om kommunens forpligtelse til at bestemme, at et istandsættelsesarbejde skal udføres som et samlet arbejde, hvis kommunen pålægger andre end ejerne af de tilgrænsende ejendomme at deltage i udgifterne ved arbejdet. Bestemmelsen foreslås – som en konsekvens af forslagens § 49, stk. 3, 5 og 6 - udbygget med tilfælde, hvor kommunen efter disse bestemmelser skal inddrage ejere af ikke tilgrænsende ejendomme, som i forbindelse med tildeling af

vejret efter forslagets § 26, stk. 4 og 5, er pålagt at afholde en del af udgifterne, i udgiftsfordelingen, og tilfælde, hvor kommunen skal deltage i udgifterne.

Forslagets § 45, stk. 6, viderefører den gældende lovs § 57, stk. 4. Dog foreslås denne bestemmelses sidste punktum ikke medtaget. Idet bestemmelsen, ligesom de øvrige bestemmelser i den gældende lovs kapitel 10 og forslagets kapitel 9 alene omfatter konkrete, aktuelle istandsættelsesarbejder, vurderes tilføjelsen at være overflødig og nærmest misvisende. Det er ikke med udeladelsen hensigten at ændre på det forhold, at kommunen ved en afgørelse om istandsættelse af flere veje, der udgør en færdselsmæssig enhed under ét, vil kunne bestemme, at en del af arbejdet skal udføres nu og her, mens andre dele af arbejdet først skal udføres inden for de nærmeste år.

Til § 46

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 60 om kommunens mulighed for at kræve, at grundejere, der efter tinglyste servitutter er forpligtet til at vedligeholde eller istandsætte en privat fællesvej, opfylder deres forpligtelser, før kommunalbestyrelsen kræver vejen istandsat efter forslagets § 45, jf. §§ 47-52.

Til § 47

Den foreslåede bestemmelse er ny. Med stk. 1 foreslås det præciseret, at kommunen kan påbyde de vedligeholdelsesforpligtede at istandsætte den del af vejen, der ligger nærmest ved den pågældendes ejendom. I tilfælde, hvor der ligger ejendomme på begge sider af vejen, vil der typisk være tale om arealet ud for den pågældende ejendom til vejmidten.

Ejere af tilgrænsende vandarealer, der ikke er ansat til ejendomsværdi, og ejere af tilgrænsende offentlige og private fællesveje kan ikke pålægges at istandsætte nogen del af vejen. Dette svarer til praksis efter den gældende lov, jf. princippet i vejbidragslovens § 5, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt. (forslagets § 50). Den del af en privat fællesvej, der ligger ud for sådanne vand- og vejarealer, vil kommunen fortsat kunne pålægge ejerne af de ejendomme, der ligger nærmest arealet, at istandsætte.

Den gældende lov indeholder alene særlige procedureregler for samlede arbejder; ikke for påbud om enkeltstående arbejder. Dette har i praksis vist sig uheldigt, idet kommunerne i mange tilfælde ikke er opmærksomme på forpligtelsen til at foretage partshøring efter de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder forvaltningslovens § 19.

Det foreslås derfor med § 47, stk. 2 og 3, at kommunen skal gennemføre en skriftlig høringsprocedure med en høringsfrist på mindst 3 uger, og at kommunen først herefter kan træffe afgørelse. Hermed indføres en procedure svarende til den skriftlige procedure i forbindelse med et samlet arbejde, jf. den gældende lovs § 59, stk. 2, og lovforslagets § 48, stk. 4.

Med bestemmelsens stk. 4 foreslås som noget nyt, at en grundejer kan forlange, at et istandsættelsesarbejde, som kommunen agter at påbyde den pågældende at udføre, udføres som et samlet arbejde, jf. forslagets § 55, stk. 1, hvis arbejdet omfatter særlige elementer, der har væsentlig betydning for andre vedligeholdelsesforpligtede, f.eks. brønde, trafik- eller hastighedsregulerende foranstaltninger samt broer og andre bygværker, som er omfattet af grundejernes vedligeholdelsespligt.

Formålet med bestemmelsen er at undgå, at enkelte grundejere, hvis ejendom tilfældigvis grænser til eller ligger nærmest en del af vejen, hvor sådanne særlige elementer er placeret, bliver urimeligt økonomisk belastet i forhold til de øvrige grundejere på vejen.

Spørgsmålet om, hvilke grundejere, der skal inddrages i fordelingen af udgifterne til det samlede arbejde, må bero på en konkret vurdering af, hvilke grundejere, der har fordel af det pågældende arbejde. Vurderingen foretages af kommunen. Omfatter arbejdet eksempelvis istandsættelse af bump, chikaner eller andre trafikregulerende eller hastighedsnedsættende foranstaltninger, som alle grundejere på en

given vej eller del af en vej har gavn af, vil kommune således kunne bestemme, at samtlige grundejere, hvis ejendom grænser til den pågældende vej eller del af vejen, skal inddrages i udgiftsfordelingen.

Til § 48

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 59 og indeholder procedureregler for afgørelser om samlede istandsættelsesarbejder.

Til § 49

De foreslåede bestemmelser i stk. 1, 2 og 4, viderefører den gældende lovs § 62, stk. 1, om fordeling af udgifter ved samlede arbejder.

For at kommunalbestyrelsen i henhold til stk. 4, kan fordele udgifterne i henhold til regler herom i servitutter, vedtægter for grundejerforeninger eller lignende, skal de involverede grundejere være enige i, at bestemmelserne er gyldige og kan anvendes.

De foreslåede bestemmelser i stk. 3, 5 og 6 er nye.

Bestemmelsen i stk. 3 er indsat som konsekvens af de foreslåede nye bestemmelser i lovforslagets § 26, stk. 4 og 5, hvorefter kommunen – når den tildeler vejret til en privat fællesvej eller en udlagt privat fællesvej til en grundejer, der ikke ejer en ejendom, der grænser til den pågældende vej – skal bestemme, at vedkommende skal afholde en forholdsmæssig del af udgifterne til vejens fremtidige istandsættelse m.v.

I bestemmelsen i stk. 5 foreslås det, at kommunen skal afholde udgifterne, hvis den af hensyn til den almene færdsel kræver en privat fællesvej istandsat i en højere standard end den hidtidige, f.eks. ved krav om udvidelse af vejarealet (istandsættelse af vejen i en større bredde end den hidtidige), om vejafvandingsforanstaltninger, om nyt udstyr og lignende egentlige forbedringer.

Bestemmelsen gælder ikke almindelige istandsættelses- og vedligeholdelsesarbejder, uanset om disse kræves udført af hensyn til den almene færdsel.

Hensigten med bestemmelsen er at sikre de private grundejere imod at skulle afholde væsentlige udgifter til forbedringer af private fællesveje, som kommunerne kræver udført af hensyn til den almene trafik, fordi vejene indgår i det almindelige vejnet, jf. princippet i den gældende lovs § 58, stk. 2, hvorefter en kommune, hvis den afslår en ansøgning fra ejerne af de tilgrænsende ejendomme om indførelse eller opretholdelse af forbud mod gennemgående færdsel, og denne færdsel i særlig grad medfører slid på vejen, skal afholde en til dette særlige slid svarende del af udgifterne ved vejens vedligeholdelse og istandsættelse.

Kommunen afholder udgifterne i forbindelse med istandsættelsen, når kravet, om at vejen skal istandsættes i en højere standard end den hidtidige, skyldes hensynet til den almene færdsel på vejen

Når en vej efter krav fra kommunen af hensyn til den almene færdsel er istandsat i en højere standard end den hidtidige, og kommunen efter det foreslåede stk. 3 har afholdt udgifterne til arbejdet, sker fremtidig vedligeholdelse og istandsættelse efter de almindelige regler herom.

Hvis en vej kræves istandsat i en højere standard end den hidtidige af hensyn til den almene færdsel, må den pågældende vej antages at have en ikke uvæsentlig betydning for den almene færdsel. Kommunen forudsættes i så fald at overveje, om den har en sådan betydning for den almene færdsel, at den i stedet bør optages som offentlig vej, jf. § 23 i lov om offentlige veje. Kommunerne forudsættes allerede i dag jævnligt at foretage en vurdering af den retlige status af vejene i den pågældende kommune, og forudsættes at optage private fællesveje med væsentlig betydning for den almene trafik som offentlige veje. Der henvises til bemærkningerne til § 58. De udgifter, som kommunen efter forslagets § 49, stk. 5, skal afholde i forbindelse med, at den af hensyn til den almene færdsel på vejen kræver en privat fællesvej istandsat i en højere standard end den hidtidige, ville kommunen derfor alternativt skulle have afholdt

ved vejens optagelse som offentlig vej. Det vurderes derfor ikke, at der med det foreslåede § 49, stk. 5, påføres kommunen nye udgifter.

I stk. 6 foreslås indsat en hjemmel for kommunen til helt eller delvist at afholde udgifterne til en istandsættelse, som kommunen hovedsagelig kræver udført af hensyn til den almene trafik på vejen f.eks. arbejder med henblik på afvanding af vejen.

Spørgsmålet om kommunernes hjemmel til at afholde sådanne udgifter har, bortset fra tilfælde omfattet af den gældende lovs § 58, stk. 2, hidtil ikke været reguleret i privatvejsloven.

I Transportministeriets og Vejdirektoratets praksis efter den gældende privatvejslov er det på baggrund af tilsynsmyndighedernes praksis antaget, at kommunerne ikke har kunnet afholde udgifter til istandsættelse af private fællesveje, idet det efter den gældende privatvejslov er ejerne af de tilgrænsende ejendomme, der har skullet afholde disse udgifter.

Med forslaget vil kommunerne kunne afholde udgifter til istandsættelse af private fællesveje, der kræves af hensyn til den almene færdsel.

Ved almen færdsel forstås i stk. 4 og 5 færdsel, som ikke har ærinde til eller i øvrigt betjener de tilgrænsende ejendomme, og som heller ikke er lokaltrafik i området. Det sidste kan være relevant, hvis den private fællesvej indgår i et afgrænset net af flere private fællesveje.

Til § 50

Det forslås med bestemmelsen – i overensstemmelse med det almindelige princip, som kommer til udtryk i vejbidragslovens § 5 - præciseret, at der ved fordeling af udgifter til samlede arbejder ses bort fra vandarealer, der ikke er ansat til ejendomsværdi, samt offentlige veje og private fællesveje, men at en kort blind privat fællesvej efter omstændighederne kan behandles som en ejendom, der grænser til vejen, så det bidrag, der vedrører den korte private fællesvej, fordeles mellem ejerne af de ejendomme, der grænser til den korte private fællesvej efter reglerne i forslagets § 51. Præciseringen svarer til den gældende retstilstand.

I overensstemmelse hermed, er det alene hensigten, at bestemmelsens stk. 2, hvorefter en kort blind privat fællesvej efter omstændighederne kan behandles som en ejendom, der grænser til vejen, skal anvendes i meget begrænset omfang på korte sideveje, der kun betjener ganske få ejendomme, idet sådanne sideveje ofte på grund af meget ringe trafik kan være anlagt i en lavere standard end de veje, de munder ud i. Der kan ikke sættes konkrete tal på, hvor lange sideveje må være eller hvor mange ejendomme, de må betjene for at kunne behandles som ejendomme, der grænser til vejen efter stk. 2. Spørgsmålet, om bestemmelsen kan og skal anvendes, må bero på et skøn, hvor der bør tages hensyn til, om de arbejder, der er tale om at fordele udgifter til, kan antages (også) at være begrundet i trafikken fra sidevejene og til, om sidevejene samtidig har en sådan underordnet standard, at grundejerne ved sidevejene ikke vil blive pålagt tilsvarende udgifter til vedligeholdelse af disse.

Til § 51

Den foreslåede bestemmelse viderefører vejbidragslovens §§ 11 og 12, som er de bestemmelser, kommunen efter den gældende lovs § 62, stk. 1, 1. pkt., fordeler udgifterne til et samlet arbejde efter.

Bestemmelserne i forslagets § 51, stk. 1-4, der viderefører vejbidragslovens § 11, stk. 1-3, indeholder nærmere regler om, efter hvilke kriterier, udgifterne fordeles, med hvilken vægt kriterierne mindst skal indgå, beregning af passende særlige bidrag for visse ejendomme mv.

Bestemmelsen i stk. 5, der viderefører vejbidragslovens § 11, stk. 4, giver mulighed for efter omstændighederne at fordele udgifterne efter størrelsen af ejendommenes arealer eller med ensartede beløb.

Efter stk. 6, der viderefører vejbidragslovens § 11, stk. 5, er kommunen forpligtet til at beregne et passende reduceret bidrag for ejendomme, der også grænser til anden vej, medmindre ejendommen er

fritaget for bidrag til denne, fordi der på baggrund af adgangsbestemmelser fastsat efter §§ 72 og 73 i lov om offentlige veje ikke kan opnås direkte adgang til den.

Bestemmelsen i stk. 7 viderefører vejbidragslovens § 11, stk. 6, jf. § 16, stk. 1, om begrænsning af arealstørrelsen for ejendomme, der benyttes til landbrug, skovbrug eller frilandsgartneri.

Stk. 8, hvorefter reglerne i stk. 1-7 kan fraviges ved aftale mellem kommunalbestyrelsen og de grundejere, der er omfattet af fordelingen, viderefører vejbidragslovens § 12.

Til § 52

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende privatvejslovs § 58, stk. 1. Hvis der er ejere af andre ejendomme end de tilgrænsende, der har brugt vejen på en måde, som efter kommunens vurdering i særlig grad har medført slid på vejen, og kommunen derfor finder, at den pågældende skal deltage i udgifterne til en konkret istandsættelse, præciseres det i bestemmelsens stk. 2, at kommunen forlods skal pålægge den pågældende et passende særligt bidrag, før de øvrige udgifter fordeles mellem grundejerne, jf. forslagens §§ 49 og 51.

Til § 53

Efter den gældende lovs § 62, stk. 3, kan kommunen ved opgørelsen af udgifter til samlede arbejder, der er udført af kommunen i henhold til en afgørelse om et samlet arbejde, medregne administrationstillæg og eventuelle udgifter til sagkyndig bistand efter vejbidragslovens § 4, stk. 5.

Disse bestemmelser foreslås videreført med § 53, idet indholdet af sidstnævnte bestemmelse foreslås præciseret og indskrevet i bestemmelsen. Efter § 53, stk. 1, kan der – ligesom efter de gældende regler - medregnes et administrationstillæg på højst 9 pct. af istandsættelsesudgifterne. Efter praksis i henhold til de gældende regler kan der altid medregnes et administrationstillæg på 9 pct. af udgifterne uden dokumentation. Med det foreslåede stk. 1 ændres denne praksis, så der alene kan medregnes administrationstillæg for udgifter, som kommunen kan dokumentere at have haft til administration af det pågældende arbejde. Hermed sikres, at grundejerne ikke pålægges administrationsudgifter, der overstiger kommunens faktiske udgifter i forbindelse med udførelsen af det pågældende arbejde.

Kommunen kan ikke efter den gældende lov medregne administrationstillæg m.v., hvor kommunen efterfølgende udfører arbejder, som den har påbudt grundejerne at udføre som enkeltstående arbejder, men som grundejerne ikke udfører rettidigt eller tilfredsstillende.

Da det ikke forekommer rimeligt, at grundejere, der sidder et påbud overhørigt – i modsætning til grundejere, som ved kommunens afgørelse pålægges udgifter til et samlet arbejde – »slipper« for at betale administrationstillæg, foreslås det samtidig i forslagens § 53, stk. 1, at kommunen også i andre tilfælde, hvor kommunen forestår et arbejde for grundejernes regning, skal have hjemmel til at opkræve administrationstillæg m.v.

Forslagets stk. 2, der viderefører den gældende lovs § 62, stk. 3, jf. vejbidragslovens § 4, stk. 5, 2. pkt., giver kommunen hjemmel til – ud over administrationstillæg efter stk. 1 - at medtage eventuelle udgifter til anden sagkyndig bistand efter regning. Ved »anden sagkyndig bistand« forstås sagkyndig bistand til andet end administrationsopgaver, f.eks. projektering.

Udgifter til eksternt tilsyn med istandsættelsesarbejder anses som administrationsudgifter. Hvis der benyttes sagkyndig bistand til at føre tilsyn med et istandsættelsesarbejde, kan udgiften hertil enten medtages efter regning eller som en del af administrationstillægget, jf. stk. 1.

Til § 54

Den foreslåede bestemmelse, hvorefter kommunen kan tillade, at grundejerne betaler udgifter til arbejder, som kommunen sørger for at udføre, over et tidsrum på op til 15 år, viderefører den gældende lovs § 62, stk. 4. Dog foreslås det, at det til enhver tid skyldige beløb skal forrentes med en årlig

rente svarende til den udlånsrente, der på tidspunktet for beslutningen om afdragsordningen er fastsat af Danmarks Nationalbank med tillæg af 2 pct.

Efter den gældende lovs § 62, stk. 4, har kommunen kunnet fastsætte renten.

Til § 55

Forslaget viderefører den gældende lovs § 61.

Det foreslåede stk. 1 om kommunens udførelse af et samlet arbejde viderefører den gældende lovs § 61, stk. 1, idet det dog foreslås præciseres, at kommunen skal sørge for, at istandsættelsesarbejder, der skal udføres som samlede arbejder, udføres for grundejernes regning. Der er ikke hermed tilsigtet at ændre ved, at kommunen efter aftale kan overlade det til en eller flere grundejere at sørge for at udføre arbejdet, når dette sker under kommunens kontrol også i regnskabsmæssig henseende.

Efter den gældende lovs § 61, stk. 3, kan kommunen efter aftale med ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, påtage sig den fremtidige istandsættelse og vedligeholdelse af en vej for grundejernes regning, eventuelt mod et fast årligt vederlag. I § 55, stk. 2, der viderefører denne bestemmelse, foreslås teksten »eventuelt mod et fast årligt vederlag« udeladt. Dette indebærer ingen ændringer med hensyn til muligheden for at, det aftales, at udgifterne skal betales som et fast årligt vederlag.

Den foreslåede ændring af § 55, stk. 2, indebærer derimod, at kommunen efter § 55, stk. 3, der viderefører den gældende lovs § 61, stk. 4, hvis et kvalificeret flertal af de vedligeholdelsesforpligtede anmoder kommunen om at påtage sig at udføre den fremtidige vedligeholdelse mv., ikke vil kunne bestemme, at kommunen gør dette mod et fast årligt vederlag fra samtlige vedligeholdelsesforpligtede grundejere. Der er alene tale om, at dette ikke kan ske mod et fast årligt bidrag. Der ændres ikke ved, at kommunen fortsat kan påtage sig dette for samtlige vedligeholdelsesforpligtede grundejeres regning. Hermed sikres, at grundejerne ikke pålægges udgifter, der overstiger kommunens udgifter ved at udføre det pågældende arbejde.

Til § 56

Den foreslåede bestemmelse er ny. I stk. 1 præciseres, at en godkendelse eller tilladelse efter bestemmelserne i forslagets kapitel 10 er udtryk for, at almene offentlige hensyn ikke er til hinder for det ansøgte. For at kunne udnytte en sådan tilladelse skal modtageren have ret til det i forhold til vejens ejer og de vejberettigede.

Med stk. 2 foreslås, at tilladelser efter bestemmelserne i kapitel 10 bortfalder, hvis det arbejde, som tilladelsen vedrører, ikke er påbegyndt inden 2 år fra tilladelsens dato, dog således at kommunen i særlige tilfælde skal kunne forlænge fristen efter forslagets stk. 3.

Hermed er det hensigten at undgå, at grundejere søger og får tilladelse til f.eks. at etablere færdselsregulering på en privat fællesvej på et tidspunkt, hvor de færdselsmæssige forhold ikke er til hinder for det, men først etablerer reguleringen på et langt senere tidspunkt, hvor forholdene har ændret sig, så tilladelsen ikke ville være givet.

Til § 57

Den foreslåede bestemmelse supplerer færdselslovens §§ 92, 92 a, 97 og 100 om forandring, færdselsregulering m.v. af veje for så vidt angår private fællesveje i byområder.

Med henvisningen til færdselslovens §§ 92, 92 a og 100 er det, ligesom i den gældende lovs § 44, hensigten at angive, at kompetencefordelingen mellem kommunen og politiet i forbindelse med beslutninger efter forslagets § 57 er som det følger af disse regler i færdselsloven.

Bestemmelsens stk. 1 viderefører med nogle sproglige præciseringer den gældende lovs § 44, stk. 3, jf.

stk. 1. Efter bestemmelsen må grundejerne ikke foretage ændringer ved en privat fællesvejs indretning eller anlæg, afspærre vejen eller etablere eller ændre foranstaltninger med henblik på regulering af færdslen uden kommunalbestyrelsens og politiets godkendelse.

Kommunalbestyrelsens og politiets godkendelse er, som det er foreslået præciseret i forslagets § 56 udtryk for, at almene offentlige hensyn ikke er til hinder for det ansøgte.

Ved afgørelsen af, om en sådan godkendelse konkret kan gives, skal kommunen og politiet derfor vurdere, om almene, offentlige hensyn, først og fremmest hensyn til den almene trafik og vejtekniske hensyn er til hinder for det ansøgte. Såfremt kommunen og/eller politiet vurderer, at dette er tilfældet, vil ansøgningen allerede derfor kunne afslås.

Såfremt kommunen og politiet vurderer, at ingen almene, offentligretlige hensyn forhindrer det ansøgte, vil kommunen kunne træffe afgørelse om, hvorvidt en ansøgning skal imødekommes efter afvejning af eventuelle modsatrettede interesser i det ansøgte hos grundejerne.

Hensigten med det foreslåede stk. 1 er i lighed med den gældende lovs § 44, stk. 3, alene at sikre, at grundejerne ikke uden kommunens og politiets godkendelse afspærres eller på anden måde regulerer trafikken på en privat fællesvej i byområde. Det er ikke hensigten at ændre på mulighederne for at anvende ikke autoriseret afmærkning, jf. nedenfor.

En færdselsregulering skal ifølge færdselslovens § 92 c, stk. 4, tilkendegives ved afmærkning i overensstemmelse med de bestemmelser, der fastsættes efter færdselslovens § 95, stk. 1, og 3.

Efter færdselslovens § 95, stk. 1 og 3, er der fastsat bestemmelser om afmærkning i vejafmærkningsbekendtgørelsen (Vejdirektoratets bekendtgørelse nr. 784 af 6. juli 2006 om vejafmærkning) og anvendelsesbekendtgørelsen (Vejdirektoratets bekendtgørelse nr. 783 af 6. juli 2006 om anvendelse af vejafmærkning). Disse bekendtgørelser indeholder ikke bestemmelser, der kræver autoriseret afmærkning på private fællesveje. Kun på offentlige veje, skal der anvendes autoriseret afmærkning, jf. anvendelsesbekendtgørelsens § 2, stk. 1.

Efter § 17 i mark- og vejfredsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 19. januar 2007, straffes den, som uden ejerens tilladelse eller anden hjemmel færdes på anden mands grund eller som færdes ad en privat vej, hvor det ved færdselstavler eller andet lovligt opslag er tilkendegivet, at færdsel af den pågældende art er forbudt, med bøde.

I betænkning nr. 367/1964 om private fællesveje og vejbidrag er om de dagældende regler om afspærring af private fællesveje (s. 43) anført, »at bestemmelser i mark- og vejfredslovens § 17, stk. 1, derfor principielt må gælde på de også her omhandlede veje«.

Hverken privatvejsloven eller bestemmelser i henhold til færdselsloven indebærer således, at færdslen på en privat fællesvej ikke tillige kan være reguleret efter § 17 i mark- og vejfredsloven.

Det er som nævnt ikke hensigten at afskære grundejerne fra - som hidtil - at kunne anvende uautoriseret afmærkning til en regulering på en privat fællesvej i byområde, når kommunen og politiet i øvrigt har godkendt reguleringen.

En regulering vil derfor også efter de foreslåede regler kunne afmærkes med uautoriseret afmærkning, og overtrædelse af en regulering, der er afmærket med uautoriseret afmærkning, vil kunne håndhæves i medfør af mark- og vejfredsloven.

Kommunen og politiet kan dog i forbindelse med godkendelse af en regulering efter det foreslåede stk. 1 stille saglige vilkår. Der vil således - hvis kommunen og politiet mener, der er behov herfor - kunne stilles vilkår om, at en restriktion, der godkendes, afmærkes med autoriseret afmærkning. I så fald vil restriktionen skulle håndhæves af politiet, jf. retsplejelovens bestemmelser.

Bestemmelsens stk. 2 viderefører den gældende lovs § 44, stk. 1, hvorefter kommunalbestyrelsen med

politiets samtykke, jf. færdselslovens §§ 92, 92 a og 100 kan bestemme, at der på en privat fællesvej skal foretages ændringer og foranstaltninger som nævnt i det foreslåede stk. 1.

En beslutning efter stk. 2 skal - som efter den gældende lovs § 44, stk. 1 - være begrundet i almene offentlige hensyn, først og fremmest hensynet til den almene trafik. Udgifterne til det, der besluttet gennemført, skal derfor også fremover som udgangspunkt afholdes af kommunen.

Bestemmelsens stk. 3 viderefører den gældende lovs § 44, stk. 2, om foranstaltninger, der i det væsentlige sker for at forbedre det trafikale miljø på vejen, f.eks. etablering af opholds- og legeområder eller områder med fartdæmpning. Når kommunen efter forslagets § 57, stk. 2, beslutter sådanne foranstaltninger gennemført, finder reglerne i forslagets § 48-51 og § 51-53 om afholdelse af udgifterne og arbejdets gennemførelse m.m. tilsvarende anvendelse, medmindre andet er aftalt.

Da foranstaltninger efter stk. 2 og 3 er begrundet i almene, offentligretlige hensyn, først og fremmest hensynet til den almene trafik, bør disse i almindelighed være afmærket med autoriseret afmærkning. Hermed sikres, at foranstaltningerne kan håndhæves af politiet, jf. retsplejelovens § 742 om offentlig påtale.

Der er ikke i den gældende lov hjemmel for kommunen eller politiet til for grundejernes regning at fjerne færdselsmæssige foranstaltninger, der er etableret uden den nødvendige godkendelse efter § 44, stk. 3. En sådan hjemmel findes derimod i den gældende lovs § 49, stk. 3, som vedrører anden brug end færdselsmæssig brug af en privat fællesvej.

Dette har givet flere kommuner anledning til at behandle sager om genstande, som grundejere har anbragt på private fællesveje med henblik på at regulere færdslen, efter lovens § 49 i stedet for efter lovens § 44.

Der foreslås derfor med stk. 4-6 indført hjemmel for kommunen, og om nødvendigt for politiet, til at fjerne foranstaltninger, der er etableret og ændringer af foranstaltninger, der er foretaget af grundejerne uden den nødvendige godkendelse efter forslagets § 57, stk. 1, for de pågældendes regning.

Med formuleringen »om nødvendigt« er det hensigten at tilkendegive, at politiet alene forudsættes at fjerne foranstaltninger, der er til fare for færdslen.

Til § 58

Den foreslåede bestemmelse er ny. Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.7.

Efter vejlovens § 23 bestemmer kommunen, hvilke nye kommuneveje der skal anlægges, og hvilke bestående kommuneveje, der skal nedlægges. Denne bestemmelse giver samtidig hjemmel for kommunen til at beslutte at optage private fællesveje som kommuneveje.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 1 fastslås forpligtelsen for kommunen til af egen drift jævnligt at vurdere, om en privat fællesvej har en sådan betydning for den almene færdsel, at den bør optages som offentlig. Bestemmelsen medfører ikke i sig selv nye pligter for kommunerne, men er en præcisering af de overvejelser, som kommunerne allerede i dag forudsættes at gøre sig med hensyn til den retlige status af de veje, som ligger i kommunen. Spørgsmålet om en vej skal være kommunevej eller privat fællesvej beror på kommunens skøn, først og fremmest over vejens betydning for den almene færdsel. Hvis det må lægges til grund, at en vej overvejende anvendes til færdsel, der ikke har ærinde til eller betjener ejendomme ved den pågældende vej og heller ikke er lokaltrafik, fordi den pågældende vej indgår i et afgrænset net af flere private fællesveje, bør en sådan vej i almindelighed være offentlig.

Med forslagets stk. 2 foreslås det, at grundejerne kan anmode kommunen om at optage vejen som offentlig, hvis kommunen afslår en anmodning fra grundejerne om godkendelse af afspærring af en privat fællesvej, jf. § 57, stk. 1, fordi vejen er af væsentlig betydning for den almene færdsel. Efter forslaget skal kommunen i den situation optage vejen som offentlig, hvis den gennemgående motorkørende færdsel udgør mere end 50 pct. af den samlede motorkørende færdsel på vejen. Bestemmelsen erstatter den gæl-

dende lovs § 58, stk. 2, hvorefter kommunen, hvis den afslår en ansøgning fra ejerne af de tilgrænsende ejendomme (de vejberettigede) om indførelse eller opretholdelse af forbud mod gennemgående færdsel, og denne færdsel i særlig grad medfører slid på vejen, skal afholde en til dette særlige slid svarende del af udgifterne ved vejens vedligeholdelse og istandsættelse.

Det er i praksis vanskeligt at afgøre, om den gennemgående færdsel på en privat fællesvej medfører et særligt slid og i givet fald kvantificere og omsætte dette slid til en andel af udgifterne til vedligeholdelse og istandsættelse. Der foreslås derfor en mere enkel regel om, at kommunen under de omstændigheder, som bestemmelsen angiver, skal optage den pågældende vej som offentlig.

Ved gennemgående færdsel sigtes til færdsel, der er uvedkommende i forhold til den færdsel, som den pågældende private fællesvej primært må antages at være beregnet for, dvs. færdsel der ikke har ærinde til eller i øvrigt betjener de tilgrænsende ejendomme, og heller ikke er lokaltrafik i området. Det sidste kan være relevant, hvis den pågældende private fællesvej indgår i et afgrænset net af flere private fællesveje.

Da forpligtelsen til at optage en given privat fællesvej som offentlig alene gælder under de omstændigheder, som bestemmelsen angiver, bliver forpligtelsen kun aktuel, hvis kommunen afslår grundejernes ansøgning om godkendelse af afspærring af vejen af hensyn til den almene færdsel, og grundejerne derefter anmoder kommunen om at optage vejen som offentlig. Der er ikke noget til hinder for, at kommunen i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om godkendelse af afspærring af en privat fællesvej for gennemgående færdsel går i dialog med grundejerne om andre mulige løsninger med henblik på at reducere omfanget af gennemkørende færdsel, således at en afspærring eventuelt kan undgås.

Hvis grundejerne efter et afslag på en anmodning om godkendelse af afspærring af en privat fællesvej anmoder kommunen om at optage vejen som offentlig, kan det blive relevant at gennemføre nærmere trafikanalyser med henblik på at fastslå andelen af den gennemgående kørende færdsel. Det forudsættes, at sådanne analyser i givet fald gennemføres ved kommunens foranstaltning. Det er kommunen, der bestemmer, hvordan analyserne nærmere skal gennemføres.

I stk. 3 foreslås det, at en kommune som betingelse for at behandle en anmodning om optagelse af vejen som offentlig efter bestemmelsen skal kunne stille krav om, at ansøgeren dokumenterer, at der er enighed mellem de berørte grundejere (i almindelighed vejejer og vejberettigede) om at ønske vejen afspærret for gennemgående motorkørende færdsel. Herved undgås det, at kommunen indleder en sagsbehandling og gennemfører trafikanalyser, som efterfølgende viser sig overflødige, fordi ansøgeren ikke har ret til at afspærre den pågældende vej.

Endvidere foreslås det, at kommunen skal kunne stille krav om, at ansøgeren afholder udgifterne til trafiktællinger, hvis disse viser, at den gennemgående motorkørende færdsel udgør mindre end 25 pct. af den samlede motorkørende færdsel. Det vurderes, at en sådan bestemmelse vil medvirke til at begrænse antallet af anmodninger efter bestemmelsen og dermed behovet for trafiktællinger, idet grundejerne ved overvejelserne om, hvorvidt der er grundlag for at anmode kommunen om at optage en privat fællesvej som offentlig efter bestemmelsen, vil skulle tage i betragtning, at de kan komme til at afholde udgifterne til trafiktællinger, hvis det viser sig, at den gennemgående motorkørende trafik kun har et begrænset omfang. For at grundejerne kan vurdere den økonomiske risiko, må kommunen på forlangende fremlægge en beskrivelse af, hvordan trafiktællingerne vil blive gennemført med tilhørende prisoverslag, der er bindende for kommunen i den forstand, at kommunen ikke efterfølgende kan kræve betaling af et højere beløb for udførelse af tællingerne.

Til § 59

Den foreslåede bestemmelse vedrører belysning.

Bestemmelsens stk. 1 - 3 viderefører den gældende lovs § 45 for så vidt angår private fællesveje.

Bestemmelserne giver kommunalbestyrelserne hjemmel til at træffe afgørelser om anlæg, forbedring

og drift af vejbelysning på private fællesveje, herunder om reparation af enkelte dele af anlægget, som samlede arbejder, jf. § 55, stk. 1.

I stk. 1 foreslås det præciseret, at kommunens beslutning om, at en privat fællesvej skal holdes belyst, skal være begrundet i hensynet til trafikken på vejen eller andre almene, offentlige hensyn. Der er ikke hermed tilsigtet realitetsændringer i forhold til praksis efter den gældende lovs § 45. Kommunerne vil således også efter den foreslåede bestemmelse kunne kræve en privat fællesvej belyst af tryghedsmæssige og/eller kriminalpræventive grunde.

Med indsættelse af det foreslåede stk. 2 præciseres, at belysningsarbejder altid skal udføres som samlede arbejder, jf. § 55, stk. 1.

Kommunalbestyrelsernes afgørelser træffes i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder om partshøring. Det forudsættes, at de berørte grundejere i den forbindelse får lejlighed til at fremkomme med bemærkninger til og dermed får indflydelse på påtænkte vejbelysningsprojekter, herunder udstyr, tænd-/sluktider, masteplacering m.v.

Som stk. 4 foreslås som noget nyt, at kommunen skal afholde en forholdsmæssig del af udgifterne, hvis en privat fællesvej kræves belyst af hensyn til den almene færdsel på vejen.

Hensigten med bestemmelsen er at sikre de private grundejere imod at skulle afholde udgifter til vejbelysning, som kommunen kræver af hensyn til den almene færdsel på vejen, jf. princippet i den gældende lovs § 58, stk. 2, hvorefter en kommune, hvis den afslår en ansøgning fra ejerne af de tilgrænsende ejendomme om indførelse eller opretholdelse af forbud mod gennemgående færdsel, og denne færdsel i særlig grad medfører slid på vejen, skal afholde en til dette særlige slid svarende del af udgifterne ved vejens vedligeholdelse og istandsættelse.

Den forholdsmæssige del af udgifterne, som kommunen skal afholde, fastlægges efter forholdet mellem den almene færdsel og den samlede færdsel på vejen. Ved almen færdsel forstås færdsel, som ikke har ærinde til eller i øvrigt betjener de tilgrænsende ejendomme, og som heller ikke er lokaltrafik i området. Det sidste kan være relevant, hvis den private fællesvej indgår i et afgrænset net af flere private fællesveje.

Det vurderes ikke, at der med det foreslåede stk. 4 påføres kommunen nye udgifter. Hvis en privat fællesvej kræves belyst af hensyn til den almene færdsel på vejen, må den pågældende vej antages at have en ikke uvæsentlig betydning for den almene færdsel. Kommunen forudsættes i så fald at overveje, om den har en sådan betydning for den almene færdsel, at den i stedet bør optages som offentlig vej, jf. § 23 i lov om offentlige veje. Kommunerne forudsættes allerede i dag jævnligt at foretage en vurdering af den retlige status af vejene i den pågældende kommune, og forudsættes at optage private fællesveje med væsentlig betydning for den almene trafik som offentlige veje. Der henvises til bemærkningerne til § 58. De udgifter, som kommunen efter forslaget § 59, stk. 4, skal afholde, ville kommunen derfor alternativt skulle have afholdt ved vejens optagelse som offentlig vej.

Som stk. 5 foreslås indsat en bestemmelse, der giver kommunerne hjemmel til at afholde udgifterne til vejbelysning på private fællesveje, hvis kommunen vurderer, at almene, offentlige hensyn taler herfor.

Spørgsmålet om kommunernes hjemmel til at afholde disse udgifter har hidtil ikke været reguleret i privatvejsloven. Kommunerne har i medfør af kommunalfuldmagtsreglerne haft en vis adgang til at afholde udgifter til vejbelysning på private fællesveje. Efter disse regler har en kommune ikke kunnet afholde udgifter til vejbelysning, der udelukkende er krævet af færdselsmæssige hensyn, men har kunnet afholde udgifterne (helt eller delvist), hvis kravet om vejbelysning (også) er stillet for at varetage andre saglige hensyn, som det tilkommer kommunerne at varetage, såsom arkitektoniske, tryghedsmæssige eller kriminalpræventive hensyn, eller efter omstændighederne hensynet til en forsvarlig økonomisk forvaltning.

Med forslaget vil kommunerne også kunne afholde udgifter til vejbelysning, der udelukkende er krævet af færdselsmæssige hensyn, hvis almene, offentlige hensyn taler derfor.

Det er ikke hensigten med forslaget udtømmende at regulere kommunernes mulighed for at afholde udgifter til vejbelysning på private fællesveje. Forslaget regulerer således ikke, i hvilket omfang kommunerne kan afholde sådanne udgifter i medfør af kommunalfuldmagtsreglerne.

Til § 60

Forslaget viderefører den gældende lovs § 46, hvorefter bestemmelserne i vejlovens § 103, stk. 1, og § 104 om fremspringende bygningsdele og om tankanlæg, samt bestemmelserne i vejlovens § 108 og § 111 om vejskilte og færdselstavler m.v. samt om hegn mod vej finder tilsvarende anvendelse.

Om anvendelse af § 60, jf. vejlovens § 111 med henblik på at forhindre brug af ulovlige overkørsler m.v., henvises til bemærkningerne vedrørende lovforslagets §§ 62-65.

Til § 61

Den foreslåede bestemmelse vedrører beplantning og viderefører den gældende lovs § 47.

I bestemmelsens stk. 3 foreslås præciseret, at kommunalbestyrelsen kan påbyde den enkelte grundejer, ud for hvis ejendom beplantningen er placeret eller fra hvis ejendom beplantningen stammer, at udføre beskæring m.v., og kan udføre arbejdet for den pågældendes regning, hvis arbejdet ikke udføres inden for en fastsat frist.

I bestemmelsens stk. 4 foreslås præciseret, at kommunalbestyrelsen kan bestemme, at kommunen skal lade arbejdet udføre som et samlet arbejde, hvis beskæring mv. omfatter flere tilgrænsende ejendomme.

Til § 62

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 48, stk. 1, hvorefter bestemmelserne i § 70 i lov om offentlige veje om etablering af nye overkørsler og overgange mv. finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslås dog, at de relevante bestemmelser i vejlovens § 70 indsættes i § 62.

Bestemmelserne indebærer, at der skal indhentes godkendelse fra kommunen for at etablere adgang (overkørsel eller overgang) til en privat fællesvej. Hvis der er tale om en adgang nærmere end 50 m fra en hovedlandevej, skal der også indhentes godkendelse fra Vejdirektoratet som vejbestyrelse for hovedlandevejen. Kommunen og Vejdirektoratet kan som betingelse for en sådan godkendelse stille krav med hensyn til den nærmere placering, udformning og anvendelse af den pågældende adgang, hvis det skønnes påkrævet af vejtekniske eller færdselsmæssige grunde, ligesom disse kan stille krav om fri oversigt. Endvidere kan kommunen kræve selv at stå for udførelsen af arbejdet i forbindelse med etableringen af adgangen mod godtgørelse af udgifterne.

Det har været overvejet, om der - ligesom i forslagets § 57 - skulle indsættes hjemmel for kommunen og om nødvendigt politiet til at fjerne overkørsler, der er etableret uden den nødvendige godkendelse efter § 62.

Der vurderes imidlertid ikke at være behov for en sådan hjemmel. Kommunen kan med hjemmel i forslagets § 60, jf. vejlovens § 111 - når det skønnes påkrævet af vejtekniske eller færdselsmæssige grunde - bestemme, at der på ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, skal opsættes og vedligeholdes hegn mod vejen og om nødvendigt bestemme, hvordan hegnet skal udformes. Udgifterne til opsætning og vedligeholdelse af hegnet afholdes af grundejerne, jf. pkt. 58 i Ministeriet for offentlige arbejders cirkulære af 6. december 1985 om lov om offentlige veje.

Til § 63

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 48, stk. 1, hvorefter bestemmelserne i § 71 i lov om offentlige veje om benyttelse af bestående adgange finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslås dog, at de relevante bestemmelser i vejlovens § 71 indsættes i § 63.

Bestemmelserne indebærer, at der skal indhentes godkendelse fra kommunen til ændret brug af adgange (overkørsler og overgange) til en privat fællesvej, og til ind- og udkørsel uden for tilladte overkørsler. For så vidt angår overkørsler til en privat fællesvej nærmere end 50 m fra en hovedlandevej skal der også indhentes godkendelse fra Vejdirektoratet som vejbestyrelse for hovedlandevejen. Kommunen og Vejdirektoratet kan betinge en sådan godkendelse på samme måde som en godkendelse af, at der etableres ny adgang, jf. § 62, stk. 3 og 4.

Til § 64

Forslaget viderefører den gældende lovs § 48, stk. 2, hvorefter kommunen kun kan godkende etablering af nye adgange og ændret benyttelse af bestående adgange, hvis de nødvendige tilladelser efter § 71 i lov om offentlige veje til benyttelse af bestående adgange til offentlig vej foreligger.

Til § 65

Forslaget viderefører den gældende lovs § 48, stk. 3, om overtagelse af arealer som følge af en kommunes afslag på en ansøgning om godkendelse af etablering af ny adgang eller ændret benyttelse af bestående adgang til en privat fællesvej.

Til § 66

Forslaget erstatter den gældende lovs § 49, hvorefter der kræves samtykke fra kommunen til »særlig brug« af arealer af private fællesveje.

Efter § 49, stk. 2, i den gældende lov skal kommunen - for at kunne give tilladelse - indhente samtykke fra grundejerne, hvis tilladelsen omfatter en brug, der indvirker på vejens hidtidige karakter eller på færdselsforholdene.

Kravet om grundejersamtykke blev indsat i privatvejsloven ved lov nr. 587 af 20. november 1975 med henblik på at klargøre, at en sådan særlig brug ikke kunne ske alene med kommunens og politiets samtykke.

Kravet har imidlertid i praksis givet anledning til stor usikkerhed og mange misforståelser, både med hensyn til, fra hvilke grundejere der skal indhentes samtykke, og med hensyn til, om kommunens tilladelser, hvortil der er indhentet grundejersamtykke, umiddelbart kan udnyttes til at den tilladte brug. Endvidere har kravet om grundejersamtykke i enkelte tilfælde forhindret kommuner i at give tilladelse til en sådan brug, uanset at almene, offentligretlige hensyn ikke har været til hinder herfor.

Efter praksis er kommunens tilladelser efter bestemmelsen – som kommunens tilladelser efter de øvrige bestemmelser i kapitel 10 – offentligretlige tilladelser. Uanset grundejersamtykke er der ikke nødvendigvis gjort op med spørgsmålet om, hvorvidt modtageren har ret til at udnytte tilladelsen.

Kravet om grundejersamtykke foreslås på den baggrund ikke medtaget i forslagens § 66.

Kommunerne vil som efter den gældende lovs § 49, stk. 2, skulle forhandle spørgsmålet om tilladelse til brug af en privat fællesvej til andet end færdselsmæssige formål med politiet.

Til § 67

Forslaget viderefører den gældende lovs § 49, stk. 4, hvorefter vejlovens § 101 om indhentelse af kommunens tilladelse til opgravning m.v. af og tæt på vejarealer, finder tilsvarende anvendelse.

Til § 68

Den foreslåede bestemmelses stk. 1, 3 og 4 viderefører den gældende lovs § 50, stk. 1-3, om nedlæggelse og omlægning af ledninger samt anbringelse og flytning af masterækker, lysstandere og lignende i og på private fællesveje med kommunens tilladelse. Dog præciseres det, at bestemmelsen også gælder tilhør til ledninger m.v.

Med stk. 2 foreslås indsat en udtrykkelig bestemmelse om, at kommunen skal betinge en tilladelse efter stk. 1, af, at ledningsejeren 1) yder vedkommende grundejere erstatning for evt. skade ved anlæggets anbringelse eller tilstedeværelse samt ved eftersyn og istandsættelse af det, 2) retablerer vejareal og arbejdsareal efter endt arbejde, og 3) skriftligt underretter kommunen om, at retableringsarbejderne er gennemført. Dette er for så vidt angår pkt. 1) og 2) blot en præcisering af gældende ret og i overensstemmelse med de faglige standarder, således som de bl.a. er kommet til udtryk i § 9 i Standardregulativet for udførelse af ledningsarbejder, Trafikministeriet feb. 1995. Med det foreslåede pkt. 3) er det hensigten at sikre, at kommunerne får underretning om arbejdernes afslutning og dermed mulighed for at sikre, at vejen er tilfredsstillende retableret.

Efter den almindelige forvaltningsret kan en myndighed konkret fastsætte saglige vilkår i forbindelse med en skønsmæssig afgørelse. Udover de vilkår, som fremgår af stk. 2, kan kommunalbestyrelsen derfor fastsætte andre saglige vilkår i forbindelse med en tilladelse til ledningsnedlæggelse m.m., f.eks. med henblik på at varetage hensynet til vejens primære funktion som færdselsareal og andre infrastrukturlevendørs mulighed for at benytte vejen til at placere deres ledninger. Efter omstændighederne kan der f. eks. fastsættes vilkår om, at ledningsejeren skal fjerne overflødiggjorte ledninger m.m., hvis kommunen senere vurderer, at det er nødvendigt. Der kan også konkret fastsættes vilkår om f.eks. placering af ledningen i forhold til andre ledninger i vejen, om afmærkning af ledningen eller om gravemetoder.

Til § 69

Den foreslåede bestemmelses stk. 1 og 3 viderefører den gældende lovs § 51, stk. 1 og 3.

I stk. 2 foreslås, at kommunen skal betinge tilladelser på samme måde som tilladelser efter § 68. Om adgangen i øvrigt til at fastsætte vilkår for en konkret tilladelse til at placere ledninger i eller over en udlagt privat fællesvej henvises til bemærkningerne til § 68.

Til § 70

Forslaget viderefører den gældende lovs § 52 om afholdelse af udgifter til arbejder på ledninger i eller over private fællesveje og udlagte private fællesveje, herunder nødvendig flytning af ledninger m.v. i forbindelse med anlæg, regulering, istandsættelse og vedligeholdelse eller omlægning af vejen, og om udførelse af sådanne arbejder (gæsteprincipet) m.v.

Til § 71

Den foreslåede bestemmelse er ny. Med bestemmelsen præciseres, at private fællesveje i overensstemmelse med gældende ret ikke må nedlægges eller omlægges uden kommunens tilladelse.

Til § 72

Forslaget viderefører den gældende lovs § 53.

Efter bestemmelsens stk. 1, skal kommunen tage stilling til spørgsmålet om nedlæggelse eller omlægning af en privat fællesvej, såfremt der fremsættes anmodning herom fra en grundejer, der har den fornødne interesse i spørgsmålet. Kommunen kan af egen drift tage stilling til spørgsmålet.

Det er kommunen, der konkret vurderer, hvem der har den fornødne interesse i, at en privat fællesvej nedlægges. Kommunen må således vurdere, om den, der fremsætter ønske om en vejs nedlæggelse har en væsentlig, direkte og individuel interesse i, at vejen nedlægges.

En sådan interesse har i hvert fald ejeren af det areal, vejen er beliggende på, men en nedlæggelse kan også være af interesse for en større kreds af grundejere, f.eks. ejere af tilgrænsende ejendomme med vejret til vejen, som skal betale for vejens vedligeholdelse. Kredsen af grundejere, der har interesse i, at vejen nedlægges, vil dog typisk være snævrere end den kreds, der har interesse i, at vejen bevares, og som derfor skal høres i forbindelse med nedlæggelsen efter § 73, stk. 1.

Såfremt kommunen skønner, at den, der har fremsat ønske om nedlæggelsen af en vej, ikke har den fornødne interesse i nedlæggelsen, kan kommunen afvise at behandle sagen.

Kommunen har altid ret til selv at rejse en sag om nedlæggelse af en privat fællesvej, hvis kommunen finder, at der ikke længere er behov for vejen. Dette gælder også i de tilfælde, hvor kommunen ikke er forpligtet til at tage stilling til en nedlæggelse.

Bestemmelsens stk. 2 svarer til den gældende lovs § 53, stk. 2. Efter bestemmelsen skal vejen opretholdes, hvis den efter matrikelkortet er eneste adgangsvej til en ejendom eller nogen af dens lodder, og der ikke samtidig etableres anden vejadgang, eller hvis vejen i øvrigt er af vigtighed for en ejendom med vejret til vejen.

I tilfælde, hvor en vej hverken efter matrikelkortet er eneste adgangsvej til en ejendom eller nogen af dens lodder, eller i øvrigt er af en sådan vigtighed for en ejendom med vejret, at den ikke kan nedlægges, træffer kommunen efter praksis sin afgørelse om nedlæggelsen ved at afveje parternes interesser i spørgsmålet.

Bestemmelsens stk. 3 om fremskaffelse af anden vejadgang er omformuleret, men svarer indholdsmæssigt til den gældende lovs § 53, stk. 3. Anden vejadgang kan således fortsat fremskaffes ved ekspropriation. Hvor der er tale om at fremskaffe anden vejadgang i et område, der administreres efter privatvejslovens byregler, kan dette også ske ved, at kommunen foretager vejudlæg og tildeler vejret til den udlagte vej eller ved at kommunen tildeler vejret til en eksisterende privat fællesvej efter forslagets § 26, stk. 2, nr. 2.

Til § 73

Forslaget viderefører og præciserer den gældende lovs § 54, stk. 1-2, om høringsproceduren forud for en afgørelse om nedlæggelse eller omlægning af en privat fællesvej.

Efter forslaget skal kommunalbestyrelsen offentliggøre en påtænkt beslutning om nedlæggelse eller omlægning af en privat fællesvej eller dele af den. Beslutningen skal samtidig meddeles til de grundejere, der berøres direkte af beslutningen. Med bestemmelsen ophæves formkravet om, at en påtænkt beslutning skal offentliggøres i stedlige blade. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.

I bestemmelsens stk. 2 foreslås det endvidere, at kommunen i forbindelse med høringen alene skal oplyse om indholdet af de bestemmelser, der er relevante i det konkrete tilfælde.

Til § 74

Der har i praksis vist sig tilfælde, hvor det er forekommet meningsløst, at kommunen skal følge proceduren i den gældende lovs § 54, stk. 1-2, der videreføres ved forslagets § 73. Der har været tale om nedlæggelse eller omlægning af korte »blinde« veje med ganske få tilgrænsende ejendomme, og som ingen andre grundejere kunne formodes at have vejret til.

Som noget nyt foreslås det derfor, at kommunen får hjemmel til at undlade at offentliggøre en påtænkt beslutning om nedlæggelse eller omlægning af en privat fællesvej efter § 73, hvis kommunen vurderer, at beslutningen kun har betydning for ejerne af de tilgrænsende ejendomme. Det foreslås, at kommunen i sådanne tilfælde i stedet alene skal partshøre de berørte grundejere individuelt og med en indsigelsesfrist på mindst 3 uger.

Til § 75

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 54, stk. 3, dog således, at fristen for at kræve spørgsmålet om en privat fællesvejs opretholdelse indbragt for taksationsmyndighederne nedsættes fra 8 til 4 uger, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 2.8.

Til § 76

Forslaget erstatter den gældende lovs § 55 om fordeling af udgifter ved behandling af sager om nedlæggelse og omlægning af private fællesveje.

Til § 77

I bestemmelsen foreslås det, at kommunalbestyrelsen frit skal kunne råde over nedlagte vejarealer, som ingen kan dokumentere sin ret til.

Bestemmelsen afløser den gældende lovs § 56, stk. 1, hvorefter kommunalbestyrelsen – før den evt. kan råde over arealet – skal tilbyde ejerne af de tilgrænsende ejendomme at overtage arealet, delt efter vejens midtlinje.

Samtidig ophæves bestemmelsen om, at kommunen i særlige tilfælde skal kunne tilpligte ejeren af en tilgrænsende ejendom at overtage et aflagt vejareal.

Med den foreslåede bestemmelse vil det være op til kommunen at bestemme, om det aflagte vejareal skal søges afhændet.

Til § 78

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 56, stk. 2, om berigtigelse af matrikel og tingbog.

Til § 79

Forslaget giver kommunen hjemmel til efter forhandling med politiet at bestemme, at de vedligeholdelsespligtige grundejere skal rydde en privat fællesvej for sne, træffe foranstaltninger mod glat føre på vejen og renholde vejen ud for ejendommene i overensstemmelse med forslagens §§ 80-82. Forslaget viderefører vintervedligeholdelseslovens § 7, idet formkravet i denne bestemmelses stk. 3 til offentliggørelse af beslutninger i stedlige blade dog ophæves. Det vil herefter være op til kommunalbestyrelsen at bestemme, hvordan en beslutning om vintervedligeholdelse og renholdelse skal offentliggøres. Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.6.

Til § 80

Den foreslåede bestemmelse viderefører og præciserer vintervedligeholdelseslovens § 11 om snerydning af private fællesveje i byer mv.

Bestemmelsen indeholder nærmere bestemmelser om, i hvilket omfang grundejerne kan pålægges pligter med hensyn til snerydning.

Til § 81

Den foreslåede bestemmelse viderefører og præciserer vintervedligeholdelseslovens § 12 om glatførebekæmpelse af private fællesveje i byer mv.

Bestemmelsen indeholder nærmere bestemmelser om, i hvilket omfang grundejerne kan pålægges pligter med hensyn til glatførebekæmpelse.

Til § 82

Den foreslåede bestemmelse, der nærmere fastlægger, i hvilket omfang grundejere kan pålægges pligter

med hensyn til renholdelse, viderefører vintervedligeholdelseslovens § 13 for så vidt angår private fællesveje i byer m.v. Dog foreslås grundejernes pligt til efter vintervedligeholdelseslovens § 13, stk. 1, at feje færdselsarealer, der er asfalteret, brolagt, flisebelagt eller i øvrigt overfladebehandlet, i forslagets § 82, stk. 1, nr. 2, ændret til en pligt til at feje eller på anden måde renholde sådanne arealer. Ændringen skal ses i lyset af udviklingen omkring brug af løvsugere og lign.

Til § 83

Forslaget viderefører vintervedligeholdelseslovens § 10 om kommunens udførelse af grundejernes pligter til vintervedligeholdelse og renholdelse af private fællesveje i byer m.v. Dog foreslås det ikke, at kommunen som efter vintervedligeholdelseslovens § 10, skal kunne bestemme, at dette sker mod et fast årligt vederlag. Hermed sikres, at grundejerne ikke pålægges udgifter, der overstiger kommunens udgifter ved at udføre det pågældende arbejde.

Til § 84

Forslaget viderefører vintervedligeholdelseslovens § 14 om grundejernes overdragelse af deres pligter til vintervedligeholdelse og renholdelse for så vidt angår private fællesveje i byer m.v. Det foreslås dog, at en grundejer skal kunne overdrage udførelsen af sine pligter til vintervedligeholdelse m.v. til en juridisk person, herunder en virksomhed eller grundejerforening, og ikke som hidtil alene til en fysisk person bosat i vedkommende ejendom eller i nærheden af den.

Til § 85

Den foreslåede bestemmelse omhandler kommunens tilsyn med grundejernes overholdelse af pligter til vintervedligeholdelse og renholdelse og viderefører vintervedligeholdelseslovens § 16, 1. og 3. punktum, for så vidt angår private fællesveje i byer m.v.

Til § 86

Den foreslåede bestemmelse omhandler fjernelse af henkastet eller efterladt affald eller genstande og viderefører vintervedligeholdelseslovens § 17 for så vidt angår private fællesveje i byer mv.

Til § 87

Den foreslåede bestemmelses stk. 1-2 og stk. 4-7 viderefører den gældende privatvejslovs § 7, stk. 1-5, og vintervedligeholdelseslovs § 19 om klageadgang.

Med stk. 6 præciseres, at kun afgørelser, som ikke fuldt ud giver den pågældende medhold, skal forsynes med klagevejledning.

Forslagets stk. 3 viderefører den gældende privatvejslovs § 10, stk. 2, om transportministerens adgang til at fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser efter privatvejsloven.

Til § 88

Forslaget viderefører den gældende lovs § 7, stk. 6, om søgsmål.

Til § 89

Bestemmelsen er ny.

Med stk. 1 foreslås indsat en bemyndigelse for transportministeren til at fastsætte regler om gebyrer til dækning af omkostningerne ved varetagelse af opgaver i forbindelse med behandling af klager over kommunernes afgørelser efter lovforslagets § 87, stk. 1 og 2.

Med stk. 2 foreslås indsat en bemyndigelse for transportministeren til at fastsætte regler om gebyrer

til hel eller delvis dækning af kommunernes omkostninger ved behandling af ansøgninger i henhold til loven.

De nærmere regler forudsættes fastsat i en bekendtgørelse efter drøftelse med kommunerne og grundejernes organisationer.

Med bestemmelsen tilsigtes primært at give mulighed for at fastsætte regler om gebyrer for behandling af ansøgninger om tilladelser til brug af private fællesveje til ikke færdselsmæssige formål, f.eks. til reklamering, vareudstilling eller beplantning. Det forudsættes dog, at også andre typer ansøgninger efter omstændighederne vil kunne pålægges gebyr. Det kunne f.eks. være en ansøgning om tilladelse til flytning af en overkørsel til en ejendom eller til etablering af yderligere overkørsler, og ansøgninger om tilladelser til andet, som udelukkende eller væsentligst er i ansøgerens interesse.

Til § 90

Forslaget viderefører den gældende lovs § 10, stk. 1, om transportministerens adgang til at delegere sine beføjelser efter loven.

Til § 91

Forslaget viderefører den gældende lovs § 8 om erstatningsfastsættelse m.v.

Til § 92

Forslaget viderefører den gældende lovs § 64.

Efter bestemmelsen er det vedkommende kommune, der afholder udgiften til erstatning, fastsat i medfør lovforslagets §§ 29, 38, 40, 65 og 72, stk. 3. Udgiften kan ikke ved aftale eller på andet grundlag søges dækket af andre.

Det har været overvejet, om der skulle skabes hjemmel til, at erstatningsudgifter i forbindelse med anlæg af private fællesveje efter krav fra kommunen, jf. lovforslagets §§ 39 og 40, kunne pålægges grundejere med interesse i vejanlægget. Det har endvidere været overvejet, om der skulle åbnes mulighed for at indgå aftaler om, at grundejere med interesse i vejanlægget, f.eks. en udstykker, helt eller delvist afholder erstatningsudgifter som følge af vejanlægget.

En kommunes beslutning efter forslagens § 39 om anlæg af en privat fællesvej skal være begrundet i hensynet til udbygning af det samlede vejnet inden for et område, altså almene offentlige hensyn. Der er på den baggrund ikke fundet grundlag for at ændre ved, at det er kommunen, der skal afholde erstatningsudgiften, også selvom anlægget af den pågældende vej kan indebære særlige økonomiske fordele for enkelte grundejere.

Til § 93

Forslaget viderefører den gældende lovs § 63 om nægtelse af at godkende udstykning.

Til § 94

Forslaget viderefører den gældende lovs § 66 om bortfald af servitutbestemmelser. Bestemmelsen vedrører kun privatretlige aftaler og servitutter.

Til § 95

Forslaget viderefører den gældende lovs § 65 a om betingelser, knyttet til tilladelser eller godkendelser efter loven.

Til § 96

Den foreslåede bestemmelse erstatter den gældende lovs § 68, stk. 4, hvorefter politiet »yder de i loven

omhandlede myndigheder bistand efter regler, som fastsættes efter forhandling mellem transportministeren og justitsministeren«. Sådanne regler er ikke fastsat.

Efter bestemmelsen skal politiet yde kommunerne bistand i forbindelse med udførelsen af kommunernes opgaver efter loven, jf. § 2, stk. 1, nr. 6 i lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed.

Til § 97

Forslaget viderefører den gældende lovs § 66 a om gennemførelse af internationale konventioner og EU-regler.

Til § 98

Forslaget viderefører den gældende lovs § 67 og vintervedligeholdelseslovens § 20 for så vidt angår straf for overtrædelse af bestemmelser og pligter m.m. efter loven.

Bestemmelsens stk. 1, nr. 1, viderefører den gældende lovs § 67, stk. 1, nr. 1, om bødestraf for overtrædelse af lovens § 14, stk. 1, og 4, samt § 24, stk. 1, om godkendelse af vejudlæg, §§ 32 og 35 om dispositioner over udlagte veje i byer, § 41, stk. 1, om anlæg og ibrugtagning af private fællesveje i byer, § 44, stk. 3, om forandringer og færdselsreguleringer af private fællesveje i byer, § 47 om beplantning på private fællesveje i byer, § 49, stk. 1 og 4, om særlig brug og opgravning m.v. af private fællesveje i byer, og § 50 og § 51, stk. 3, om nedlægning af ledninger m.v. i private fællesveje og udlagte private fællesveje i byer. Den foreslås dog udbygget med tilfælde af overtrædelse af forslagens § 62, stk. 1 og 2, samt § 63, stk. 1-3, om indhentelse af godkendelse før etablering af nye overkørsler og ændret benyttelse af bestående overkørsler til private fællesveje i byer.

Bestemmelsens stk. 1, nr. 2, viderefører vintervedligeholdelseslovens § 20 om bødestraf for ikke at efterkomme pligter vedrørende vintervedligeholdelse og renholdelse af private veje og private fællesveje i henhold til loven.

Bestemmelserne i stk. 1, nr. 3 og 4 viderefører den gældende privatvejslovs § 67, stk. 1, nr. 2 og 3, om bødestraf for tilsidesættelse af vilkår for tilladelser og godkendelser efter loven eller forskrifter udfærdiget i medfør af loven samt for undladelse af at efterkomme påbud eller forbud efter loven eller forskrifter udfærdiget i medfør af loven.

Til § 99

Forslaget viderefører den gældende privatvejslovs § 68, stk. 1-3, om berigtigelse og tvangsbøder.

Til § 100

Forslaget viderefører den gældende lovs § 65 og vintervedligeholdelseslovens § 18 om pant og fortrinsret.

Til § 101

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2012. Der er tale om forholdsvis kompliceret og teknisk lovgivning, der berører mange borgere og virksomheder. Endvidere har loven stor betydning for kommunerne. Loven bør derfor ikke træde i kraft umiddelbart efter vedtagelsen. Med den foreslåede ikrafttræden vil de berørte få mulighed for at sætte sig ind i de nye lovregler i god tid, før de træder i kraft.

Det foreslås i stk. 2, at § 107 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Baggrunden herfor er, at der hurtigst muligt ønskes hjemmel til, at vejmyndigheden kan bestemme, at kommunen afholder udgifter til anlæg, forbedring og drift af vejbelysning, hvis almene, offentlige hensyn taler derfor. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til lovforslagets § 107 og § 59, stk. 5.

I stk. 3 foreslås, at lovforslagets § 105, nr. 1 og 4, der indeholder forslag om ændringer af § 4, stk. 2,

og § 90 i lov om offentlige veje, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Endvidere foreslås det, at veje, som kommuner efter § 90, stk. 1, i lov om offentlige veje, i tidsrummet fra lovforslagets fremsættelse til bestemmelserne i § 105, nr. 1 og 4, træder i kraft har besluttet opretholdt som private fællesveje eller private veje i forbindelse med, at de nedlægges som offentlige veje, optages som kommuneveje ved de nævnte bestemmelsers ikrafttræden.

Med de nævnte bestemmelser i forslagets § 105 foreslås i vejloven dels indført en række procedure-regler i forbindelse med kommunernes behandling af sager om nedklassificering af offentlige veje til private. Disse procedureregler indebærer, at offentlige veje tidligst kan nedklassificeres 4 år efter offentliggørelse af en påtænkt beslutning herom, at der skal udfærdiges tilstandsrapporter til dokumentation for, at nedklassificerede veje er i god og forsvarlig stand i forhold til den fremtidige brug af vejene, og at grundejere, der får forpligtelsen til at vedligeholde nedklassificerede veje, får mulighed for at påklage kommunernes tilstandsvurderinger. Baggrunden for disse regler er først og fremmest et ønske om at sikre, at veje, som kommunerne nedklassificerer fra offentlige til private fællesveje, er i god og forsvarlig stand i forhold til den fremtidige brug af vejen, således at grundejerne ikke umiddelbart efter nedklassificeringen risikerer at blive mødt med et krav om istandsættelse.

Efter de gældende regler har de vedligeholdelsespligtige grundejere ikke kunnet kræve, at en vej har en bestemt stand ved nedklassificering til privat fællesvej. Dette har givet anledning til kritik fra grundejere samt forlydender om, at veje, der nedklassificeres, er i dårlig stand. En vejs stand ved nedklassificering fra offentlig vej til privat har afgørende betydning for størrelsen af de udgifter, som grundejerne vil få til istandsættelse og vedligeholdelse af vejen.

Der henvises til bemærkningerne til forslagets § 105.

Med det foreslåede stk. 3, 2. pkt. er det hensigten at undgå, at kommuner - til skade for de pågældende grundejere - ved at fremskynde afgørelser om nedklassificering af offentlige veje til private undgår at skulle overholde de nye procedurekrav, der foreslås i § 105. Som det fremgår af forslaget til stk. 3, 2. pkt. vil konsekvensen af en sådan afgørelse for kommunen blive, at den pågældende vej på ny vil blive kommunevej ved de nævnte bestemmelsers ikrafttræden. For disse kommuner vil forslaget betyde, at der for at nedklassificere vejene må gennemføres ny sagsbehandling og træffes nye afgørelser efter de nye regler og procedurer. Sådanne veje vil således i perioden mellem afgørelsen og de nævnte bestemmelsers ikrafttræden være private med de retsvirkninger, dette indebærer.

Med det foreslåede stk. 3, 3. pkt., sikres, at grundejere - ved sådanne vejes (gen-)optagelse som offentlige - godtgøres rimelige udgifter, som de måtte have afholdt som følge af vejenes midlertidige status som private. Ved rimelige udgifter forstås udgifter til almindelig drift af vejene, som er nødvendige for, at de er i god og forsvarlig stand i forhold til færdslen. Udgifter afholdt som følge af pålæg fra kommunen vedrørende vejens drift vil altid kunne anses som rimelige.

Til § 102

Loven erstatter den gældende privatvejslov, som derfor foreslås ophævet ved lovens ikrafttræden, jf. § 101, stk. 1.

Med bestemmelsen i stk. 2 foreslås, at regler, der er fastsat i henhold til hidtil gældende regler i privatvejsloven, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler, fastsat efter denne lov. Der er ikke umiddelbart behov for at ændre regler udstedt i henhold hidtil gældende regler som følge af lovforslaget.

Med bestemmelsen i stk. 3 foreslås, at sager efter privatvejsloven, der ved lovens ikrafttræden verserer i en kommune eller som er indbragt for Vejdirektoratet eller taksationsmyndighederne, færdigbehandles efter reglerne i den hidtidige lov.

Til § 103

Den foreslåede bestemmelse er en overgangsregel, der indebærer, at tilladelser givet af kommunen efter den gældende lovs § 44, stk. 3, § 46, jf. § 103, stk. 1, §§ 104, 108 og 111 i lov om offentlige veje, § 47, § 48, jf. §§ 70-71 i lov om offentlige veje, § 49, stk. 1, § 49, stk. 4, jf. § 101 i lov om offentlige veje, § 50, stk. 1, samt § 51, stk. 1, bortfalder, hvis det arbejde, som tilladelsen vedrører, ikke er påbegyndt inden 2 år efter, at loven er trådt i kraft. Hvis arbejdet bliver aktuelt på et senere tidspunkt, skal der således søges tilladelse på ny efter lovens bestemmelser. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslagets § 56, stk. 2, hvorefter en tilladelse efter forslagets § 56, stk. 1, bortfalder, hvis det arbejde, som tilladelsen vedrører, ikke er påbegyndt inden 2 år fra tilladelsens dato.

Til § 104

Den foreslåede bestemmelse indeholder de konsekvensændringer af lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, der følger af, at bestemmelserne i denne lov vedrørende private fællesveje og private veje er indarbejdet i dette lovforslag.

Til § 105

Den foreslåede bestemmelse indeholder de konsekvensændringer af lov om offentlige veje, der følger af dette lovforslag, samt en mindre sproglig præcisering af denne lovs § 90, stk. 5.

Bestemmelsen indeholder i nr. 2 en definition af begrebet »almene veje« svarende til definitionen i den gældende privatvejslovs § 4, stk. 1. Da muligheden for at anvende privatvejslovens bestemmelser i relation til almene veje ikke længere anses for at have nogen praktisk betydning, er der i lovforslaget ikke medtaget bestemmelser om almene veje. Almene veje eksisterer imidlertid fortsat og anvendes som begreb i lov om offentlige veje (§ 23). Det foreslås derfor, at definitionen af almene veje i den gældende privatvejslovs § 4 flyttes til lov om offentlige veje. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.4.

I nr. 3 foreslås § 90, stk. 5, 1. pkt. i lov om offentlige veje præciseret, så det udtrykkeligt fremgår, at bestemmelsen vedrører vejbestyrelsens påtænkte beslutninger om nedlæggelse af offentlige veje. Vejbestyrelsens endelige beslutninger meddeles i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige regler.

I nr. 4-5 foreslås § 90 i lov om offentlige veje ændret.

Efter det gældende § 90, stk. 7, i lov om offentlige veje har de vedligeholdelsespligtige grundejere ikke kunnet kræve, at vejen har en bestemt stand ved nedklassificering til privat fællesvej. Derimod har kommunen i forbindelse med optagelse af en privat fællesvej som offentlig dels kunnet kræve vejen istandsat efter privatvejslovens bestemmelser herom, dels kunnet kræve vejen udbygget, jf. § 3, stk. 1, nr. 2, i lov om grundejerbidrag til offentlige veje, i begge tilfælde for grundejernes regning.

I nr. 4 foreslås der i § 90 som nyt stk. 7 indsat en bestemmelse om, at vejbestyrelsen tidligst kan træffe beslutning om, at en offentlig vej skal nedlægges og overgå til privat fællesvej eller privat vej 4 år efter, at vejbestyrelsen har offentliggjort, at den påtænker at træffe en sådan beslutning, og at en sådan beslutning skal træffes seneste 6 år efter offentliggørelsen. Hermed sikres dels, at de berørte grundejere får mulighed for at indrette sig på at skulle sørge for vejens fremtidige vedligeholdelse som privat, herunder eventuelt at få oprettet vejlav og lign., dels at endelig beslutning træffes inden for en rimelig tid.

Det er - som ved offentliggørelse efter lovforslaget i øvrigt - op til vedkommende kommune at bestemme, hvordan offentliggørelsen skal ske. Det forudsættes, at offentliggørelsen i almindelighed sker på kommunens hjemmeside. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.

Endvidere foreslås der i § 90 som nyt stk. 8 indsat en bestemmelse om, at vejbestyrelsen ved en beslutning om, at en offentlig vej skal nedlægges og overgå til privat fællesvej eller privat vej, ved

udfærdigelse af en tilstandsrapport skal dokumentere, at vejen med dens udstyr, herunder vejbelysning og vejafvanding, er i god og forsvarlig stand til den fremtidige brug som privat fællesvej eller privat vej.

Vejbestyrelsen vil således kun kunne bestemme, at en vej skal nedlægges som offentlig vej og overgå til privat fællesvej eller privat vej, hvis den ifølge tilstandsrapporten er i god og forsvarlig stand til den fremtidige brug som privat fællesvej eller privat vej.

En tilstandsrapport må nødvendigvis bygge på en konkret vurdering af vejens stand, herunder en vurdering af de enkelte vejelementers forventede tekniske restlevetid, sammenholdt med den forventede fremtidige færdsel på vejen, herunder den eventuelle almene færdsel og færdselens sammensætning.

For at en vej er i god og forsvarlig stand forudsættes, at vejens elementer - vejkasse, belægning, slidlag og eventuel vejbelysning - i almindelighed har en restlevetid på mindst en fjerdedel af anlægselementets tekniske levetid, og at vejen er forsynet med et tilstrækkeligt vejafvandingssystem i forhold til normale nedbørsmængder.

Som et nyt stk. 9 foreslås indsat en bestemmelse om, at transportministeren fastsætter nærmere regler om tilstandsrapporters udformning og indhold m.v. og om betaling af gebyrer til dækning af omkostningerne ved varetagelse af opgaverne i forbindelse med behandling af klager over vejbestyrelsens tilstandsrapporter, jf. lovens § 4, stk. 2, som foreslået ændret ved nr. 1. Der henvises til bemærkningerne herom nedenfor.

Det forudsættes, at der i disse regler om tilstandsrapporters udformning og indhold fastsættes objektive mål for de forskellige parametre, der skal indgå i vurderingen af en privat fællesvejs stand afhængig af vejens særlige karakteristika. Reglerne forudsættes fastsat i samarbejde med Vejregelorganisationen under Vejdirektoratet, således at det sikres, at kommunerne inddrages i arbejdet.

Som et nyt stk. 10 foreslås indsat en bestemmelse om, at vejbestyrelsen i forbindelse med høringen efter stk. 5, 2. pkt. dels skal sende sin tilstandsrapport til ejere og brugere af de berørte ejendomme (sagens parter), dels skal offentliggøre denne. Hermed sikres, at samtlige berørte får kendskab til kommunes vurdering af vejens nuværende stand og forventningerne til den fremtidige brug af vejen som privat fællesvej eller privat vej, og får mulighed for at fremkomme med bemærkninger og indsigelser, herunder forslag til istandsættelsesarbejder, før vejen overgår til privat. Da de berørte i almindelighed ikke kan forventes at have det nødvendige vejtekniske kendskab til at kunne vurdere vejens restlevetid m.m., foreslås der indsat en frist på mindst 12 uger til at fremkomme med indsigelser eller forslag til nødvendige istandsættelsesarbejder.

Som et nyt stk. 11 foreslås indsat en bestemmelse om, at vejbestyrelsen efter udløbet af fristen i det foreslåede stk. 10 skal udfærdige en endelig tilstandsrapport, som skal sendes til de berørte ejere og brugere forsynet med oplysning om klageadgangen, jf. § 4, stk. 2, og samtidig offentliggøres, og at endelig beslutning først kan træffes efter klagefristens udløb, jf. § 4, stk. 3, og såfremt tilstandsrapporten er påklaget, tidligst når der er truffet afgørelse i klagesagen.

Det forudsættes, at den endelige tilstandsrapport indeholder en beskrivelse af indholdet af modtagne indsigelser m.v., af, i hvilket omfang disse har givet vejbestyrelsen anledning til udføre arbejder på vejen, før den nedklassificeres, og svar på indsigelser m.v., som ikke har givet vejbestyrelsen anledning til at udføres sådanne arbejder.

I nr. 1 foreslås samtidig, at lovens § 4, stk. 2, ændres, således at vejbestyrelsens endelige tilstandsrapporter i forbindelse med nedklassificering af offentlige veje til private kan påklages til transportministeren.

Behandlingen af klagerne forudsættes henlagt til Vejdirektoratet ved ændring af bekendtgørelse om opgaver og beføjelser i Vejdirektoratet.

Vejdirektoratet skal som klagemyndighed efterprøve vejbestyrelsens vurdering i tilstandsrapporten og tage stilling til, om vejen med dens udstyr, herunder vejbelysning og vejafvanding, er i god og forsvarlig stand til den fremtidige brug som privat fællesvej eller privat vej.

Hermed sikres, at den vej, der nedlægges som offentlig vej og overgår til privat, er i god og forsvarlig stand på overdragelsestidspunktet.

Det forudsættes, at transportministeren i medfør af den foreslåede bemyndigelse i vejlovens § 90, stk. 9, fastsætter et gebyr for behandling af en klage over en vejbestyrelses tilstandsrapport, jf. lovens § 4, stk. 2, på 1.000 kr. med mulighed for pristalsregulering samt fastsætter, at gebyret tilbagebetales i tilfælde, hvor klageren måtte få medhold i, at vejbestyrelsens vurdering i tilstandsrapporten af, at vejen er i god og forsvarlig stand i forhold til den fremtidige trafik på vejen som privat, ikke er korrekt.

Det vurderes, at disse bestemmelser vil medvirke til at begrænse antallet af grundløse klager over vejbestyrelses tilstandsrapporter.

Formålet med de foreslåede ændringer er at sikre, at en kommune som vejmyndighed ikke nedklassificerer og overdrager offentlige veje i dårlig stand og efterfølgende inden for kort tid kræver vejen istandsat for grundejernes regning efter bestemmelserne i lovforslagets kap. 6 eller 9, medmindre istandsættelsesbehovet skyldes skader opstået efter vejens nedklassificering. Hermed imødekommes en ofte fremsat kritik fra grundejernes side af, at offentlige veje nedklassificeres til private fællesveje i dårlig stand og kort efter nedklassificeringen kan kræves istandsat for grundejernes regning.

Det forhold at en vej på tidspunktet for vejens nedklassificering anses for at være i god og forsvarlig stand, udelukker derimod ikke, at grundejerne må påregne løbende at skulle vedligeholde vejen for at bevare og eventuelt forlænge vejanlæggets restlevetid.

Det vurderes ikke, at kommunerne ved de foreslåede ændringer påføres merudgifter til istandsættelse. Kommunerne har som vejbestyrelser efter § 10, stk. 1, i lov om offentlige veje pligt til at holde sine offentlige veje i god og forsvarlig stand i forhold til færdselsens art og omfang. Samtidig må det antages, at kravene til en offentlig vejs stand i almindelighed er højere end kravene til en privat fællesvejs stand.

Med den i nr. 4 foreslåede ændring af § 90, stk. 7, der bliver stk. 13, videreføres den gældende retstilstand med hensyn til grundejernes mulighed for i øvrigt at få erstatning i forbindelse med nedlæggelse af en offentlig vej og overgang til privat fællesvej eller privat vej. Grundejerne kan således heller ikke fremover kræve erstatning for f.eks. merudgifter til fremtidig vedligeholdelse, vintervedligeholdelse og renholdelse af vejen.

Til § 106

Den foreslåede bestemmelse indeholder de konsekvensændringer af færdselsloven, der følger af dette lovforslag.

Til § 107

I § 107 foreslås, at der i § 45 i den gældende privatvejslov som stk. 4 indsættes en ny bestemmelse, som giver kommunen hjemmel til at bestemme, at kommunen afholder udgifter til anlæg, forbedring og drift af vejbelysning, hvis almene offentlige hensyn taler derfor. Bestemmelsen svarer til den foreslåede nye bestemmelse i lovforslagets § 59, stk. 5. Se nærmere bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 108

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed. Efter bestemmelsen gælder loven i lighed med den nuværende privatvejslov ikke for Færøerne og Grønland.